

UNITED
NATIONS
United Nations
Interim
Administration
Mission
in Kosovo

NATIONS UNIES
Mission
d'Administration
Intérimaire des
Nations Unies au
Kosovo

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

**KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO**

**TRANSKRIPTI
I SEANCËS PLENARE TË KUVENDIT TË
KOSOVËS, TË MBAJTUR MË 13.4.2007**

**TRANSKRIPT
SA PLENARNE SEDNICE SKUPŠTINE KOSOVA,
ODRŽANE DANA 13.04.2007.GODINE**

PRILL – APRIL 2007

Seanca plenare u mbajt më 13 prill 2007 ,në sallën e Kuvendit

Seancën e kryesoi Sabri Hamiti, anëtar i Kryesisë së Kuvendit.

Seanca filloi në orën 10,00 me këtë

REND DITE

1. Miratimi i rendit të ditës,
2. Miratimi i procesverbaleve të seancave plenare të 30 marsit dhe 5 prillit 2007,
3. Koha për pyetje dhe përgjigje,
4. Shqyrtimi i parë i Projektligjit për bujqësinë organike,
5. Shqyrtimi i dytë i Projektligjit për transfuzionin e gjakut dhe të produkteve të tij,
6. Shqyrtimi i dytë i Projektligjit për emrin personal,
7. Shqyrtimi i dytë i Projektligjit për numrin personal,
8. Shqyrtimi i raportit të Komisionit për Ekonomi, Tregti, Industri, Energjetikë, Transport e Telekomunikacion lidhur me mbikëqyrjen e zbatimit të Ligjit për mbrojtjen e Konsumatorit dhe
9. Shqyrtimi i Raportit të Komisionit Rregulator për Prokurim Publik për vitin 2006.

DNEVNI RED

1. Usvajanje dnevnog reda,
2. Usvajanje zapisnsika sa plenarnih sednica od 30 marta i 5 aprila 2007.godine,
3. Vreme za poslanička pitanja i odgovore,
4. Prvo razmatranje Nacrta zakona o organskoj poljoprivredi,
5. Drugo razmatranje Nacrta zakona o transfuziji krvi i njegovih proizvoda,

6. Drugo razmatranje Nacrta zakona o ličnom imenu,
7. Drugo razmatranje Nacrta zakona o ličnom broju,
8. Razmatranje Izveštaja Komisije za privredu, trgovinu, industriju, energetiku, transport i telekomunikacije u vezi sa nadzorom o primeni Zakona o zaštiti potrošača,
9. Razmatranje Izveštaja Regulatorne komisije o javnom snabdevanju za 2006. godinu

KRYESUESI SABRI HAMITI – Kolegë të nderuar .deputetë dhe ministra. Ju dëshiroj mirëseardhje në seancën e Kuvendit të Kosovës. Në sallë janë të pranishëm 85 deputetë dhe ne mund të fillojmë punën.

Kolegë të nderuar. Ju keni përpara një rend dite për këtë seancë plenare, i cili është aprovuar me konsensus në mbledhjen e Kryesisë, bashkë me shefat e grupeve parlamentare.

Në ndërkokë, sipas rregullit ,ka ardhur një kërkësë e Listës Serbe, të cilën unë duhet ta shfaq në Kuvend ,të cilët kërkojnë të mos shqyrtohen pikat 6 dhe 7- Shqyrtimi i Projektligjit për emrin personal dhe i Projektligjit për numrin personal. Unë thashë që ky rend dite është bërë në mbledhje të Kryesisë me shefat e grupeve parlamentare, me një konsensus të plotë. Mirëpo, jam i detyruar që t'ju shfaq, pra , këtë kërkësë të Grupit ose të Listës Serbe, që këto ligje të mos procedohen sot. Unë e lus Kuvendin që të sqarohet,d.m.th. të deklarohet për rendin e ditës që është bërë me konsensus.

Kush është për? Ju faleminderit.

Kundër. Nuk ka.

Abstenim nuk ka. Ju faleminderit.

Kalojmë në pikën e dytë të rendit të ditës.

2. Miratimi i procesverbaleve të seancave plenare të 30 marsit dhe 5 prillit të vitit 2007

Ju lutem, a ka kush vërejtje në dy procesverbale?. Fjalën e ka kërkuar deputeti Numan Baliq. Urdhëroni.

NUMAN BALČ – Imam jednu primedbu koja se tiče zapisnika, odnosno transkripta od 5 aprila, koji se odnosi na zadnju stranu, na 8 strani ovog zapisnika. Mislim da nije korektno urađeno i da kao što vidim ima neka tendencija da se ovaj deo teksta, transkripta koji se odnosi na glasanje stavljen je iza datuma, odnosno stekao se utisak kao da je to desilo nakon završetka svega što je trebalo da se desi. Ali je posebno da tako kažem inkriminirajuća jedna rečenica koja kaže ovako u originalu a rečeno je od predsednika Parlamenta: “Konstatoj se njëzëri miratohet deklarata e pakos së Ahtisarit, me një votë kundër” Nuk është e mundshme që diçka miratohet njëzëri dhe të ketë një

votë kundër, ose është njëzëri ose nuk ka një votë kundër, kështu që duhet të ndryshohet ose procesverbal i ose kryeparlamentari. Ju faleminderit shumë.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit z. Baliq. Kolegë të nderuar. Unë dua të jap sot këtu një shpjegim të vogël rreth punës së procesverbaleve dhe transkripteve. Me Rregulloren në fuqi, ne transkriptet në seanca plenare nuk i votojmë, por i votojmë vetëm procesverbalet. Po ju njoftoj vetëm që Kuvendi është duke punuar që puna e transkriptove të intensifikohet. Ideja është që brenda 24 orëve pas mbledhjes transkriptet t'u jepen deputetëve në rishikim për 12 orë të tjera, në mënyrë që të bëhet dokument i verifikuar dhe deputetët të kenë shansin t'i shohin edhe fjalitë e veta dhe eventualisht t'i korrigojnë. Kjo si njoftim.

Tjetër kush për dy procesverbalet.

Nuk ka. Atëherë a miratohen këto procesverbale?

Kush është për? Ju faleminderit,

Kundër. Nuk ka,

Abstenim nuk ka.

Kalojmë në pikën tjetër të rendit të ditës.-

3. Pyetje për ministrat ose pyetje për Qeverinë

Ne ,siç e dini me Rregullore për këtë rubrikë të përhershme të punës së Parlamentit, pra për këtë pjesë të kohës sonë në seanca plenare kemi paraparë me Rregullore 50 minuta. Ju i dini të drejtat, veç unë po ju sugjeroj që nuk do të lexohen pyetjet për ministrat që nuk janë këtu, sepse kështu jemi marrë vesh edhe në seancë dhe në Kryesi të Kuvendit ,meqë kërkohen përgjigjet me gojë dhe njerëzit që janë këtu nuk mund të jasin përgjigje. Në anën tjetër dua t'ju tërheq vëmendjen që të koncentrohemë në pyetje, sepse për pyetje është i dhënë vetëm 1 minutë dhe zakonisht këtu po ndodhë që eksplikimet deputetëve po ju marrin kohën e nevojshme. Pra, të shkoni drejt në pyetje.

Deputeti Ibush Jonuzi ka pyetje për ministrin Sadik Idriz.

IBUSH JONUZI – Faleminderit. Të nderuar ministra, deputetë të respektuar dhe të gjithë të pranishëm.

I nderuari ministër Idrizi. Në qytetin e Vushtrisë funksionon Spitali Sheik Zait , i cili është i ndërtuar me standarde të larta dhe posedon një teknologji mjekësore shumë moderne. Ky institucion shëndetësor mund të ketë kapacitet për t'u ofruar shërbime shëndetësore qytetarëve të rajonit të Mitrovicës, por vetëm nëse e ka edhe kuadrin profesional të mjaftueshëm dhe të kualifikuar, në përputhje me të arriturat bashkëkohore në fushën e medicinës. Pyetja është: Sa është duke u shfrytëzuar ky spital dhe në çfarë niveli është i mbuluar me kuadër profesional? Ju faleminderit.

MINISTAR SADIK IDRIZ – Poštovani poslaniče Jonuzi. Bolnica Šeik Zait u Vučiternu je usnovana uz pomoč Arapskih Emirata, korističu u početku objekte glavnog centra porodične medicine. Danas bolnica Šeik Zait pruža sekundarne usluge za građane Vučiterna, ali za građana regionala Mitrovice iz razloga što se bolnica od Mitrovice nalazi u sjevernom delu grada. Bolnica Šeik Zait ima statut na osnovu kojeg radi i svoje

aktivnosti realizuje od više departamenata. Tokom proteklih godina povešan je kako broj tako i kvalitet usluga, takođe je modernizovana je oprema u bolnici. U 2007 godini bolnica ima budžet od ukupno 50.508 hiljada eura i 126 zaposlenih. Tokom 2006 godine bilo je 41.000 specijalističkih ambulantnih pregleda a broj pacienta u repartima bolnice bilo je 1.574. Ograničenje u budžetu ne dozvoljavaju prijem novih radnika i samim tim povećanje usluga. Znamo da je bolnica moderna ali imamo ograničen broj od 126, juče je bio i direktor bolnice kod mene ja zaista imam taj problem koji se vuče već od 2005 godine na ovomo da broj radnika u zdravstvu u sekundarnom i tercarnom se smanjuje, ove godine smo obavezni da smanjujemo 241 radnik ukupno na svim nivoima a u Vučiternu ne smanjuje se ali brojka od 126 je nedovoljna i nemoguće ići dalje. Ministarstvo zdravlja i druge institucije čine napore kako bi se poboljšali uslovi za pružanje usluga u bolnici u Vučiternu ali to zavisi od budžeta koji je na rasplaganju, poseban problem predstavlja još jednom zapošljavanje profesionalnog osoblja naročito onog sa srednjim stručnim kvalifikacijama. Hvala.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit z. ministru. Deputeti, a ka pyetje shtesë apo jo?

Deputetja Zylfije Hundozi, pyetje për ministrin Sadik Idriz.

ZYLFIJE HUNDOZI – Z. kryesues, z. ministra, deputetë të nderuar. Vendimi që kujdestaritë e teknikëve medicinalë në Qendrën Klinike Universitare të zvogëlohet prej 11 € me 3,8€ ka shkaktuar një indinjatë tek ata. Ata janë kërcënuar edhe me grevë. Unë e pyes ministrin: "Si është e mundshme që me të njëtin udhëzim administrativ një herë të bëhet pagesa e kujdestarive me 11 € e pastaj me të njëtin udhëzim administrativ të zbritet në një shumë kaq të vogël në 3,8€? Ju faleminderit.

MINISTAR SADIK IDRIZ – Poštovana g. Hundozi. U članu 7 administrativnog uputstva 2000/6 uređuje se način plaćanja rada u toku dežurstva, nočnog rada i stimulacije za rad u udaljenim punktovima. Isplata se vrši na osnovu jednostavne računice. Iznos za jedan sat rada računa se tako što se mesečno plata deli sa brojem radnih sati u mesecu. Primer radnik sa srednjom školom ima 156 € mesečno, ta suma se deli sa 168 sati koliko je mesečno i ispada da za jedan sat rada dobija 0,93 cent, znači to je vrednost jednog redovnog sata radnoga, 8 sati radnoga vremena iznosi 7,44€. Prema članu 7 administrativnog uputstva nočni rad se plaća 50% više nego redovni rad, znači ako je redovni sat 0,93 centi, nočni rad se plaća 0,46 centi, za osam sati znači 50%, 8 sati to iznosi 3,68 centi toga rada. Neko je izračunao i onih 7,44 centi za redovno radno vreme i na to je dao i ono 50% za nočni rad, te ispalio da plaća za nekoliko zadnjih meseci 2007 godine, isplaćeno je po 11€ po jednom danu, znači tu je bilo uračunato i ono što se prima preko plate i ono što je 50 procenata plaćeno, znači to je taj nesporazum inače sa regionalnim bolnicama drugim nigde nemamo problema nikakvih jer su oni to administrativno uputstvo tumačili tako, ovde je dato da se plaća 100% ono što mu pripada oplati i plus 50% onoga što je, znači dežurstov je bilo 150% ali ne 50% koliko treba da se plati, neko je napravilo grešku i mi imamo u ovom trenutku jednu zabludu i mislim da će to biti regulisano. Hvala.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Z. deputete Hundozi, a keni pyetje shtesë?

ZYLFIE HUNDOZI – Desha ta pyes ministrin- Qysh e keni në plan ta rregulloni këtë 3,8€ apo 11€ dhe a ka dhanë dikush përgjegjësi për këtë punë? Kjo thjesht po e zgjon një ide që po u mujka me u bë keqpërdorime çfarë të duash dhe për çështje personale.D,m,th. po më intereson- A po bëhet bilanci 3 mujor, 6 mujor në Qendrën Klinike Universitare? Pse me ardhur deri te gabimi?

MINISTAR SADIK IDRIZ – Znate da su dugovanja bila za držurstvo i ona se nisu plaçene redovono, sada od 1 januara se plaçaju džurstvo iz budžetkse linije, a to je bilo od svojih participacija, i za to je to bilo sa određenim zakašnjjenjem se plaçalo i ovaj bord je uspeo da isplati sa ovom razlikom, sa ovom sumom. Mi čemo tražiti odgovornosti, tumačenje mi smo dali tumačenje kao Ministarstvo kako treba da se postupa po ovom admoinistrativnom uputsvo. Što je neko tamo to administrativno uputstvo tumačio na svoj način za to če viti i pokrenuta odgovornost siguran sam. Hvala.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit z. ministër. Pra ,deputetja Zylfije Hundozi ka pyetje për ministrin Ibrahim Selmanaj. Urdhëroni.

ZYLFIE HUNDOZI – Muajt e fundit Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale po i thérret pensionistët që të vërtetojnë se bash ata janë shfrytëzues të pensioneve bazë. Kjo paraqet njëfarë maltretimi për ta se në moshën në të cilën ata ndodhen shoqërohet edhe me sëmundje kronike e këto sëmundje e pamundësojnë lëvizshmërinë e lirë të tyre. Rrugës ata duhen me angazhu njerëz të tjerë, me i bajt, me pagu taksi. E pyes ministrin - A ka tjetër mënyrë që të vërtetohet se a janë gjallë ata apo jo?

MINISTRI IBRAHIM SELMANAJ - Z. kryesues, të nderuar deputetë, kolegë ministra. E kam thënë edhe një herë më parë. Ishte një pyetje në njëren nga seancat e rregullta të Kuvendit. Duke pasur parasysh se nuk kemi regjistrim civil, nuk kemi adresa të pensionistëve, nuk kemi emra të rrugëve, nuk kemi kontroll bankar dhe nuk mund të kontrollojmë njerëz të cilët edhe kur vdesin nuk lajmërohen se kanë vdekur dhe në vitin 2006 kemi mbërrti deri te konstatimi, ndoshta nuk e qartësova mirë, por familjarët nuk e kanë kulturën që të lajmërojnë se na ka vdekur personi, i cili e merr pensionin. Në këtë kuadër në vitin 2006 kemi ardhur deri te konstatimi se 3.000 pensionistë, të cilët kanë vdekur kanë marrë pensione dhe kjo i kushton buxhetit të konsoliduar të Kosovës. Kemi edhe ekipet mobile për raste të veçanta për të sëmurë kronikë, por nuk mund të kemi ekip mobile për 130.000 pensionistë bazë, që marrin pensionet dhe është e vetmja mundësi që të bëjmë verifikimin e këtyre personave, të cilët marrin këtë pension,këtë shumë mujore. D.m.th. përderisa nuk i kemi këto statistika edhe nuk ka mundësi tjetër, është e vetmja formë për të ardhur deri te konstatimi dhe verifikimi. Ju faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI - Deputete a do pyetje shtesë?.

ZYLFIE HUNDOZI – Ju z. ministër keni premtuar që do ta hartoni një ligj të ri për pensionistët. Ndoshta me këtë ligj do të rregullohej kjo çështje më mirë. Ku keni arritur ju me hartimin e këtij projektligji?

KRYESUESI SABRI HAMITI – Kjo është pyetje krejt e re, Megjithatë, urdhëro ministër- përgjigju.

MINISTRI IBRAHIM SELMANAJ – Sa i përket hartimit të ligjit, sponzorues i të cilit është Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale, në bashkëpunim me Ministrinë e Financave ne e kemi hartuar Projektligjin dhe në kabinetin qeveritar ligji nuk ka kaluar me arsyetimin se ka një kosto të lartë financiare ,duke u mbështetur gjithherë në mendimin profesional që sjell Fondi Monetar Ndërkombëtar , që do të jetë shumë i zbatueshëm . Është e vërtetë se kemi dy vlerësimë në kuadër të këtij ligji, vlerësimë financiare. Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale ka një kosto krejt ndryshe, Ministria e Financave ka një kosto më të lartë dhe si i tillë ligji nuk ka kaluar në Qeveri. Mirëpo, tani së fundi Zyra e Kryeministrit, bashkë me dy ministritë- Ministrinë e Punës dhe Ministrinë e Financave ,ka organizuar një grup pune , që në një nga mbledhjet e para të Qeverisë do të diskutohet edhe një herë çështja e këtij projektligji ose do të anulohet komplet. Sa i përket Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale, ligji ka mbërrri deri te hartimi edhe të përkthimi, lektura dhe është i gatshëm të procedohet tutje. Duhet ta presim edhe mendimin përfundimtar të këtij grapi punues dhe do të kalojë në Qeveri që të vazhdojë në procedura të tjera ose do të kthehet prapa dhe do të anulohet. Ju faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit z. ministër. Deputetja Teuta Hadri ka pyetje për ministrin Haki Shatri.

TEUTA HADRI – Çështja është kështu. Gjatë draft projektit të buxhetit të Kosovës për vitin 2007 që është propozuar nga Ministria e Ekonomisë dhe Financave ka pasur vërejtje nga ana e Ministrisë dhe ministrit të Shëndetësisë në bartje të mjeteve nga viti 2006 në vitin 2007. Siç dihet projekti kapital për kardiokirurgji ku janë ndarë mjetet për 150 milion euro kanë mbetur pa u realizuar. Z. ministër pyetja është: Ku kanë mbetur këto mjetë apo paga dhe pse ende Ministria e Ekonomisë dhe Financave nuk e ka bërë bartjen e këtyre mjeteve edhe pse ende nuk dihet ku janë këto para?.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Fjalën e ka ministri Shatri.

MINSTRI HAKI SHATRI – Faleminderit z. kryesues, të nderuar deputetë. Pak jam i befasuar. I gjithë kodi i shpenzimeve kapitale për vitin 2006 sillet në 150 milion euro. Projekti i kardiokirurgjisë nuk mund të jetë i gjithë investimi kapital në vitin 2006, megjithatë të dhënat që disponojmë ne në Ministrinë e Financave flasin për këtë. Më buxhetin e vitit 2006 Rregullorja e UNIK-ut 2005/55 Ministrisë së Shëndetësisë iu ka ndarë mjetë buxhetore gjithsej 48 milion 544.130 euro, nga të cilat për projekte kapitale shuma prej 8 milion e 22 mijë euro, për të gjitha projektet kapitale në Ministrinë e Shëndetësisë. Në këtë ndarje pra, në 8 milion e 22 mijë euro është përfshirë edhe projekti i kardiokirurgjisë në shumë prej 1 milion 498 mijë euro. Gjatë vitit buxhetor 2006 për realizimin e këtij projekti janë shpenzuar 46.783€. Pjesa tjeter në shumë prej e rrumbullakuar në 1 milion e 300.000€ është ridestinuar me rastin e procesit të rishikimit buxhetor për projektit e tjera me kërkësen e Ministrisë së Shëndetësisë dhe në pajtim

me autoritetet e Qendrës Klinike Universitare për këto destinime. Njësia Korenare dhe Postkorenare shuma 270.000€. Mjekimi Intensiv Qendoror shuma 210.000€. Dhomat me Presion Negativ 50.000€. Borxhet e krijuara nga viti paraprak në vlerë prej 372. 128 €, ku hyjnë renovimi i kuzhinës në vlerë prej 54.274€, pajisje për kuzhinë në vlerë 228.205€, Intenzivja 11. 934€, pajisje për Njësinë Korenare 20.535€, pajisje për Pediatri 57.178 €. Pastaj renovimi i objektit 228.215€ ku hyn fasadimi i mureve, ndërrimi i pllakave në kuzhina dhe pajisje mjekësore 169.72€ ,ku hyjnë aparatura të nevojshme për klinika në QKU. Masa monetare e mbetur pa shfrytëzuar nga kjo pjesë e mjeteve buxhetore në shumë prej 55.553€ është me kërkesë të Ministrisë së Shëndetësisë është bartur për vazhdim të realizimit të projektit me kërkesë të Ministrisë së Shëndetësisë, e cila ka ardhur te ne më 2.10.2006. Ky projekt është në programin e investimeve publike në Ministrinë e Shëndetësisë në kodin 192701. Këto mjete janë zotuar, por ende nuk janë shpenzuar deri më sot. Ju faleminderit shumë.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Ju faleminderit z. ministër. Znj. Hadri a keni pyetje shtesë apo jo?

TEUTA HADRI – **Z. ministër, nuk na qartësoi.** Ky i di vetë dy fazat e ndarjes së parave. Kërkesa e ministrit të Shëndetësisë ka qenë që ato para të barten prej vitit 2006 në 2007. Mua më intereson - A i keni bartë edhe ato para në fazë që i keni ndarë prej 55.550 dhe 310.000€ apo jo? Pra, a janë bartë parat apo janë ende në ato kasetat tuaja ku i mbani?

MINISTRI HAKI SHATRI – Mendoj se isha i qartë. Me kërkesën e dt. 2.10.2006 të Ministrisë së Shëndetësisë mjetet që kanë mbetur pa u shpenzuar nga ai projekt janë bartur për vazhdim të realizimit në vitin 2007 në kodin 192701, në shumë prej 55.553€. Ju faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit z. ministër. Deputeti Kamber Kamberi ka pyetje për ministrin Qemajl Ahmeti.

KAMBER KAMBERI – Faleminderit z. kryesues. Pyetja për ministrin Ahmeti ka të bëjë rreth rrugës së Kosharës, sepse dihet se Kosharja ka hyrë në historinë më të re të Kosovës me betejën e lavdishme, epopenë e lavdishme kur edhe ra muri ndër shqiptar. Në këtë betejë dhanë jetën mbi 100 dëshmorë, nga të gjitha trojet shqiptare dhe më gjerë, në mesin e të cilëve edhe komandantët Sali Çekaj dhe Agim Ramadani. Këta e meritojnë, meqë janë të varrosur këtu- një përkujdesje më të madhe institucionale. Prandaj, në këtë kontekst hyn edhe rruga e gjatë rreth 7 km nga Botusha deri në Koshare. A ekziston mundësia që brenda këtij viti kjo rrugë, meqë është e paqëndrueshme të asfaltohet ,pas shqyrtimit të dytë të buxhetit të Kosovës. Ju faleminderit!

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit z. deputet. Fjalën e ka ministri Ahmeti.

MINISTRI QEMAJL AHMETI – I nderuari kryesues, të nderuar deputetë, të nderuar kolegë ministra.

Kjo rrugë nuk ka hyrë në prioritet të Ministrisë, meqë i takon karakterit lokal, por është në përgjegjësi të komunës së Gjakovës. Presim që në bashkëpunim, gjatë këtij viti, komuna e Gjakovës ta vendosë në prioritet dhe Ministria ta mbështet në pjesën e vijës buxhetore që ka bashkëfinancim. E di që ka rëndësi të madhe, por kështu është. Ju faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit z. ministër.

KAMBER KAMBERI – Meqë tha se është i një rëndësie të veçantë sepse këtu janë mbi 100 dëshmorë të të gjitha trojeve shqiptare besoj se e tejkalon përkujdesjen regionale, kjo duhet të jetë nën përkujdesjen e Ministrisë. Ju faleminderit!

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit. Deputetja Gjylshen Berisha ka pyetje për ministrin e Shëndetësisë Sadik Idriz.

GJYLSHEN BERISHA – I nderuari z. ministër. Ju sigurisht që jeni të njoftuar për fushatën e Qendrës Kosovare për Luftimin e Kancerit të Gjirit, fushatë në të cilën është kyçur edhe rrjeti i gruas dhe grupi i grave deputete, me qëllim të ngritisës së vetëdijes së grave dhe të shoqërisë për kancerin e gjirit, që është në rritje alarmante. Shqetësimin tim, me qëllim të organizimit institucional dhe shoqëror e shpreh përmes këtyre pyetjeve: A jeni kyçur edhe ju në këtë fushatë? Nëse jo, kur do ta bëni? Kur do të funksionojë Instituti Onkologjik?. Ju faleminderit për mirëkuptim!

KRYESUESI SABRI HAMITI – Fjalën e ka ministri Idriz.

MINISTAR SADIK IDRIZ – Poštovana g. Beriša. Ministarstvo zdravlja je informisana o kampanji preko zvaničnika date su izjave i jasne poruke o podršci ove veoma značajne inicijative. Jasam povodom 8 marta dana žena primio članice ove organizacije „Jeta Vita“ koja je isto u okviru toga i podržavam njihove aktivnosti na ovom polju. Takođe Ministarstvo zdravlja je dosada u okviru svoje mogućnosti podržavao razne kampanje koje su za cilju i promociju zdravlja, takođe smo podržali razne vladine i nevladine organizacije čiji su cilji bili slični aktivnosti.

Što se tiče onkološkog instituta do sada su izvršeni radovi na infrastrukturi, očekujemo da še radovi biti završeni u naredni mesec dva dana, takođe je Ministarstvo zdravlja obezbedio jedan deo opreme. U pripremi je i prijem specializanata za potrebe budućeg instituta, međutim za 2008 godinu planiramo da institut bude bosebna budžetska linija u okviru QKUK, međutim za funkcionisanje ovog instituta potrebno je razumevanje vlade i Parlamenta Kosova jer su potrebna dodatna sredstva bez koje se ne mogu pružiti adekvatne usluge za to što su veoma skupe usluge. Hvala!

KRYESUESI SABRI HAMIT- Faleminderit z. ministër. A ke pyetje shtesë?

Deputetja Gjylnaze Syla ka pyetje për ministrin Sadik Idriz.

GJYLNAZE SYLA – Faleminderit z. kryesues.

Z. ministër, zbatimi i Ligjit për shëndetësisë ,siç jeni në njojuri ka një rëndësi të madhe për ruajtjen, përmirësimin dhe përparimin e shëndetit të popullatës. Po ashtu keni njojuri se sektori i shëndetësisë po ballafaqohet me vështirësi të mëdha për të vendosur një sistem shëndetësor të qëndrueshëm i cili do t'i plotësojë nevojat e popullatës. Në seancën e Kuvendit të Kosovës, Komisioni për Shëndetësi ,Punë dhe Mirëqenie Sociale ka raportuar mbi monitorimin e zbatimit të Ligjit për shëndetësi dhe Kuvendi e ka përkrahur Z. ministër pyetja ime është se: **Cilat nga rekomandimet e Komisionit i ka zbatuar Ministria e Shëndetësisë? Faleminderit!**

KRYESUESI SABRI HAMITI – Fjalën e ka ministri Idrizi.

MINISTAR SADIK IDRIZ – Preporuke koje dala parlamentarna komisija za zdravstvo u zvaničnom u značajnom broju su zaveršene od strane Ministarstva zdravlja iz zdravstvenih institucija. Neke preporuke su u procesu realizacije dok manji broj ili zbog budžetske implikacije ili zbog objektivnih razloga čeka na početak aktivnosti realizacije. Kao što vam je poznato i Parlamente Kosova je usvojio izveštaj sa preporukama i obavezao Vladu Kosova za realizaciju. Napominjem da Ministarstvo zdravlja do danas još nije dobilo zvaničnoj formi preporuke od strane Parlamenta, postoji i problemi komunikacija na relaciji Parlament Ministarstva kada su u pitanju i zakoni i amandmani od strane komisije. Ovom prilikom neću govoriti pojedinačno o realiziranim preporukama več poslaniku i parlamentarnoj komisiji dostaviti u pisanoj formi, takođe čemo i Parlamentu Kosova dostaviti izveštaj o realizaciji ovih preporuka. Zaista je veliki borj 50 je preporuka i mislim da ne bi bilo dobro da govorimi o tome, jaču vama dostaviti danas a ostalima če dostaviti parlamentarna komisija.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit z. ministër. Znj. Syla, a keni pyetje shtesë? Nuk ka. Ju faleminderit.

Deputeti Fatmir Rexhepi ka pyetje për ministrin Ardian Gjini.

FATMIR REXHEPI – I nderuar ministër Gjini. **Ka disa vite që qytetarët e Gjilanit kanë adresuar dhe shprehur reagimin lidhur me pasojat e mëdha nga derdhja e ujërave të zeza në shtratin e lumbit Mirusha, në zonat e afërtë të banimit të qytetit, për të cilat jeni në dijeni dhe ku janë krijuar moçale të zeza me rreziqe të shumta për fëmijë, shëndetin dhe vetë ambientin. E shoh me interes që para qytetarëve do të tregoni deri në këtë moment se çka ka bërë Ministria me iniciativën që është ngritur para dy vjeteve gjer me tanë dhe si mendohet të intervenohet më prioritet gjatë kësaj vere,në mënyrë që vërtet fundi i kësaj vere të mos e gjejë qytetin e Gjilanit me këtë problem?**

KRYESUESI SABRI HAMITI – Fjalën e ka ministri Gjini.

MINISTRI ARDIAN GJINI – Faleminderit z. kryesues, të nderuar deputetë të Kuvendit të Kosovës, kolegë ministra. Më vjen mirë që më erdhi radha edhe mua se Sadiku gjithë këto pyetje, unë vetëm një- thashë- Çka po ndodh kështu? A do me me vetë dikush diçka a jo? Problemi të cilin e ka shtruar deputeti i nderuar Rexhepi i ka dy pjesë dhe do të tentoj t'i përbledh këto dy pjesë shumë shkurt. Çështja e parë është trajtimi i ujërave të zeza dhe kanalizimi. Çështja e dytë është lumi Mirusha në Gjilan. Te ujërat e zeza, sipas studimit që e ka bërë Ministria e Mjedisit, së bashku me Qeverinë finlandeze, del se për trajtim primar të ujërave të zeza në komunën e Gjilanit, duhen 25.4 milion euro, ndërsa për trajtim terciar diku 50.3 milion euro, që e përkthyer në shpenzim për kokë banori del diku 260 euro. E di se është e vetëkuptueshme se çfarë shpenzimi do të ishte ky. Gjilani i takon pellgut lumor Morava e Binçës. Është pellg lumor, i cili është më i ngadalshëm, pellg lumor që nuk cenon derdhjen e ujërave jashtë vendit, d.m.th. nëse ato ujëra janë të ndotura dhe ka një vlerë mesatare në aspektin e rekreacionit. Kjo e bën që në një farë forme, fatkeqësisht të jetë me prioritet më të ulët se sa disa zona të tjera në trajtimin e ujërave të zeza. Arsyja e vetme është ajo që e kam shpjeguar më përpara, sepse prioritet në trajtim të ujërave të zeza kanë zonat, që janë më të larta dhe prej ku uji akumulohet në rezervuar, të cilët më vonë shfrytëzohen për pije. Në këtë rast nuk e kemi, sidoqoftë ne vazhdojmë që të lobojmë si Ministri te donatorët, po flasim për Qeverinë zvicerane, e cila është e angazhuar dhe i ka nda disa mjete jo të vogla, që për hir të korrektesës, ndoshta nuk është mirë që t'i përmend tani. Jemi në proces që të fillohet me trajtim të ujërave të zeza dhe ndërtim të kanalizimit në Gjilan dhe në Ferizaj. Te lumi Mirusha kemi lajme pak më të mira. Ministria e Mjedisit e ka nënshkruar një marrëveshje të mirëkuptimit me Komunën e Gjilanit më 4 prill të këtij viti për fillimin e ndërtimit të këtij shtrati dhe eliminimin e moçaleve, që krijohen dhe krijimin e një sipërfaqeje dhe rekreacioni. Për këtë qëllim i kemi ndarë 225.000€ ne si Ministri, ndërsa komuna i ka ndarë 47.000€. Me sa kam dëgjuar tash shumë shpejt vetëm sa edhe ka filluar procedura e tenderimit për këtë rast. Ju faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit z. ministër. Deputeti Rexhepi, a keni pyetje shtesë? Jo nuk keni.

Përsëri deputeti Fatmir Rexhepi ka pyetje për ministrin Qemajl Ahmeti.

FATMIR REXHEPI – I nderuar ministër Ahmeti. Po ashtu, para 2-3 viteve në Gjilan ka filluar ndërtimi i aksit rrugor nga vija spital – Kamnik – Montej, që del në rrugën e Malishevës, i projektuar, i filluar, por ka mbetur pa u ndërtuar. Vetë rëndësinë e dini edhe ju. Për t'i eliminuar tollovitë e mëdha që ka qyteti i Gjilanit duhet ky aks të përfundojë. Prandaj, unë e shoh me interes të di më shumë edhe në emër të qytetarëve dhe të Parlamentit, por edhe të Qeverisë për pengesat që kanë dalë për aktorët kush është përgjegjës që nuk po përfundon ky projekt dhe si i keni masat apo prioriteten që me të vërtetë gjatë këtij viti të përfundojë ky aks rrugor, sepse ai që kalon dhe jeton në Gjilan, atë për çdo ditë e sheh se çfarë tollovi ka Gjilani sot për shkak të kësaj rruge.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Fjalën e ka ministri Qemajl Ahmeti.

MINISTRI QEMAJL AHMETI – Faleminderit. Është e vërtetë se kjo rrugë ka filluar në vitin 2004. Një pjesë e saj është ndërtuar, pjesa tjetër ka ngel pa u ndërtuar për shkak të problemeve pronësore – juridike, që është dashur komuna t'i zgjidhë . Në vitin 2005 ne kemi pritur që komuna ta zgjidhë këtë problem dhe kemi ardhur në situatë kur është dashur që ato mjete të orientohen diku tjetër, sepse sot e kësaj dite nuk janë zgjidhur problemet pronësore – juridike. Me drejtpërdrejt, ju e dini që rruga kalon nëpër prona private, prandaj është dashur të bëhet kompensimi nga ana e komunës dhe kjo nuk është bërë . Presim që në një të ardhme, nëse kryhet kjo , atëherë rruga do të vazhdojë. Ju faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit z. ministër. A ka pyetje shtesë? Ka pyetje shtesë.

FATMIR REXHEPI – Arsyja e pyetjes ishte - Çka do të bëhet me komunën ,në qoftë se komuna nuk ka punuar, çka do të ndërmarrë Ministria që të tejkalojet dhe të realizohet ky projekt? A mund të parashihet që ky projekt të përfundojë sivjet apo jo?

MINISTRI QEMAJL AHMETI – Çështja pronësore- juridike është problem i komunës që duhet ta zgjidhë. Ne jemi marrë vesh me komunën që këtë ta zgjidhë. Nëse nuk e zgjidh ne nuk kemi mundësi të investojmë, përkatësisht ne është dashur t'i mbrojmë mjetet publike dhe t'i orientojmë diku tjetër. Gjithsesi edhe kjo është bërë në marrëveshje me komunën.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit z. ministër. Deputeti Gazmend Muhaxheri ka pyetje për ministrin Qemajl Ahmeti.

GAZMEND MUHAXHERI – Faleminderit. Pyetja ka të bëjë me çështjen e pranimit teknik të rrugëve magjistrale,që janë nën kompetencën e Ministrisë së Transportit dhe pyetja konkrete është :**Kush e ka bërë pranimin teknik të rrugës Ponoshec- Morinë ?**

MINISTRI QEMAJL AHMETI – Pranimi teknik i rrugëve magjistrale bëhen nga komisioni profesional që emërohet nga Ministria, përkatësisht nga sekretari permanent i Ministrisë. Pra, edhe për rrugën Ponoshec – Morinë është themeluar komisioni profesional dhe ka bërë pranimin teknik. Kjo vjen sipas Ligjit mbi rrugët dhe ligjit për ndërtimet.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit z. ministër. Z. deputet, a ke pyetje shtesë? Po.

GAZMEND MUHAXHERI – Z. ministër, pyetja ishte e qartë:**Kush e ka bërë pranimin teknik?** Ata njerëz i kanë emrat dhe mbiemrat. Unë para këtij Kuvendi po të them që

këtë rrugë pranimin teknik ja kanë bërë ekonomistët, a pranim teknik duhet që bëjnë vetëm ndërtimtarët dhe atë inxhinierët e rrugëve.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit z deputet. Z. ministër, a ke shpjegim?

MINISTRI QEMAJL AHMETI – Z. deputet, e din se kjo rrugë është ndërtuar në vitin 2004. Unë nuk e kam kuptuar se duhet t'i sjell emrat, përndryshe mund t'ju sjell edhe emrat e pastaj do ta shohësh se a kanë qenë profesionalist krejt apo kanë qenë krejt ekonomistë. Sot nuk jam në gjendje të përgjigjem, sepse nuk e di. Ju faleminderit!

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit z. ministër. Deputeti Bajrush Xhemajli ka pyetje për ministrin Qemajl Ahmeti.

BAJRUSH XHEMAJLI – Faleminderit z. kryesues, përshëndetje për të gjithë.

Në fillim të shtatorit të vitit 2004 Kuvendi Komunal i Ferizajt kishte bërë me dije se ishin ndarë nga Ministria e Ekonomisë dhe Financave 250.000€ për asfaltimin e rrugës për në Jezerc. Rruga është e nivelit regional dhe mban nr. 206. Më 8 tetor është shpallur tenderi për asfaltimin e rrugës 4.000 m për Jezerc ,sipas numrit të dosjes 261/2004. Më 3 dhjetor 2004 opinioni është njoftuar me përfundimin e procedurës së tenderimit dhe është njoftuar se fituesi i tenderit ka qenë firma “Shtrase....” nga Ferizaji. Më 13 dhjetor 2004 është nënshkruar marrëveshja për kryerjen e punëve ndërmjet punëdhënësit të Kuvendit Komunal të Ferizajt dhe të punëkryerësit “Shtras....” për kryerjen e punëve rrëth asfaltimit. Vlera e punës së marrëveshjes ka qenë 234.548 €. **Pyetja është: Përse rruga nuk është kryer deri më tash- prill 2007?-pyesin qytetarët edhe pse është ende në fuqi realizimi i këtij projekti?**

MINISTRI QEMAJL AHMETI – Faleminderit për fjalë. Kjo është vërtet pjesë e rrugës regionale nr. 206, por edhe në pyetjen e juaj keni treguar se si kanë rrjedhur procedurat , d.m.th procedurat nuk kanë qenë të Ministrisë së Transportit, por janë të Kuvendit Komunal të Ferizajt. Prandaj ,unë do të kërkoj sqarime pse nuk është kryer. Përndryshe ,kjo rrugë është në prioritetin e Ministrisë që ka qenë në mesin e shumë projekteve edhe për vitin 2007, por normalisht buxheti ka limituar një pjesë. Në të ardhmen, besoj se do të jetë edhe kjo në prioritet. Pse nuk është ndërtuar, më duhet të pyes Kuvendin Komunal. Ju faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMTII – Z. deputet Xhemajli,a ke pyetje shtesë?.

BAJRUSH XHEMAJLI – Është pak e çuditshme. MEF-i i ka ndarë mjetet, nuk i ka ndarë komuna, d.m.th nuk është çështje e MEF-it, sepse është rrugë regionale. Prandaj ju duhet ta dini, por unë megjithatë do t'ju jap një përgjigje në vend të komunës dhe besoj shumë të saktë. Unë dua të theksoj se kjo kontratë për asfaltimin e rrugës është bërë gjatë fushatës zgjedhore për vitin 2004 dhe thjesht kur ka mbaruar fushata është parë se nuk është dhënë vota e Jezercit, që askush nuk e ndërton, bile as asfaltin ju nuk ja çoni.

Atëherë ka pasur hakmarje politike, atëherë ish zëvendëskryeministër Adem Salihajt dhe natyrisht pjesës që ai përfaqëson. Bile unë dua të them se kjo praktikë e shëmtuar duhet të ndërpritet e rruga t'i çohet Jezercit të djegur dhe të shkruar. Ju faleminderit. Kjo është përgjigja pasi po e kërkoni ministër, në vend që ju të më përgjigjeni.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Po z. deputet, ju nuk po pyetni, por ju po përgjigjeni. A e do fjalën ministri?

MINISTRI QEMAJL AHMETI – Unë dua një gjë ta sqaroj. Këto procedura kanë ndodhur në kohën kur unë nuk kam qenë ministër. Prandaj, përgjegjësia ime është se do të interesohem pse nuk është kryer dhe si janë ndarë ato mjete, sepse unë nuk kam qenë akter i asaj kohe, por ju thash një përgjigje se kjo rrugë është në prioritet në mesin e shumë projekteve që i kemi futur në Ministrinë e Transportit. Kujtoj që do të jetë në radhë në vitin e ardhshëm, sigurisht nëse nuk ndodh diçka gjatë këtij viti.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit z. ministër. Deputetja Sala Berisha – Shala ka pyetje për ministrin Ethem Çeku.

SALA BERISHA- SHALA – Faleminderit. Çështja është se mbështetja e projektit "C" nga ana e juaj z. ministër nën arsyetimin e hapjes së 1.500 vendeve të reja pune ka shtuar angazhimin e vëmendjes së atyre qytetarëve që nuk e njohin mirë realitetin lidhur me këtë projekt. Pyetja është: **Në çka bazoheni kur flitni me aq kompetencë se ky projekt do ta rrisë numrin e të punësuarëve në KEK?**

KRYESUESI SABRI HAMITI – Fjalën e merr ministri Çeku.

MINISTRI ET'HEM ÇEKU – I nderuari z. kryesues, të nderuar deputetë. Faleminderit për pyetjen që e keni shtruar. Unë vetëm dua të sjell një grimë dallim në mes KEK-ut dhe projektit Kosova C. Ne kur flasim për hapjen e minierës së re të Sibovcit, hapur flasim për një kompani të re, e ndarë nga ana e KEK-ut. Megjithatë, kemi përgatitur një test të pyetjes. Ndiqimi i projektit, energjia nga linjiti, pjesë e të cilit është edhe ndërtimi i termocentralit Kosova "C", ka ndikim në shumë aspekte. Së pari, krijohet siguria e furnizimit me energji elektrike, që është një parakusht për zhvillimin ekonomik dhe jetë normale. Së dyti, projekti ka ndikim në punësim, si gjatë fazës së ndërtimit, ashtu edhe gjatë fazës së operimit. Ndiqimi gjatë fazës së ndërtimit do të shprehet nëpërmjet punësimit lokal, si gjatë ndërtimit të objekteve, shërbimeve kontraktuale, kompanive vendore për ndërtimin e objekteve dhe furnizimin me material. Cilat janë ato?: Objektet e jashtme llogariten diku 200 të punësuar lokalë. Transporti i qymyrat i seperacionite, deponoja e qymyrat, evakuimi i deponisë ekzistuese, evakuimi i hirit të ri, sistemi i ftohjes së ujit, përgatitja kimike, trajtimi i ujërave të ndotura, kjo është një pjesë. Pjesa tjeter, objektet kryesore janë 2000 të punësuar lokalë në punë tek kazanat, elektrofiltrat, sistemi për pastrimin e gazrave, tymtarët, salla e makinerisë, turbinat, përgatitja termike, gjeneratorët për pastrimin e gazrave. Pjesa e tretë është sistemi elektrik. 200 të punësuar në stabilimentet kryesore, dhe ato degëzuese, si dhe në sistemin e kontrollit. Gjatë operimit në afat të gjatë të kapaciteteve të reja gjeneruese elektroenergetike do të mundësohet punësimi direkt në operim të

termocentralit të ri, mundësia për punë kontraktuale për mirëmbajtje dhe riparim dhe mundësitet e furnizimit me pjesë rezervë nga firmat e vendit. d.m.th. kemi një punësim mbi 2400 veta, të cilët llogariten në brendësi dhe në format e jashtme brenda termocentralit të ri. Sa i përket anës financiare, ju e dini, që paralogaritjet e para nga studimi që është kryer, llogaritet që do të kemi qarkullim vjetor prej 600 milion euro, me të hyra të drejtpërdrejta në buxhetin e konsoliduar rrëth 150 milion euro. Janë dy pjesë të përgjigjeve që jam munduar t'i jap. Ju faleminderit!

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit z. ministër. Znj. Shala, a keni pyetje shtesë? Po.

SALA BERISHA- SHALA – Unë këtu përpara e kam një dokument të hartuar nga KEK-u, i cili është i shtrënguar të zvogëlojë në mënyrë drastike numrin e punëtorëve dhe i ka përgatitur disa skema të pensionimit të parakohshëm dhe e vërteta qëndron krejt ndryshe, në bazë të këtij dokumenti që është i hartuar nga KEK-u z. ministër. Ju sigurisht, ndoshta jeni të dezinformuar nga këshilltarët e juaj apo nuk e kuptioni drejt projektin "C" në lidhje me vendet e reja të punës. Unë e kam një pyetje konkrete: Sa do të zvogëlohet numri i punëtorëve, duke e ditur se kapacitetet ekzistuese në KEK, në aspektin e numrit të punëtorëve janë diku afér 7.000, ndërsa me një dokument që e ka hartuar KEK-u në bashkëpunim me AER-in parashitet që diku në vitin 2012 vetëm për minierat që i përmende Sibovcit nga 4.000 punëtorë të mbresin duhet

KRYESUESI SABRI HAMITI – Z. ministër, a doni të përgjigjeni? Urdhëroni.

MINISTRI ET'HEM ÇEKU – MË gjithë kënaqësi do të përgjigjem. Unë nuk besoj se dezinformohem nga këshilltarët profesionalë që janë në Ministri tek ne. Unë edhe një herë dua të sjell ndarjen në mes kompanisë së re "Kosova C" dhe KEK-ut. Ne në KEK i kemi 7.500 e diçka punëtorë që mbahen dhe deri më tani është duke u bërë analizë për zhvillimin e resurseve humane në KEK. Mirëpo nuk kam informacione dhe nuk është bërë për largimin e punëtorëve nga struktura e KEK-ut. Sa i përket minierës se re të Sibovcit, ne sjellim një pasqyrë sa të punësuar krijon projektin Kosova C dhe cilat janë strukturat e të punësuarit dhe aspekti financiar? Prandaj, kjo më duket që nuk qëndron se do të ketë largim. Është një skemë pensionale që është përgatitur nga ana e KEK-ut që t'i jepet për 24 muaj të ardhurat kush do me dëshirë të largohet nga ana e KEK-ut. Prandaj, nuk ka një zvogëlim rapid të punëtorëve edhe pse e dimë se janë diku mbi 3.000 e diçka punëtorë brenda strukturës së KEK-ut. Dua të sjell vetëm edhe një shembull. Rehabilitimi i blloqeve të Kosovës A, koncepti i rehabilitimeve të blloqeve të Kosovës A edhe pse kemi nevojë për energji elektrike ka pasur edhe një objektiv tjetër ruajtjen e një strukture të caktuar të punëtorëve që vijnë nga një rajon i caktuar i varfër që të mbresin në marrëdhënie pune. Ju faleminderit!

KRYESUESI SABRI HAMITI – Ju faleminderit z. ministër.

Kolegë të nderuar. Ne i shtorëm të gjitha pyetjet që ishin për ministrat e pranishëm. Ju informoj që ka pasur pyetje për ministrin Salihaj, ka pasur edhe dy pyetje për kryeministrin Çeku të cilave besoj se do t'u përgjigjen në seancën e ardhshme. Unë ja jap fjalën Bajrush Xhemajlit.

BAJRUSH XHEMAJLI – Faleminderit z. kryesues. Pikërisht për këtë që thatë. Ju paskeni bërë një marrëveshje për sot që mos të lexohen pyetjet dhe unë atë po e aprovoj për hir të konsideratës për Kryesi, për ndryshe dua të them se nuk është mirë me marrë qëndrime Kryesia në kundërshtim me rregulloren e punës sepse rregulla 26 nën 9 thotë: Një deputet i cili e parashtron pyetjen në pajtim me rregulloren e punës ka të drejtë të parashtroj pyetjen edhe nëse Qeveria akoma nuk e ka përgatit përgjigjen, apo nëse nuk është kryeministri në këtë rast për pyetjen time, ju keni marrë një qëndrim në kundërshtim dhe unë nuk dëshiroj që Kryesia shpesh edhe nëse merr qëndrim duhet ta aprovojë ky Kuvend. Ju faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Z. deputet, i nderuar Xhemajli. Kohën e ke përpara. Këtu nuk është vetëm një pyetje, por këtu janë 4-5 pyetje të ministrave që nuk janë këtu, kanë qenë gjithsej 17 pyetje. Ne na është dukur racionale prej 17 të përgjigjen 13, sesa të lexojmë pyetje për ministrat që nuk janë këtu. Nëse ju dëshironi që këto pyetje të lexohen kurgja nuk ka kaluar dhe nuk ka ndodhur dhe unë do t'ju jap fjalën secilit t'i lexoni edhe nuk ka kurrfarë problemi, këtu nuk ka kurrfarë shkelje rregulloreje, këtu është punë, një ritëm pune. Pra edhe një herë po ju them - Kuvendi është hapur. Nëse Kuvendi do t'i dëgjojë unë po ju dëgjoj këto 3-4 pyetje që janë. Ju lutem shumë. O zotëri, ju po doni rregulla. Unë po ju them se i kemi 50 minuta për këtë rubrikë. Unë mendoj se kemi qenë më racionale se kurdoqoftë, 50 minuta i bamë. Nëse doni unë po ju jap shansin. Kush e ka qejfin prej këtyre 2-3 vetëve le ta lexojë pyetjen. Po e zamë Xhemajli. A ke dëshirë me e lexu. Jepnja fjalën Bajrush Xhemajlit.

BAJRUSH XHEMAJLI – Tash është në vullnetin tim se a e lexoj apo nuk e lexoj, por Rregullorja ma lejon dhe unë e pata për çështje procedurale që jeni dashamirës të procedurave. E çmoj këtë akt tuajin, por sot nuk është ashtu, siç zakonisht veproni, Ky është vullneti i deputetit a e lexon a nuk e lexon. Çështja e vullnetit është diçka tjeter, procedurat janë procedura.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Unë po ju them se këtu procedura nuk është shkelur dhe unë po ju them se mund ta lexoni pyetjen, nëse doni.

BAJRUSH XHEMAJLI – Po ju thatë se është marrë vendim, nuk thash unë.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Kjo pikë e rendit të ditës është kryer. Kalojmë në pikën e katërt të rendit të ditës.

4. Shqyrtimi i parë i Projektligjit për bujqësinë organike

Projektligji u është shpërndarë deputetëve më 19 mars 2007 dhe janë përbushur kushtet për shqyrtimin dhe miratimin e tij në parim.

Ftoj ministrin e autorizuar nga Qeveria, Ibrahim Selmanaj, që në emër të Qeverisë së Kosovës para deputetëve të Kuvendit të prezantojë Projektligjin. Urdhëroni z. ministër.

MINISTRI IBRAHIM SELMANAJ – Faleminderit z. kryesues.

Më lejoni ta paraqes një ekspoze të shkurtër në emër të zëvendësministrit Hajdari. Mëqë ai nuk është këtu unë e kam autorizimin që ta lexoj ekspozenë.

Shkurtimisht po e bëj këtë prezantim, duke filluar nga nevoja për nxjerrjen e Projektligjit. Projektligji për bujqësinë organike është i një rëndësie të madhe, sepse Kosovës i mungon legjislacioni i përshtatshëm, i cili i referohet prodhimeve të certifikuara bujqësore nga bujqësia organike. Fushëveprimi i këtij projektligji është i nevojshëm që të krijohet një infrastrukturë e përshtatshme ligjore për çështjet që kanë të bëjnë me zhvillimin e qëndrueshëm të bujqësisë organike.

Arsyetimi për Projektligjin

Arsyet për propozimin e këtij projektligji janë: eliminimi i zbrazëtirave ligjore që kanë të bëjnë me bujqësinë organike, e që është një realitet i ri në shoqerinë bashkëkohore demokratike dhe i nevojshëm për secilin vend.

Për vendosjen e kornizës ligjore për standardet, të cilat duhet të respektohen në punën e bujqësisë organike.

Qëllimi i Projektligjit.

Qëllimi i këtij projektligji është krijimi i kornizës ligjore për parimet e përgjithshme, që kanë të bëjnë me zhvillimin e qëndrueshëm të bujqësisë organike që mundëson valorizimin e prodhimeve bujqësore në ferma të vogla, me çka synohet përzierja sa më e pakët e njeriut në rrjedhat e natyrës. Projektligji për bujqësinë organike mundëson zhvillimin e shpejtë të prodhimeve organike, me efekte të mjaftueshme në zhvillim social-ekonomike të fshatit, me interes për mbrojtjen e natyrës nga bujqësia, ruajtjes së ujit, ajrit, tokës dhe ruajtjes se agrobiodiversitetit natyror, rrnjës së konkurrentshmërisë dhe përvetësimit të tregut, me rrnjën e efekteve ekonomike dhe shfrytëzimin racional të resurseve natyrore dhe krijimit të kushteve për punësim.

Principet

Bujqësia organike mbështetet në këto principe bazë: principi shëndetësor, sipas të cilit duhet të mbajë tokën e shëndoshë, bimët, kafshët dhe njerëzit e shëndoshë. Principi i drejtësisë duhet të jetë i ndërtuar sipas raporteve, të cilat sigurojnë drejtësi, duke respektuar rrëthin e përbashkët dhe mundësitë jetësore.

Principi i kultivimit dhe i kujdesit të qeverisjes, në mënyrë preventive dhe të përgjithshme për të ruajtur shëndetin dhe prosperitetin e gjeneratave të ardhshme. Çështjet kryesore që i rregullon ky projektligji.

Projektligji për bujqësinë organike ka një strukturë komplete, gjithëpërfshirëse dhe përbajtjesore, është i shtjelluar në katër kapituj dhe është i hartuar sipas teknikës juridike bashkëkohore në harmoni me standardet dhe direktivat e BE-së.

Kapitulli i parë i këtij projektligji përmban dispozitat e përgjithshme për procedurën e rregullimit, qëllimin, përkufizimin e nacioneve që përdoren për kuptimin e tij.

Kapitulli i dytë përmban dispozitat për rregullimin e etiketave, të prodhimeve organike, qofshin ato të prodhua apo të importuara, metoda e të cilave i referohet përshkrimi gjatë shitjes, përdorimin me kufizime të përbërësve me originë bujqësore në prodhimin final, metodat e prodhimit organik, mënyrën e paketimit, transportit dhe të deponimit të prodhimeve organike.

Kapitulli i tretë rregullon sistemin e inspektimit të operatorëve të cilët prodhojnë, punojnë, eksportojnë, importojnë prodhimet e prodhimtarisë bujqësore organike. Në këtë kapitull përfshihet institucioni i inspektimit që operon nga një apo më shumë autoritete inspektouese, në aplikimin e masave parandaluese, zbatimin e procedurave standarde të inspektimit dhe masat ndëshkuese.

Kapitulli i katërt përmban dispozitat e importimit të prodhimeve organike, lëshimit të certifikatave nga autoritetet e vendit prodhues, rregullat për prodhim, deri te importuesi dhe afatin përuajtjen e certifikatës.

Kapitulli i pestë përmban dispozita ndëshkimore,
Kapitulli i gjashtë përmban dispozitat përfundimtare.

Hartimi i Projektligjit në përputhje me Rregulloren e punës së Qeverisë së Kosovës. Projektligji është hartuar në përputhje me nenin 36 të Rregullores së punës së Qeverisë të Kosovës, Rregullorja nr. 1/2007, data 24.1.2007. Ky projektligji është hartuar nga ekspertët e Ministrisë së Bujqësisë, të mbështetur nga ekspertë ndërkombëtarë, si dhe ekspertë të Fakultetit të Bujqësisë. Gjatë hartimit të këtij projektligji, si model bazë është marrë ligji sloven që rregullon bujqësinë organike, ndërsa konsultanti ndërkombëtar që ka kontribuar, ka sjellë përvoja të shtetit nga ka ardhur – nga Gjermania.

Bazë për hartimin e Projektligjit për bujqësinë organike ka shërbyer Rregullorja e Këshillit nr. 2091, iec të dt. 24 qershori 1991 mbi prodhimet organike të produkteve bujqësore. Harmonizimi i Projektligjit me standarde të hartimit të legjisacionit. Projektligji ka formën dhe strukturën standarde që përdoret në legjisacionin e IPVQ-ve, është në pajtim me Kornizën Kushtetuese dhe Rregulloren e UNMIK-ut nr. 2001/19, data 13 shtator 2001, shtojca 10 dhe është në interesin e përgjithshëm të bujqësisë të Kosovës dhe popullit të saj. Ky projektligji krijon stabilitet legjislativ në fushën që e rregullon. Projektligji është në harmoni të plotë me parmet kryesore të BE-së. Projektligji nuk ka elemente diskriminuese. Projektligji është i hartuar në të tri gjuhët: shqip, serbisht dhe në gjuhën angleze.

Shpenzimet e hartimit të Projektligjit. Për hartimin e këtij projektligj nuk ka pasur shpenzime, pasi për hartimin e tij janë angazhuar ekspertët vendorë të Ministrisë së Bujqësisë. Zbatimi i këtij projektligji, në pjesën më të madhe të tij nuk ka implikime financiare në Buxhetin e Kosovës pasi që, organet e parapara në këtë projektligj janë të

themeluara më parë. Shpenzime mund të dalin gjatë zbatimit të këtij projektligji rrëth inspektimit për prodhimet organike. Sido që të jetë, konsiderojmë se me zbatimin e këtij projektligji pritet që të hyrat të jenë më të mëdha se sa shpenzimet.

Ju faleminderit!

KRYESUESI SABRI HAMITI – Ju faleminderit z. ministër. Sipas rregullit tash paraqiten shefat ose përfaqësuesit e grupeve parlamentare. Në emër të Grupit Parlamentar, besoj të PDK-së, është Afrim Arzuallxhiu.

DEPUTETI AFRIM ARZUALLXHIU – Ju faleminderit!

I nderuari z. kryesues,
Të nderuar ministra prezantë, kolegë të nderuar,

Grupi Parlamentar i Partisë Demokratike të Kosovës ka analizuar me përkushtim të madh Projektligjin për bujqësinë organike dhe konsideron si shumë të rëndësishëm nxjerrjen e këtij ligji, me çka do të mundësohet zhvillim më i shpejtë i bujqësisë organike, si një alternativë e bujqësisë konvencionale. Synimi kryesor është zvogëlimi apo përashtimi i plotë i përdorimit të plehrave sintetike dhe pesticideve për të fituar produkte sa më natyrale, biologjikisht më të pastra dhe me efekte pozitive, si në aspektin e mbrojtjes së natyrës, ashtu edhe të shfrytëzimit sa më racional të resurseve natyrore. Për realizmin e një prodhimtarie të tillë duhet të sigurohen këto kushte elementare: toka bujqësore e shëndoshë, uji i pastër dhe i shëndoshë dhe ajri i pastër.

Në pjesën më të madhe të Kosovës, me qenë se nuk ka industri të rëndë dhe ndotëse, mund të thuhet se plotësohen këto kushte elementare për prodhimin e ushqimit të shëndoshë dhe ekologjik. Mirëpo, fatkeqësisht toka bujqësore, si bazë për bujqësinë organike në vitet e fundit është tmerrësish duke u shkatërruar dhe duke u zvogëluar. Pa kurrfarë kriteresh dhe pa kontroll po ndërtohen objekte pa infrastrukturë të rregulluar nga njerëz dhe prodhues të pandërgjegjshëm, ku përmes derdhjes së ujit të ndotur, naftës, vajit, detergjenteve dhe përbërësve të tjerë sintetikë që nuk mund të zbërthehen, për çdo ditë po prishet eko-ambienti.

Ky projektligj është relativisht mirë i përgatitur dhe vërejtjet në këtë projektligj janë të vogla, ashtu që nuk ia ndërtojnë esencën. Edhe në këtë projektligj, sikurse në Projektligjin për ushqim që ende fatkeqësisht nuk po mund të aprovohet në këtë Kuvend për shkak të mosharmonizimit të qëndrimeve të dy ministrive dhe të dy komisioneve parlamentare, kemi përzierje të kompetencave të dy ministrive: të Ministrisë së Shëndetësisë dhe të Ministrisë së Bujqësisë, sidomos në aspektin e kontrollit të prodhimit, përpunimit, deklarimit, lëshimit të certifikatave, rregullimit dhe aplikimit të etiketave etj.

Përkundër këtij fakti, ne si Grup Parlamentar nuk dëshirojmë të frenojmë vazhdimin e punës në këtë projektligj, prandaj, edhe jemi që ky projektligj të aprovohet në parim, me shpresë që në ndërkohë do të harmonizohen edhe qëndrimet e ministrive, si për këtë

projektligj, ashtu edhe për Projektligjin për ushqimin. Ky projektligj, siç e ceku edhe propozuesi, i ka gjashtë kapituj, ku në kapitullin e dytë rregullohet çështja e etiketave të prodhimeve organike, shenjat në etiketa, prodhimi a është prodhuar apo është importuar, përbërja e tjera. Pra, sipas këtij projektligji çështja e kontrollit, rregullimit dhe e aplikimit të etiketave është çështje e Ministrisë së Bujqësisë. Mirëpo, në bazë të Udhëzimit administrativ të Ministrisë së Shëndetësisë nr. 12/2005 dhe 13/2005, rregullimi si dhe aplikimi i etiketave është çështje ekskluzive e Ministrisë së Shëndetësisë. Në anën tjetër, sipas Udhëzimit administrativ të Ministrisë të Bujqësisë nr. 9/2004, të datës 17 nëntor 2004, licencimi i veprimtarive të industrisë ushqimore, si dhe certifikimi i produkteve ushqimore ku bën pjesë natyrisht edhe etiketa, është kompetencë e Ministrisë së Bujqësisë. Pra, për shkak të mosharmonizimit të qëndrimeve të dy ministrive, prodhimi në fakt është në mes të dy zjarreve. Nuk di kah të orientohet a në Ministrinë e Shëndetësisë apo në Ministrinë e Bujqësisë për aplikimin e etiketave.

Para afër një muaj e kemi pasur një kontroll nga Inspektioni sanitar, ku në mes tjerash, si vërejtje e kanë bërë edhe çështjen e aplikimit të etiketave dhe kanë urdhëruar që deri me 26 mars, që afati ka kaluar të aplikohet për miratimin e etiketave në Ministrinë e Shëndetësisë, që sipas urdhëresës, Udhëzimit administrativ të Ministrisë të Shëndetësisë kanë të drejtë. Mirëpo në bisedë me personelin e Ministrisë së Bujqësisë ata thonë se ajo është çështje ekskluzive e Ministrisë të Bujqësisë, që nuk është kompetencë e Ministrisë të Shëndetësisë. Janë në fakt përzierja e kompetencave. Është koha e fundit që Qeveria t'i detyrojë këto dy ministri të ulën dhe t'i harmonizojnë qëndrimet ashtu që të dihet, të definohet se të kujt janë kompetencat dhe obligimet për disa çështje. Vërejtje të tjera dhe kontributin tonë në ngritjen e cilësisë së Projektligjit do ta japim, natyrisht me punën tonë në Komisionin Funksional. Ju faleminderit!

KRYESUESI SABRI HAMITI – Ju faleminderit. Në emër të Lidhjes Demokratike të Grupit të saj Parlamentar, Fetah Berisha

FETAH BERISHA - Ju faleminderit z. kryesues, të nderuar ministra, të çmuar kolegë deputetë. Nderime për ju që e përcillni këtë seancë
Vargut të Projektit, të projekteve ligjeve në Kuvendin e Kosovës po i bashkëngjit edhe Ligji për bujqësinë organike, përpiluar dhe përgatitur nga Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural, e të cilin po e shqyrtojmë sot në këtë seancë.

Kosova vërtet ka nevojë të madhe edhe për këtë ligj, të cilin deri me tash nuk e ka pasur dhe mungesat e këtij ligji domosdo krijonte vakum ligjor. Po ashtu ky projektligj është i një rëndësie të veçantë, ngase krijon stabilitet legjislativ në lëmin e bujqësisë organike, sidomos për pasimin e prodhimeve organike bujqësore në treg të certifikuara. Ky Projektligj në gjashtë kapitujt e tij ngërthen në vete eksport-importin e prodhimeve bujqësore organike, origjinën e prodhimeve bujqësore organike, deponimin, mënyrën e paketimit, etiketimit, sistemin e inspektimit, afatet e prodhimit, parregullsitë, gjobat e të tjera.

Natyrisht këtu është sqaruar edhe zhvillimi i bujqësisë së qëndrueshme organike, mbështetur në parimin e shëndetësisë, të ekologjisë, të drejtësisë dhe në atë të kultivimit dhe të kujdesit. Është thënë se Ligji për bujqësinë organike do të ndihmojë prodhimin organik të qëndrueshëm, zhvillim efektiv për prodhime organike. Do të ndikojë për ruajtjen e ambientit: ruajtjen e pastërtisë së ujit, ajrit, tokës dhe së fundi deri te mundësia për punësim. Po ashtu, në këtë projektligj, në veçanti është potencuar rregullimi i prodhimeve bujqësore organike, duke u mbështetur në metodat e prodhimeve bujqësore organike. Edhe për këtë projektligj është thënë se: për hartimin e tij janë organizuar ekspertë vendorë e ndërkombëtarë në këtë lëmi. Kanë kontribuar, po ashtu, konsulentë të vendeve të tjera, bashkë me vendorët, por edhe ekspertë nga Fakulteti i Bujqësisë. Gjithsesi janë shfrytëzuar përvojat e shteteve të rajonit e në veçanti përvoja sllovene. Edhe përfarimi i këtij projektligji me ligjet e Bashkësisë Evropiane është i theksuar. Këtë projektligj e bëjnë më kuqimplotë edhe tetë anekset që i janë bashkëngjitur ku shpjegohen metodat e prodhimitarisë organike si bujqësore me originë bimore, kafshët si dhe prodhimet blegtoreale etj. Është dhënë edhe përshkrimi në detaje i prodhimeve bujqësore organike nën mbikëqyrjen e inspektimit. Natyrisht se ky projektligj nuk është i përsosur, sado që është bërë përpjekje nga përpiluesi që të jetë i tillë. Unë do të veçoja vetëm në dy-tri raste ku është paraparë që çështjet të rregullohen me udhëzimet administrative, që ma thotë mendja se këto janë shumë pak.

Neni 12, mendoj se duhet të riformulohet i téri. Po ashtu, kapitujt e pestë dhe të gjashtë, që janë formuluar vetëm me nga një nen, siç janë nenet 14 dhe 15, të riformulohen në më shumë nene dhe më qartë. Hetohen edhe ca gabime të tjera gjuhësore, sidomos përdorimi i panevojshëm i kllapave. Megjithatë, ky projektligj për bujqësinë organike është i përpiluar mjaft mirë dhe në emër të Grupit Parlamentar të Lidhjes Demokratike të Kosovës dhe timin i propozoj Kuvendit që ta aprovojë në parim. Ju faleminderit!

KRYESUESI SABRI HAMITI – Ju faleminderit z. deputet. Xhevdet Neziraj besoj në emër të Aleancës. Urdhëroni zotëri,

XHEVDET NEZIRAJ – Ju faleminderit! Inderuar z. kryesues, të nderuar ministra, të nderuar kolegë

Me këtë projektligj për bujqësinë organike do të mundësohet një zhvillim i shpejtë i prodhimitarisë dhe plasmani i prodhimeve të certifikuara bujqësore nga bujqësia organike dhe me këtë, do të ketë një zhvillim më të shpejtë ekonomik, sidomos të fshatrave.

Me këtë projektligj mund të presim prezencën e fuqishme të assortimenteve të prodhimitarisë organike në treg. Prodhimtaria organike paraqet një strategji të bujqësisë së qëndrueshme organike dhe zhvillimit rural, sipas së cilës bujqësia organike e qëndrueshme paraqet spektër të gjerë të metodologjisë bujqësore me rëndësi përmjedisin jetësor.

Në hartimin e këtij projektligji Ministria e Bujqësisë ka marrë parasysh, përveç specifikave të vendeve në rajon edhe specifikat e Kosovës, që është një e mirë e këtij

projektligji. Do të them se në Projektligjin e bujqësisë organike nuk ka implikime financiare, çka do të thotë se do të ketë të hyra më të mëdha buxhetore se të dala buxhetore. Shpenzime do të ketë vetëm rrëth inspektimit dhe inspektorët janë në kuadër të Ministrisë së Bujqësisë. Prandaj, Grupi Parlamentar i Aleancës për Ardhmërinë e Kosovës përkrah këtë projektligj dhe kontributin e saj do ta japë në Komisionin Funksional dhe në komisionet kryesore që do të kalojë ky projektligj. Ju faleminderit!

KRYESUESI SABRI HAMITI – Ju faleminderit! Në emër të Grupit ORA – zonja Teuta Sahatqija.

TEUTA SAHATQIJA – Ju faleminderit z. kryesues.

Edhe Grupi ynë parlamentar e ka analizuar këtë ligj dhe në këtë seancë do t'i tregojmë ato vërejtje tonat, të cilat ne i kemi për këtë ligj. Mendojmë që ligji është përgatitur mirë, ligj i cili në fakt është një përshkrim i legjislacionit evropian dhe ka të bëjë, është në përputhje me aki-komuniter me legjislacionin evropian. Materia të cilën ky ligj e trajton është një materie në të cilën cilësia e ushqimit është prioritet, është çështje e ditës. Në fakt është një materie e cila ka të bëjmë me vendet e zhvilluara ku zhvillimi ekonomik është në një nivel shumë më të lartë se zhvillimi ekonomik i Kosovës, ku niveli arsimor, niveli i njohjes së ushqimit dhe i përdorimit të ushqimit është në një nivel tjetër, ku mbrojtja e ambientit është një prioritet pak më ndryshe se te na. Gjithashtu, për të pasur ushqime të trajtuarë në këtë ligj nevojitet një kontroll i cilësisë elementare, një kontroll shumë më i lartë i cilësisë së ushqimit dhe gjithsesi një treg për të cilin këto ushqime do të prodhohen dhe do të konsumohen. Mendojmë që përpëra se të vijmë të ky ligj do të kishte qenë mirë që të hartohet strategjia, e cila sot mungon për prodhimin e ushqimit konvencional dhe një strategji përmbrrojtjen e prodhuesve vendorë, duke pasur parasysh që sot tregu i Kosovës është i mbushur me prodhime të huaja, me një kontroll jo të mjaftueshëm të cilësisë së këtyre ushqimeve.

Si përfundim mendojmë që ky është një ligj në grumbullin e ligjeve të miratuara ku mungon lidhshmëria në mes ligjit dhe problemeve reale të cilat kërkojnë një rregullim parësor. Ligji si i tillë është i mirë, por efektet e tij rregullative do të fillojnë tek pas shumë vitesh të ndihen si në vendin tonë. Prandaj, si të tillë grupi ynë parlamentar e përkrah në parim këtë ligj, me gjithë ato vërejtje të cilat i ceka më parë. Ju faleminderit!

KRYESUESI SABRI HAMITI – Ju faleminderit zonja deputete. Fjalën e merr Ferid Agani, Grupi për Integrime

FERID AGANI – Ju faleminderit z. kryesues. Grupi Parlamentar për Integrin e vlerëson këtë projektligj si një dokument të rëndësishëm, si një kontribut konkret rregullimit të situatës në lëmin e bujqësisë në Kosovë. Për të mos u përsëritur me kolegët, kisha theksuar disa nene në të cilat vjen deri te kundërshtimet të qarta të kompetencave ndërmjet Ministrisë së Shëndetësisë dhe Ministrisë së Bujqësisë, që e përmendi edhe deputeti Arzuallxhiu. Mendoj, po ashtu, se teksti i Projektligjit është mjaft i

përgjithësuar, se mungon një qartësi e rregullativës ligjore. Posaçërisht nga aspekti teknik është vështirë i kuptueshëm edhe në gjuhën shqipe. Në qoftë se vërehen edhe krahasohen versionet në gjuhën shqipe, serbe dhe angleze, shihet se në shumë nene bëhet fjalë thuhet se përbajte të ndryshme. Prandaj, këtij dimensioni duhet kushtuar kujdes të veçantë gjatë përpunimit të mëtutjeshëm të këtij projektligi në Komisionin Funksional.

Përfundoj me përkrahjen parimore të Grupit Parlamentar për Integrim për këtë projektligj. Ju faleminderit!

KRYESUESI SABRI HAMITI – Ju faleminderit Z. Agani. Fjalën e merr Rifat Krasniq

RIFAT KRASNIQ – Ju faleminderit z.kryesues. Nashta është dashur me ma dhënë fjalën të parit mua, unë i fundit pse jam kryetar i Komisionit për Bujqësi...

(Ndërhyn kryesuesi Sabri Hamiti)

Jo jo nuk, si në fillim si ne fund për shkak se, nëse nuk shqyrtohet para leximit të parë është procedurë tjetër, por sido që të jetë ti fol si të duash ti. Faleminderit!

Sayın Başkan, Sayın Bakanlar, Değerli Milletvekilleri

İleride, şimdiye kadar mevcut olmayan bir Yasaya sahip olacağımız için Meclis ile Tarım Bakanlığını selamlamak istiyorum. Bu Yasa, Organik Tarıma ilişikindir. Tarımcılıktaki gelişmelere uyumlu olarak, sözkonusu Yasanın hükümleri, Kosovada da temiz ekoloji ürünlere sahip olmamızı sağlayacaktır. Bu gibi üretim genelde, tarım arazilerinin biyolojik etkinliklerini ilerleten organik ürünlerin bütünlükli sistemini teşkil etmektedir. Organik tarımının bağlı olduğu genel prensipler esasında, temel esas olarak onun görevi toprak, bitki ve sağlam hayvanların bakımıyla ilgilenmek ve yaşam koşulları ile ortak yaşam çevresine saygı göstererek, her zaman için kalıcı olması amacıyla canlı ekoloji sistemlere yardımcı olmaktadır. Organik üretim, tarım arazileri ile şifliklerin olasılık kirliliğinden serbest bırakılması gibi özel koşullar altında sağlanmaktadır.

Organik tarımın öncellikli ve genelde yönetilmesi sayesinde, organik tarımdan sertifikalı tarım ürünlerinin plasmanı için gereken koşullar sağlanmış olacaktır. Bu Yasanın getirilmesiyle, piyasada daha güçlü organik ürünlerin mevcut olmasını bekleyebiliriz.

Fırsattan yararlanarak, bu gün bu toplantıda hazır bulunan tüm milletvekillerine ve aynı zamanda Bakanlıkların resmi görevlilerine, Tarım İle Çevre Komisyonunda, Yasalarda tanımlamaların yer almasının gerekliliği olup olmadığıyla ilgili soruların ortaya atıldığını bildirmek istiyorum. Çünkü bu gibi tanımlamalar, hukuki normaları değil, bazı önemli açıklamaları teşkil etmektedir. Aynı zamanda Yasa Tasarısında sözde "sukültürü" kelimesi geçmekte ve İngilizce yazılmaktadır. Öyle ki konuya ilgili, ileride Yasa Tasarlarında yabancı kelimelerin kullanılmamasının gerekliliği olduğu uyarıları da ortaya atılmaktadır. Önceki Yasa Tasarılarında da bu gibi örneklerimiz vardı. Hepiniz bu Yasa Tasarısını onaylamaya davet ediyorum.

İlginize teşekkürler! – Ju faleminderit z. kryesues.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Ju faleminderit z. Krasniq. Para se t'ia jap fjalën diskutuesit të fundit , Berat Lüzhës, unë i thërras deputetët që të hyjnë në sallë, sepse do të kemi punë me votime. Urdhëro z. Luzha

BERAT LUZHA – Z. kryesues, të nderuar kolegë deputetë. Jemi mësuar që nga Ministria për Bujqësi, Pylltari dhe Zhvillim Rural të marrim ligje të hartuara mirë, ligje të mira, por mendoj se ky ligj bën përjashtim për shkak se nuk është sikur ligjet tjera. Ky ligj është mjaft i paqartë dhe i pakuptueshëm. Nuk ka shumë nene, por ka shumë aline, ka shumë pika dhe nënpika , që e ndërlikonjë jashtëzakonisht ligjin dhe e bëjnë të vështirë për zbatim.

Projektligji nuk e rregullon në cilën strukturë apo njësi ministrore do të veprojë inspeksioni i Ministrisë , a do të jetë inspeksioni agjenci , drejtori, departament apo divizion. Roli i inspeksionit ka mbetur i paqartë, ai herë quhet autoritet inspektues e herë organe inspektuese, trupa inspektouese, sistem i inspektimit e tjerë, por asnjë herë me një emër të saktë. Inspeksioni mund të paraqet paralelizëm apo edhe konflikt interesit në mes tij dhe Agjencisë për Veterinë dhe Ushqim, por edhe me Inspektoratin Sanitar. Projektligji nuk e rregullon sistemin e inspektimit. Thuhet vetëm se Ministria do të themelojë një sistem të inspektimit apo më shumë trupa inspektouese, por nuk është e qartë se çfarë trupash do të janë ato. Ju faleminderit!

KRYESUESI SABRI HAMITI - Ju faleminderit z. Luzha. Më nuk ka deputetë që janë paraqitur të diskutojnë për ligjin. Tash do të kalojmë në votimin e ligjit në parim. Në sallë janë 70 deputetë, ju lutemi regjia të bëhem i gati për votim të këtij ligji në parim. Votojmë tash

Për.....	70
Kundër.....	0

Kalon në leximin e parë Projektligji për bujqësinë organike

Kalojmë në pikën tjeter të rendit të ditës

5. Pikën e pestë

- Vetëm të sugjeroj dhe t'ju informojë njëherësh që Komisioni për Bujqësi, Pylltari, Zhvillim Rural dhe Mjedis, Planifikim Hapësinor është Komision Funksional dhe referues për këtë ligj. Po ashtu, me te merret edhe Komisioni për Çështje Gjyqësore, Legjislacion dhe Kornizë kushtetuese, Komisioni për Buxhet dhe Financa dhe Komisioni për Komunitete.

Komisioni duhet që në afatin jo më vonë se 2 muaj nga shqyrtimi i parë, të shqyrtojë Projektligjin dhe Kuvendit t'i paraqesin Raportin dhe rekomandimet , sipas rregullës 35.6.

Kalojmë në pikën tjetër të rendit të ditës -

5. Shqyrtimi i dytë i Projektligjit për transfuzionin e gjakut, kontrollin e gjakut dhe produkteve të tij

Ky ligj është miratuar në parim me 9 tetor 2006. Komisionet parlamentare kanë shqyrtuar dhe Kuvendit i kanë paraqitur rekomandimet dhe rekomandimet me amendamente.

Tash Komisionit për Çështje Gjyqësore, Legjislacion dhe Kornizë Kushtetuese e ka vlerësuar se Projektligji për transfuzionin e gjakut, kontrollin e gjakut dhe produkteve të tij ka bazën juridike në Kornizën Kushtetuese.

Komisioni për Buxhet ka vlerësuar se dispozitat e Projektligjit për transfuzionin e gjakut, kontrollin e gjakut dhe produkteve të tij me amendamentet e propozuara nuk përbajnë implikime buxhetore.

Komisioni për të Drejtat dhe Interesat e Komuniteteve e ka vlerësuar se dispozitat e Projektligjit për transfuzionin e gjakut, kontrollin e gjakut dhe produkteve të tij dhe amendamentet e propozuara nuk i cenojnë të drejtat dhe interesat e komuniteteve.

Unë propozoj që të përgatitemi për votimin e amendamenteve. Lus regjinë që të jetë gati.

Votojmë, tash

Votojmë amendamentin nr. 1 - tash

Për.....	70
Kundër.....	0
Kalon amendamenti 1	

Votojmë amendamentin nr. 2 - tash

Për.....	70
Kundër.....	1
Kalon amendamenti 2	

Votojmë amendamentin nr. 3 - tash

Për	66
Kundër.....	1
Abstenim.....	1
Kalon amendamenti 3	

Votojmë amendamentin nr. 4 - tash

Për.....	69
Kundër.....	1
Kalon amendamenti 4	

Votojmë amendamentin nr. 5 - tash
Pér.....57
Kundër..... 0 -
Kalon amendamenti 5

Votojmë amendamentin nr. 6 - tash
Pér..... 66
Kundër..... 0
Kalon amendamenti 6

Votojmë amendamentin nr. 7 –tash
Pér.....65
Kundër..... 1
Kalon amendamenti 7

Votojmë amendamentin nr. 8 – tash
Pér.....67
Kundër..... 3
Kalon amendamenti 8

Votojmë amendamentin nr. 9 – tash
Pér..... 67
Kundër..... 1
Kalon amendamenti 9

Votojmë amendamentin nr. 10 – tash
Pér..... 68
Kundër..... 0
Kalon amendamenti nr. 10

Votojmë amendamentin nr. 11 – tash
Pér..... 67
Kundër..... 0
Kalon amendamenti 11

Votojmë amendamentin 12 – tash
Pér..... 63
Kundër..... 0
Kalon amendamenti 12

Votojmë amendamentin 13 – tash
Pér.....67

Kundér.....	1
Kalon amendamenti 13	
Votojmë amendamentin nr. 14 – tash	
Për.....	62
Kundér.....	2
Kalon amendamenti nr. 14	
Votojmë amendamentin nr. 15 – tash	
Për.....	62
Kundér.....	0
Kalon amendamenti nr. 15	
Amendamenti 16 – votojmë tash	
Për.....	61
Kundér.....	0
Kalon amendamenti	
Votojmë amendamentin nr. 17 – tash	
Për.....	62
Kundér.....	0
Kalon amendamenti	
Votojmë Amendamentin nr. 18 – tash	
Për.....	65
Kundér.....	0
Kalon amendamenti 18	
Votojmë amendamentin nr. 19 – tash	
Për.....	54
Kundér.....	0
Kalon amendamenti 19	
Votojmë amendamentin nr. 20 – tash	
Për.....	70
Kundér.....	0
Kalon amendamenti nr. 20	
Votojmë amendamentin nr. 21 –tash	
Për.....	64
Kundér.....	0
Kalon amendamenti nr. 21	
Amendmentin 22 e votojmë tash	
Për.....	63
Kundér.....	0

Kalon amendamenti 22 dhe

Amendamenti i fundit 23 – votojmë tash

Për..... 68

Kundër..... 0

Kalon amendamenti 23

Në sallë kemi të pranishëm 75 deputetë. Unë ju lus që tash të bëhem gati ta votojmë ligjin në tërësi dhe me amendamentet.

Kush është pér? Kush është kundër? Kush abstenon? Votojmë pér ligjin në tërësi me amendamente. Tash.

Për..... 74

Kundër..... 0

Votohet Ligji pér transfuzionin e gjakut, kontrollin e gjakut dhe produkteve të tij.
Ju faleminderit!

Unë mendoj që është mirë, që ta kemi një pushim pér një kafe - 15 minuta.

Vazhdimi i seancës pas pauzës

KRYESUESI SABRI HAMITI – Kolegë të dashur, kalojmë në pikën e gjashtë të rendit të ditës.

6. Shqyrtimi i dytë i Projektligjit pér emrin personal

Miratimi në parim i këtij projektligji është bërë më 11 janar 2007. Komisionet parlamentare e kanë shqyrtaar dhe Kuvendit i kanë paraqitur raportet dhe rekomandimet me amendamente.

Në bazë të raporteve të komisioneve kryesore dhe Komisionit pér Siguri si komision funksional dhe raportues është bërë radhitja e rekomandimeve dhe amendamenteve në tekstin e Projektligjit pér emrin personal si vijon.

Komisioni pér Çështje Gjyqësore, Legjislacion dhe Kornizë Kushtetuese ka vlerësuar se Projektligji pér emrin personal s’ë ka bazën juridike në Kornizën Kushtetuese.

Komisioni pér Buxhet ka vlerësuar se dispozitat e Projektligjit pér emrin personal dhe amendamentet e propozuara nuk përmbyjnë implikime buxhetore.

Komisioni pér të Drejtat dhe Interesat e Komuniteteve ka vlerësuar se dispozitat e Projektligjit pér emrin personal dhe amendamentet e propozuara nuk i cenojnë të drejtat dhe interesat e komuniteteve.

Unë i lus deputetët që të bëhen gati për votimin e neneve. Para se të fillojmë fjalën e ka kërkuar deputeti Hydajet Hyseni. Urdhëro Hydajet.

HYDAJET HYSENI – Faleminderit z. kryesues. Më lejoni që duke ju pëershëndet të gjithëve që në fillim para se të fillojmë shqyrtimin nen për nen të amendamenteve të shtroj një vërejtje edhe konkrete, por edhe të natyrës parimore,në funksion për një metodologji të standardizuar,por edhe për një formë të standardizuar të legjislacionit.

Kemi përpara dy ligje të sponsorizuara nga e njëjta ministri dhe të amendamentuara nga i njëjti Komision. Por në të vërtetë në ligjin tash që keni përpara titulli është, veni re ju lutem, Kuvendi miraton Ligji për emrin personal, kurse ligjin vijues është Kuvendi miraton Ligjin për do të thotë njëren është kallëzore,në tjetrën është një rasë tjeter. por ne jemi marrë vesh që gjithmonë forma të jetë emri në emërore, miraton këtë ligj dhe të gjitha të vlejnë në këtë formë.

E dyta, në nenin 1 në Ligjin që kemi përpara për emrin personal mbetet titulli i nenit qëllimi, por në ligjin pasues hiqet kjo. Nuk mund të shkojmë me forma të tilla dhe të bëjmë si thuash larushi, laramani në shqyrtimin dhe

e treta, vetëm për ta ilustruar këtë. Në nenin 2 nuk është prekur shprehja qytetarët, por në ligjin pasues kjo është zëvendësuar me shprehjen shtetas dhe merrni me mend implikimet. Angazhohem vetëm që këto të standardizohen, të harmonizohen dhe kjo të vlejë për gjitha ligjet edhe si vërejtje ,sugjerim Zyrës Ligjore të Qeverisë. Ju faleminderit z. kryesues.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit z. Hyseni. Unë mendoj që vërejtjet tuaja janë të rëndësishme, nëse donë aplikim sot, atëherë duhet artikulohen aty kur të mbërrimë atje. Fjalën e ka kërkuar deputeti Husnija Beshkoviq.

HUSNIJA BESHKOVIĆ – Predsedavajući kolege poslanici. Prije nego pređemo na glasanje amandmana imam jednu primedbu. U verziji predloga amandmana u tekstu koju ja imam napravljena je jedna greška u samom naslovu u nazivu zakona. Pročitaću kako piše, verovatno i ostali poslanici tako imaju. Redosled i preporuka amandmana Nacrt zakona o ličnom broju i imenu, dakle napravljen je miks dva zakona ujedno, što može da unese zabunu, zato predlažem da se izbriše ovo o ličnom broju jer imamo poseban zakon o ličnom broju, i da se znači glasamo samo amandmane o Zakonu o ličnom imenu. Možda je tehička greška ili šta je, ali ovako će uneti zabonu. Hvala.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Vërejtja e z. Beshkoviq qëndron. Në tekstin në gjuhën serbe, ekziston formulimi si e tha deputeti dhe nuk është e vërtetë që këto rekondime i shkojnë një titulli të tillë. Ju informojë që në shqip nuk është ashtu. Do me thanë pranohet vërejtja e deputetit Beshkoviq.

Ju lutem do të kalojmë në votim të amendamenteve një për një. I thërras deputetët të votojnë kuorumi ekziston për votim e thërras teknikën që të jetë e gatshme për veprim. Kemi në sallë momentalisht 66 deputetë. E nxjerrë në votim.

Amendamenti numër 1

Votojmë tash:

Për 62;

Asnjë kundër.

Kalon amendamenti numër 1.

Amendamenti numër 2

Votojmë tash:

Për 61;

Asnjë kundër.

Kalon amendamenti numër 2.

Bëhem i gati ta votojmë amendamentin numër 3

Votojmë tash:

Për 66;

Asnjë kundër.

Kalon amendamenti numër 3.

Bëhem i gati ta votojmë amendamentin numër 4

Votojmë tash

Për 66;

Asnjë kundër.

Kalon amendamenti numër 4.

Bëhem i gati të votojmë amendamentin numër 5

Votojmë tash:

Për 65;

Asnjë kundër.

Kalon amendamenti numër 5.

E kemi në radhë amendamentin numër 6

Votojmë tash:

Për 60;

Kundër..... 1.

Kalon amendamenti numër 6.

Amendamenti numër 7.

Votojmë tash:

Për 62;
Kundër 1.

Kalon amendamenti numër 7.

Amendamenti numër 8

Votojmë tash:

Për 64;
Asnjë kundër

Kalon amendamenti numër 8.

Amendamenti numër 9

Votojmë tash:

Për 60;
Asnjë kundër

Kalon amendamenti numër 9.

Amendamenti numër 10.

Votojmë tash:

Për 65;
Asnjë kundër.

Kalon amendamenti numër 10.

Para se të votojmë fjalën e kërkon deputeti Hydajet Hyseni

HYDAJET HYSENI – Faleminderit z. kryesues. Kam një sugjerim teknik. Nëse miratohet amendamenti kështu siç është propozuar, nuk shoh arsyen pse jo, atëherë duhet patjetër të bëhet riradhitja e paragrafëve vijuese, sepse nëse dy bashkohen dy paragrafe, atëherë s'mund të jetë paragrafi 7.3, 7.3 po duhet të bëhet 7.2 dhe 7.4 duhet të bëhet 7.3. Faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Vërejtja e deputetit Hyseni është me vend, dhe unë propozoj që amendamenti 11 të votohet me përbajtjen që ka dhe me sugjerimet përrendetjen e paragrafëve që propozoi deputeti Hyseni.

Votojmë tani amendamentin 11

Për 64;
Asnjë kundër.

Kalon amendamenti numër 11.

Amendamenti 12

Votojmë tash:

Për 58;

Zero kundër.

Kalon amendamenti numër 12.

Përgatitemi tash për votimin e amendamentit numër 13

Për 68;

Asnjë kundër.

Kalon amendamenti numër 13.

Amendamenti 14

Votojmë tash:

Për 59;

Asnjë kundër.

Kalon amendamenti numër 14.

Votojmë amendamentin numër 15 tash:

Për 63;

Zero kundër.

Kalon amendamenti numër 15.

Amendamenti numër 16

Votojmë tash:

Për 66;

Asnjë kundër.

Kalon amendamenti numër 16.

Amendamenti numër 17

Votojmë tash:

Për 54;

Asnjë kundër.

Kalon amendamenti numër 17.

Amendamenti numër 18

Votojmë tash:

Për 65;

Asnjë kundër.

Kalon amendamenti numër 18.

Amendamenti 19

Votojmë tash:

Për..... 62;

Zero kundër.

Kalon amendamenti numër 19.

Amendamenti 20

Votojmë tash:

Për 67;

Kundër 1.

Kalon amendamenti numër 20.

Amendamenti numër 21

Votojmë tash:

Për 64;

Zero kundër.

Kalon amendamenti numër 21.

Amendamenti 22

Votojmë tash:

Për 66;

Kundër..... 1.

Kalon amendamenti numër 22.

Amendamenti 23.

Fjalën e kérkon deputetja Sala Ahmetaj.

SALA AHMETAJ - Amendamenti 23, nuk kemi vërejtje në amendament, por është vënë në thonjëza, nuk është e nevojshme të vëhet në thonjëza teksti. Po, për ndërrimin e emrit, ky është gabim gjuhësor. Procedura për ndërrimin e emrit personal në bazë të kérkesës, pa thonjëza dhe pa i, do me thanë ndërrimin e emrit, jo i emrit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit për vërejtjen që është në rregull. Votojmë tash amendamentin 23 me shpjegimet, në të vërtetë me korrigimet e deputetës Sala Ahmetaj.

Votojmë tanë:

Për..... 68;

Asnjë kundër.

Kalon amendamenti numër 23.

Jemi gati pér tē votuar amendamentin 24
Votojmë tani:

Pér 66;
Zero kundér.

Kalon amendamenti numér 24.

Amendamenti 25
Votojmë tani:

Pér 61;
Kundér 1.

Kalon amendamenti numér 25.

Amendamenti 26
Votojmë tani:

Pér 61;
Zero kundér.

Kalon amendamenti numér 26.

Amendamenti 27
Votojmë tash:

Pér 60;
Zero kundér.

Kalon amendamenti numér 27.

Amendamenti 28
Votojmë tash:

Pér 68;
Asnjë kundér.

Kalon amendamenti numér 28.

Amendamenti 29
Votojmë tash:

Pér 61;
Kundér 1.

Kalon amendamenti numér 29.

Amendamenti 30, ju lutem
Votojmë tani:

Pér 55;

Asnjë kundër.
Kalon amendamenti numër 30.

Amendamenti 31
Votojmë tash:

Për 67;
Zero kundër.
Kalon amendamenti numër 31.

Amendamenti 32
Votojmë tash:

Për 65;
Kundër 1.
Kalon amendamenti numër 32.

Më lejoni që ta them atë vërejtje që u dëgjua dy herë nga deputetët dhe po ju them po dëgjohet shumë herë këtu. Problemet ne i kemi me saktësinë e paraqitjes gjuhësore të neneve. Kjo vërejtje le të metët në fund para votimit të tekstit të tjerës i dëshiron që të themi tjetër pos ta përsërisim, do me thanë e do redakturën e vërtetë gjuhësore.

Ju thërras tani që ta votojmë në tjerës Ligjin me amendamentet të cilat i votuam sot këtu një nga një.

Në sallë kemi 76 deputetë. Ju lus që ta votojmë ligjin në tjerës.

Votojmë tash:

Për 74;
Asnjë kundër.

Votohet Projektligji tashmë them Ligji për emrin personal.

Kalojmë në pikën tjetër të rendit të ditës.

7. Shqyrtimi i dytë i Projektligjit për numrin personal

Miratimi në parim i këtij projektligji është bërë më 11 janar 2007. Komisionet parlamentare e kanë shqyrtuar dhe Kuvendit i kanë paraqitur raportet dhe rekondimet me amendamente. Në bazë të raporteve të komisioneve kryesore dhe Komisionit për Siguri, si Komision funksional dhe raportues, është bërë radhitja e rekondimeve dhe e amendamenteve në tekstin e Projektligjit për numrin personal, si vijon.

Komisioni për Çështje Gjyqësore, Legjislacion dhe Kornizë Kushtetuese ka vlerësuar se Projektligji për numrin personal ka bazën juridike në Kornizën Kushtetuese.

Komisioni për Buxhet ka vlerësuar se dispozitat e Projektligjit për numrin personal dhe amendamentet e propozuara nuk përmblajnë implikime buxhetore.

Komisioni për të Drejtat dhe Interesat e Komuniteteve ka vlerësuar se dispozitat e Projektligjit për numrin personal dhe amendamentet e propozuara t'i kthehet Komisionit funksional edhe një herë për shqyrtim në propozim se është paragjykuar statusi i Kosovës.

Unë para se të kalojmë në diskutimin e neneve një për një e lus kryetarin e Komisionit që ka sponzoruar ligjin që të japë shpjegime. Fjalën e ka z. Naim Maloku.

NAIM MALOKU – Faleminderit z. kryesues, të nderur deputetë. Komisioni Parlamentar për Siguri ,si komision funksional që e ka shqyrtuar këtë projektligji dhe Kuvendit dhe deputetëve të Kuvendit i ka afruar për miratim këto amendamente, ka shqyrtuar kërkesën e Komisionit për të Drejtat dhe Interesat e Komuniteteve, i cili Komision ka vlerësua se dispozitat e këtij projektligji për numrin personal paragjykojnë statusin e Kosovës dhe Komisioni del me qëndrim para Kuvendit që amendamentet në këtë projektligj të miratohen dhe të miratohet ky projektligji dhe ky ligj përfaktin se ne nëse shkojmë në bllokimet e tillë, ju keni parasysh se në Komision janë edhe dy projektligje tjera në shqyrtim për letërnjoftimin dhe vendbanimin dhe vendqëndrimin, janë edhe 18 projektligje të tjera, të cilat do të shqyrtohen në këtë Komision brenda këtij viti. Mendojmë se nuk qëndron kjo vërejtje dhe kjo kërkesë e Komisionit për të Drejtat dhe Interesat e Komuniteteve dhe lus Kuvendin që të procedojë me miratimin e amendamenteve. Faleminderit kryesues.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Dëgjuam arsyetimin e kryetarit të Komisionit Funksional dhe Raportues, Komisionit për Siguri ,i cili dëshmon në Kuvend se është rimarrë dhe riparë vërejtja dhe mbeten te qëndrimi që ky projektligji nuk prek ose nuk cenon të drejtat e komuniteteve.

Për fjalë është paraqitur deputeti Husnija Beshkoviq, Urdhëroni .

HUSNIJA BESHKOVIQ – Unë desha veç me u lajmërua kur vjen amendamenti numër 2. e kam një koment.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Për fjalë është paraqit edhe deputetja Teuta Sahatqija. Urdhëroni.

TEUTA SAHATQIJA – Faleminderit z. kryesues. Patëm rast të dëgjojmë edhe komentet prej Komisionit Funksional, i cili ka të bëjë me këtë projektligji.

Sa i përket kërkesës mendojmë që statusi i Kosovës veç është i ndryshëm prej asaj që ka qenë në 99-tën. Ne i kemi dokumentet të cilat ndryshojnë prej dokumenteve të cilat kanë qenë para 99-tës. Në këto dokumente të reja të cilët ne i kemi ekziston numri personal dhe ai numër personal nuk është kontestuar nga askush. Prandaj, nuk e shohim si mundet numri personal të bëjë një paragjykim të statusit të vendit kur ai numër personal ekziston për shumë vjet. Prandaj, ndoshta kishte me qenë mirë që deputetët, të cilët e kanë kërkuar

të jenë prezentë këtu dhe të na sqarojnë më mirë atë kërkesën e tyre, të na arsyetojnë më mirë çka kanë dash me këtë. Faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit z. deputete. Fjalën e ka kërkuar deputeti Hydajet Hyseni - Kaloshi.

HYDAJET HYSENI – Faleminderit z. kryesues. Komisioni për Çështje Legislative e ka shqyrtuar këtë projektligj dhe nuk ka konstatuar ndonjë kundërshti me dispozitat kushtetuese. Unë eventualisht, prandaj mendoj që si i tillë projektligji mund të shqyrtohet dhe mund të kalohet me gjithë vërejtjen e dhënë, e cila nuk është konkretizuar, së paku nuk e kemi ne në dispozicion.

Unë megjithatë do të tërhiqja vërejtjen edhe një herë me mirëkuptimin tuaj do të thotë në atë që thash nevojën e harmonizimit të standardizuar edhe të titullit edhe në këtë ligj.

Një, vërejtja që këtu hiqen titujt e neneve, ndërsa në ligjin paraprak nga i njëjtë sponsor, nga i njëjtë komision ato lihen teknike, por megjithatë nuk është mirë të mbetet dhe ajo që unë do të dëshiroja ta theksoj veçanërisht te amendamenti 1. Në Ligjin paraprak që ne e shqyrtuam më parë, do të thotë u miratua shprehja qytetarët e Kosovës. Është mirë Komisioni të japë shpjegime a thua cila është arsyaja tash që këtu insistohet ose propozohet ose propozohet shprehja shtetasit dhe përmua hap dilema, a thua të gjithë ata që janë taman shtetasit në kontekstin tonë duhet të jem realistë dhe të shohim s'mund ta bëjmë sot atë që duhet ta bëjmë nesër. A thua dhe mund të përjashtojë një pjesë të atyre që nuk mund ta kenë këtë cilësi. Prandaj, eventualisht mund të shikohet mundësia për përdorur edhe këtu shprehjen qytetarët, e cila është e legjitimuar në legjislacionin tonë, e cila përfshinë shtetasit, por që nuk është ekskluzive dhe mendoj mund ta evitojmë një **kazuz beli** edhe një keqkuptim në këto çështje. Unë përvete e sugjeroj por mendoj që do të ishte mirë Komisioni të jap shpjegime.

Dhe nëse më lejoni me që është fjala te, jo po e lë përmë vonë, sepse është amendamenti 3. Kërkoj falje. Kaq.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Z. deputet. Unë i dëgjoja të gjithë të interesuarit dhe të gjithë që është me rëndësi mendojnë edhe Komisioni Funksional edhe Komisioni për Çështje Gjyqësore edhe përfaqësuesja e ORËS që nuk ka arsy që të mos votohet ligji. Kjo është me rëndësi numër një. Numër dy z. Hyseni kaloi në diskutim të amendamenteve ende pa kaluar na, por na pak a shumë e morëm idenë e tij edhe herën tjetër. Pra, ne tash po kalojmë në votimin dhe diskutimin nëse ka nevojë të amendamenteve. Veç edhe një shpjegim z. Teuta Sahatqija unë pajtohem plotësisht me të, që ata që shkruajnë letra është mirë që të jenë bankat e parlamentit dhe ta arsyetojnë qëndrimin, ju e dini është Lista serbe, Lista serbe e cila e ka qua një letër dhe nuk është paraqit, ne i thërrasim të vinë këtu, ne kemi marrë parasysh letrën dhe e shqyrtuam. Kështu që të kalojmë te neni numër 1 ju dëgjuat një koment të deputetit Hyseni. Z. kryetar i Komisionit për Siguri a keni ju shpjegim plotësues apo po kalojmë në votim. Z. Naim Maloku.

NAIM MALOKU – Kërkova fjalën unë. Faleminderit z. Kryesues. Z. Hyseni e dha një propozim edhe për amendamentin numër 2 personat me shtetasit. Unë dua ta lexoj nenin 1, paragrafin 1- Me këtë ligj irregullohet dhe caktohet dhënia e numrit personal të shtetasve të Kosovës dhe numrit personal te të huajve. Pra edhe për të huajt të cilët nuk e kanë të irregulluar shtetësinë në Kosovë, pra jepet numri personal dhe për atë është propozuar amendamenti numër 2 që personat **të hiqet** dhe të zëvendëson me fjalën shtetasit. Nëse Kuvendi vendos pra, mendon që të lihet kjo dhe të hiqet ky amendament, nuk kemi gjë kundër pra. Faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Nuk ka nëse Kuvendi, cili është qëndrimi i juaj?

NAIM MALOKU – Qëndrimi jonë është që të mbetet shtetasit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Okej.

Votojmë do me thanë amendamentin numër 1
Bëhem gati votojmë tash.

Për 69;
Kundër 2.

Kalon amendamenti numër 1.

Tash e ka fjalën para votimit të amendamentit 2, deputeti Husnija Beshkoviq.

HUSNIJA BESKOVIQ – Gospodine predsedavajući, govoriu kao član Komisije i izvestilac po ovom zakonu vezano za amandman, predlog amandmana br. 2. U predloženom tekstu kako stoji u predlog amandmana pročitaću, tekst način nam svoj smisalo onako kako ga je funksionalna komisija zamislila.

U čitavom tekstu stoji. U čitavom tekstu reč lice promenjuje se državljanin. A treba da stoji, moj predlog, ili predlog Komisije. U čitavom tekstu zakona znači u prethodno nema u čitavom tekstu zakona reč lice zamenjuje se rečju državljanin. Ovako treba da stoji u predlogu amandmana br. 2 i to je predlog funksionalne komisije. Ja govorim o varianti koju ja imam u znači.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Precizimi i deputetit Beshkoviq vlen edhe për shqip, jo veç për serbisht. Unë mendoj që është plotësim shumë i sigurt, sepse edhe në variantin shqip thuhet teksti, por nuk i thuhet i ligjit. Pra, unë e nxjerr në votim amendamentin numër 2 në bazë të formulimit të deputetit Beshkoviq. Kush është për?
Votojmë tani.

Për 66;
Zero kundër.

Kalon amendamenti numër 2, pra me formulimin e precizuar.

Bëhem gati të votojmë amendamentin numër 3. Para votimit, deputeti Hyseni e ka fjalën.

HYDAJET HYSENI - Faleminderit. Me gjithë shpjegimin që dha përfaqësuesi i Komisionit funksional ky amendament propozon që të fshihet pjesa dhe numri personal të huajve. Unë tërheq vërejtjen se kjo nëse është e drejtë do të duhej Komisioni funksional ta vlerësojë, a thua duhet të fshihen të huajt nga kjo, por nëse është kështu, atëherë kjo vjen ndesh me amendamentin 12, nenin 15, në të cilin kur flitet për dënimin me gjoba kjo është paraparë edhe për të huajt. Prandaj, ose njëra ose tjetra. Faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – A ka shpjegim plotësues Komisioni funksional? Fjalën e ka z. Naim Maloku.

NAIM MALOKU – Ne kemi menduar që kjo do të rregullohet në Ligjin për të huajt në Ligjin shtetësinë i cili është në hartim e sipër dhe do të vjen në Komisionin Funksional, por mujmë me tërheqë këtë amendament. Komisioni mun me tërheq këtë amendament. Faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Nëse Komisioni ligjërisht e tërheq amendamentin 3, ne nuk do të votojmë atëherë hiq, apo. Nuk votohet amendamenti 3 ,sepse Komisioni Funksional e ka tërhequr. Mbetet teksti i ligjit siç ka qenë në propozimin e parë. Kalojmë tutje.

Bëhem i gati të votojmë amendamentin numër 4
Votojmë tash:

Për 69;

Kundër..... 1.

Kalon amendamenti numër 4.

Bëhem i gati ta votojmë amendamentin numër 5

Votojmë tash:

Për 61;

Zero kundër.

Kalon amendamenti numër 5.

Bëhem i gati ta votojmë amendamentin numër 6

Votojmë tash:

Fjalën e ka kërkuar deputetja Sala Ahmetaj

SALA AHMETAJ - Tek amendamenti numër 6 kam një plotësim. Numri personal shkruhet në librat e gjendjes civile, në letërnjoftime, jo kështu si është, se letërnjoftime pa në nënkuption diçka tjetër. Pastaj vazhdon kështu si është. E dhe një vërejtje tjetër edhe për gjitha amendamentet që u thanë më herët, thonjëzat të hiqen.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit. Është e qartë që është gabim gjuhësor dhe unë ju thërras që normalisht ta votojmë këtë nenamendment, amendament numër 6 me përmirësimë dhe saktësimet gjuhësore.

Votojmë tash:

Për..... 71;

Zero kundër.

Kalon amendamenti numër 6.

Përgatitemi për amendamentin 7

Votojmë tash:

Z. Sala Ahmetaj e ka fjalën.

SALA AHMETAJ – Tek amendamenti numër 7 mendoj se nuk do të duhej të thuhej ose i është pranuar statusi i azilit. Nuk ka status të azilit, po ka të drejtë të azilit ose e drejta e azilit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit. Deputeti Kamer Kameri.

DEPUTETI KAMER KAMERI – Unë e kisha një vërejtje tjeter z. kryesues. Më duket se ky formulim i këtij nenit nuk është i drejtë në fillim. Numri personal i të huajit caktohet për të huajin, të cilin të formulohet kështu. Për të huajin numri personal caktohet kur atij në Kosovë i është lejuar qëndrimi i përhershëm ose i është pranuar statusi i azilit. Faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Z. Kamer Kameri dhe z. Sala Ahmetaj. Unë ju njoh se jeni të zanatit të gjuhës dhe ju po nxjerri që thonë iskra gjuhësie këtu. Unë po ju them që nëse i merrni dy variante e tjera e kanë variantat e sakta edhe të formulimit edhe të saj. Unë pajtohem me ju edhe një herë po them në saktësimin e shprehjes dhe ju thërras që ta votojmë nenit, amendamentin 7.

Tash votojmë:

Për 70;

Zero kundër.

Kalon amendamenti 7, natyrisht me redakturat gjuhësore në shqip.

Bëhem gati ta votojmë amendamentin numër 8

Votojmë tash:

Për 70;

Zero kundër.

Kalon amendamenti numër 8.

Votojmë amendamentin numër 9

Votojmë tash:

Për 60;

Kundër..... 1.

Kalon amendamenti numër 9.

Votojmë amendamentin numër 10
Votojmë tash:

Për 66;
Zero kundër.

Kalon amendamenti numër 10.

Votojmë amendamentin numër 11
Votojmë tash:

Për..... 63;
Zero kundër.

Kalon amendamenti numër 11.

Votojmë amendamentin numër 12
Votojmë tash:

Për 64;
Zero kundër.

Kalon edhe amendamenti numër 12 që është i fundit.

Në sallë janë të pranishëm 76 deputetë. Ju thërras tanë të bëheni gati ta votojmë Projektligjin me të gjitha amendamentet që i votuam një nga një. Pra, votojmë në tërësi tekstin e propozuar bashkë me amendamentet.

Votojmë tanë për ligjin në tërësi.

Për..... 73;
Kundër..... 1.

Pra ne votuam Ligjin për numrin personal.

Ju faleminderit. Unë ju jap pushim për drekë, deri në orën 14,30.

KRYESUESI SABRI HAMITI - Kolegë deputetë, duhet ta fillojmë punën, fillojmë me pikën 8 të rendit të ditës.

8. Shqyrtimi i Raportit të Komisionit për Ekonomi, Tregti, Industri, Energjetikë, Transport e Telekomunikacion lidhur me mbikëqyrjen e zbatimit të Ligjit për mbrojtjen e konsumatorit

Në pajtim me rregullat 46 dhe 47, pika e 5 dhe 53 të Rregullores së punës, Komisioni për Ekonomi dhe Industri me qëllim të mbikëqyrjes së zbatimit të Ligjit për mbrojtjen e konsumatorit Kuvendit ia ka paraqitur raportin me rekomandime. E ftoj kryetarin e këtij komisioni, deputetin Ibush Jonuzi, që para deputetëve ta paraqesë arsyetimin për të nënvizuar rekomandimet që ka bërë ky komision. Urdhëroni z. deputet.

IBUSH JONUZI - Ju faleminderit, kryesues i Kuvendit, Kryesi e punës, deputetë të çmuar dhe ju zonja dhe zotërinj.

Komisioni për Ekonomi, Tregti, Industri, Energetikë dhe Miniera, Transport dhe Telekomunikacion, në bazë të rregullës 53 të Rregullores së punës së Kuvendit të Kosovës ka ndërmarrë aktivitet mbikëqyrëse, citoj: "Çdo komision brenda fushës së tij të përgjegjësive ka autoritet për të mbikëqyrur zbatimin e ligjit nga Qeveria e Kosovës ose nga ministria përkatëse", përfundon citati. Pra, Komisioni ka ndërmarrë këtë aktivitet me qëllim të sigurimit të zbatimit sa më të efektshëm të Ligjt për mbrojtjen e konsumatorëve nr. 2004/17. Ky ligj është miratuar në Kuvendin e Kosovës më 16 qershor 2004 dhe është shpallur nga përfaqësuesi special i Sekretarit të Përgjithshëm më 19 dhjetor 2004.

Ky ligj përcakton, rregullon dhe mbron të drejtat themelore të konsumatorëve gjatë blerjes së mallrave, shërbimit dhe formave të tjera në tregun e lirë, Ligji siguron mbrojtjen e shëndetit, të mjesdit dhe të interesave ekonomike të konsumatorit.

Si rezultat i punës disamujore Komisioni Parlamentar ka përgatitur këtë raport i cili shpreh vlerësimin për gjendjen faktike lidhur me zbatimin e Ligjt për mbrojtjen e konsumatorëve duke përfshirë edhe rekomandime dhe masa që duhet të ndërmerren. Komisioni parlamentar ka formuar një grup pune për të rritur efikasitetin e punës së komisionit. Grupi fillimisht ka hartuar planin e punës për monitorimin e zbatueshmërisë së këtij ligji me shumë rëndësi. Mbledhja e informatave të nevojshme është zhvilluar në dy fazë. Faza e parë ka përfshirë mbledhjen e fakteve nga burimet joministrore si: institucionet lokale të qeverisjes, prodhuesit vendorë, ndërmarrjet tregtare shërbyese, organizatat relevante joqeveritare dhe qytetarë. Faza e dytë ka qenë mbledhja e informacionit nga Ministria për Tregti dhe Industri. Komisioni Parlamentar ka organizuar 8 vizita në terren dhe 3 dëgjime publike për të siguruar sa më shumë informata lidhur me zbatueshmërinë e Ligjt për mbrojtjen e konsumatorëve, si dhe për të shikuar se cilat janë pengesat që haset në terren për zbatueshmërinë e ligjt në fjalë. Grupi punues ka përgatitur një **pyetësor** i cili u është dërguar institucioneve lokale për të vlerësuar shkallën e zbatimit të ligjt në fjalë. Pengesat për zbatim, niveli i bashkëpunimit me institucionin qendror dhe informimi i opinionit mbi ekzistimin e legjislacionit përkatës. Konstatimi i gjendjes faktike është se: Ligji për mbrojtjen e konsumatorit ende nuk është kompletuar me akte nënligjore për zbatimin e tij të plotë dhe ekzistojnë zbrazëtira ligjore sidomos në fushën e penalizmit dhe të sanksioneve. Efektiviteti i Ligjt ende është në shkallë të ulët dhe opinioni nuk është informuar në masë të kënaqshme për ekzistimin e këtij ligji. Në bazë të gjendjes faktike Komisioni për Ekonomi, Tregti, Industri, Energetikë dhe Miniera, Transport e Telekomunikacion ka dalë me këto rekomandime për ekzekutivin.

1. Të kompletojë infrastrukturën ligjore që del nga Ligji për mbrojtjen e konsumatorëve si dhe e ligjeve të tjera nga fusha e mbrojtjes së konsumatorit,
2. Të themelojë sektorin për mbrojtjen e konsumatorit,
3. Ta iniciojë procedurën e ndryshimit dhe të plotësimit të Ligjt për mbrojtjen e konsumatorëve dhe të ligjeve të lartshënuara. Në dispozitat obliguese duhet të

parashihen edhe sanksionet në rast të cenimit të tyre si dhe dispozitat svaruese, duhet ose të hiqen, ose të shndërrohen në dispozita obliguese.

4. Të shtojë shkallën e bashkëpunimit me Shërbimin Doganor doganor të Kosovës dhe të trajtojë çështje me interes për konsumatorin: afati i mjaftueshëm, prejardhja, cilësia, origjinaliteti, azhuriteti për ofrimin e shërbimeve të tjera.
5. Të shtojë bashkëpunimin e autoriteteve qendrore me ato lokale, me qëllim të shtimit dhe konsolidimit të aktiviteteve përkatëse në favor të zbatimit të infrastrukturës ligjore për mbrojtjen e konsumatorit.
6. T'i iniciojë dhe t'i organizojë format e bashkëpunimit në rrashin horizontal të inspektorëve të fushave të ndryshme në nivelin rajonal e komunal.
7. Të inspektojë procesin dhe cilësinë e prodhimeve të prodhuesve vendorë në veçanti në industrinë ushqimore.
8. Të shtojë vizitat kontrollimet nga inspektorët në ndërmarrjet tregtare, shërbyese dhe prodhuese.
9. Të ndihmojë teknikisht dhe në anën profesionale formimin e shoqatave të konsumatorëve.
10. Të organizojë forma të ndryshme të informimit të qytetarëve e të konsumatorëve për të drejtat e tyre. Rekomandimet e dala nga ky raport duhet të merren seriozisht nga institucionet relevante, gjithmonë duke pasur parasysh mirëqenien dhe mbrojtjen e të drejtave themelore të konsumatorit. Mendoj se puna e bërë për monitorimin e ligjit ka dhënë rezultate që me të drejtë mund të konstatoj se qysht gjatë punës së monitorimit janë vërejtur efektet pozitive nga ana e Ministrisë së Tregtisë dhe të Industrisë.

Për fund falënderoj për përkrahje në bashkëpunim Institutin Demokratik Kombëtar të Shteteve të Bashkuara të Amerikës, Ministrinë e Tregtisë dhe të Industrisë, të gjitha autoritetet lokale të cilat janë vizituar dhe janë përfshirë në monitorim, ndërmarrjet prodhuese tregtare shërbyese, grupin punues dhe Komisionin Parlamentar për bashkëpunim maksimal përrumbullakimin e këtij projekti. Ju faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Ju faleminderit z. deputet Ibush Jonuzi. Sipas rregullës fjalën mund ta marrin shefat e grupeve parlamentare ose përfaqësuesit e këtyre grupeve për këtë temë që kemi në diskutim. Bajrush Xhemaili në emër të Partisë Demokratike të Kosovës.

BAJRUSH XHEMAILI – I nderuar z. kryesues, të nderuar kolegë deputetë.

Për zbatimin e këtij Ligji është përgjegjës në rend të parë Ministria e Tregtisë dhe Industrisë, por edhe dikasterët e tjera të Qeverisë, prandaj mungesa e tyre këtu mendoj që është e paarsyeshme dhe është në një formë injorim i këtij Kuvendi. Si do qoftë unë po vazhdoj.

Zbatimi i Ligjit për mbrojtjen e konsumatorëve është çështje e komplikuar dhe jo e lehtë për çdo vend. Por çështja e mbrojtjes së konsumatorit në Kosovë është punë **sizifi** dhe pothuajse e lënë anash për disa arsyet themelore. Edhe pse Ligji për mbrojtjen e konsumatorit është nënshkruar për t'u zbatuar qysht gati para tre vjetësh, nuk ka mundur të zbatohet për shkak se në rend të parë Qeveria nuk ka kryer punët e shumta përgatitore të cilat dalin si obligime, pa të cilat nuk mund të funksionojë ligji, siç janë: nxjerra e

ligjeve të tjera që plotësojnë këtë ligj bazik, pastaj nxjerrja e akteve nënligjore, siç janë; rregullat e ndryshme, urdhëresat, udhëzimet dhe aktet e tjera administrative.

Mandej, Ministria e Tregtisë dhe e Industrisë disa punë i ka kryer formalisht. Ka improvizuar, pra, vetëm sa për të thënë, si p.sh. në vend që të formonte sektor përmbrojtjen e konsumatorit sipas nenit 30 të Ligjit, ajo formoi vetëm një zyre për këtë çështje, pastaj, Qeveria sipas Ligjit duhet të formojë një këshill i cili duhet ta bënte programin përmbrojtjen e konsumatorëve që po ashtu është i paraparë me ligj. Dhe edhe pse Qeveria nuk e ka emëruar atë këshill, Ministria e Tregtisë dhe Industrisë thotë se është përgatitur një projekt i tillë. Pra, në vend se ta bënte ajo një këshill, atë e ka bërë dikush tjetër, sa për të thënë se kanë bërë diçka. Sa larg është Qeveria në këtë drejtim tregon fakti se ky program ka qenë dashur të aprovohet më së largëti 9 muaj pas hyrjes në fuqi të ligjit, ndërsa ky ligj është miratuar më 19 tetor 2004, d.m.th. kjo Qeveri është dy vjet prapa në këtë punë.

Problem tjetër i madh i Ministrisë së Tregtisë e të Industrisë është se tepër pak i ka vu në lëvizje nivelet e saj më të ulëta të mekanizmit, ashtu që edhe komunikimi me nivelet komunale nganjëherë edhe nuk ka funksionuar fare. Unë dua të përmend dy fakte që përmua kanë qenë shqetësuese në punën që kanë bërë si grup punues në terren.

Të vetmin akt nënligjor një rregullore që kishte bërë Ministria e Tregtisë dhe Industrisë lere që nuk ua kishte shpërndarë komunave, por disi as që e dinin që kishte një rregullore të tillë, kurse përmë keq komuna e Pejës as që e kishte pranuar këtë ligj si të vetin, atje punonin me ligjet e vjetra të një kohe të perënduar serbe. Kur kemi parasysh se vetë institucionet qeveritare që janë të thirrura përmë ta zbatuar ligjin nën këtë gjendje, atëherë mund të merret me mend se sa është i informuar opinioni publik ose konsumatori përmë drejtat e tij e të mos flasim përmë konsumator të emancipuar i cili do të duhej të reagojë sa herë që t'i shkelet e drejta e tij. Në fakt, konsumatori i Kosovës ka mbetur kryesisht në mëshirën e prodhuesit, tregtarit apo shërbyesit edhe përmë faktin se mungon edhe një mbështetës i fuqishëm, shoqata e mbrojtjes së konsumatorëve që është i paraparë me ligj, por e cila në Kosovë faktikisht nuk ekziston. Kjo hallkë është i fuqishme në çdo shtet dhe luan një rol shumë të rëndësishëm në realizimin dhe në mbrojtjen e të drejtave të konsumatorit.

Gjatë zbatimit ashtu të pakët të këtij ligji janë vërejtur shumë të meta të vetë Ligjit të cilin e kemi aprovuar në këtë Kuvend dhe na duhet ta riparojmë në shumë nene të tij dhe duhet të saktësojmë disa paragrafë, siç janë theksuar edhe në raportin e Komisionit Parlamentar.

Pastaj është vërejtur se ky ligj interferon, apo bie në kolizion me nene të ndryshme të ligjeve të tjera, prandaj del nevojë e re që të harmonizojmë kuadro ligjore në këtë fushë e besoj se ka nevojë edhe në fushat e tjera.

Shkeljet e të drejtave të konsumatorit padyshim që janë të mëdha dhe ato që janë të evidencuara në raport janë vetëm sa përmë ilustruar këtë gjendje të rëndë të konsumatorit në Kosovë. Prandaj, nëse duam të kemi një shoqëri të shëndetshme pa tjetër duhet të

bëjmë të gjitha që është e mundur për ta mbrojtur konsumatorin dhe dihet që konsumatorë jemi që të gjithë pa përashtim.

Dhe krejt në fund, Grupi Parlamentar i Partisë Demokratike të Kosovës i përkrahë rekomandimet e Komisionit funksional që janë dhënë në raportin e tij. Ju faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Ju faleminderit z. Xhemajli. Xhevdet Neziraj flet në emër të grupit AAK-së.

XHEVDET NEZIRAJ – Ju faleminderit. I nderuari z. kryesues, të nderuar kolegë deputetë. Edhe unë si anëtar i grupit punues dhe në lidhje me monitorimin e Ligjit për mbrojtjen e konsumatorëve, gjatë punës sonë me kolegët tanë kemi hasur në shumë probleme, në shumë anekse, në shumë nene të cilat nuk janë aplikuar për shumë komuna që është dashur. E ceku z. Xhemaili që në shumë komuna, inspeksionet nuk ishin të njoftuara se ekziston Ligji mbi mbrojtjen e konsumatorëve që ishte një e metë më e madhe dhe që me këtë vërejtje iu kemi drejtuar edhe Ministrisë së Tregtisë dhe të Industrisë dhe Grupi Parlamentar përkrah të gjitha rekomandimet që i ka dhënë komisioni për ekonomi industri dhe energetikë, sidomos Ministrisë dhe të Tregtisë i është dhënë vërejtje që të kompletohet infrastruktura ligjore me aktet nënligjore të cilat janë vënë re si të meta gjatë monitorimit të këtij ligji, mandej një bashkëpunim më të lartë në shërbimin doganor për arsy se aty mund të ndërpritet ai zinxhiri ku mund të mbrohen konsumatorët më mirë, gjithashtu një kontroll më i madh i inspektorëve nëpër kuvendet komunale të cilët duhet ta kryejnë këtë detyrë dhe e kanë për detyrë mbrojtjen e konsumatorëve me anë të këtij ligji, gjithashtu është edhe një e metë shumë e madhe që u shfaq se ende nuk ekziston asnje shoqatë e mirëfilltë për mbrojtjen e konsumatorëve që duhet të ekzistojë në mbrojtjen e drejtë të tyre. Ka pasur disa shoqata të cilat kanë dëshiruar vetëm të thihin mjete buxhetore por të mos e kryejnë asnje punë, kështu që është mirë që në këtë drejtim edhe Ministria e Tregtisë në bashkëpunim me disa institucione të tjera të mendojnë për formimin e një shoqate e cila do të kishte të bënte me mbrojtjen e konsumatorëve.

Në përgjithësi edhe Ministria e Tregtisë i ka sukseset e veta, unë do të kisha cekur se në përgatitjen e ligjit në formën e një doracaku të vogël, mund të jetë si një doracak i xhepit, u është shpërndarë shumë qytetarëve, u shpërndarë shumë institucioneve që të dijë ta mbrojë qytetarin e vet, ta dijë se ekziston ai ligj dhe të dinë se ky parlament e ka nxjerrë një ligj që kujdeset edhe për mbrojtjen e tyre. Në përgjithësi Grupi Parlamentar i AAK-së i përkrah rekomandimet e Komisionit. Ju faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Ju faleminderit z. Neziraj. Kryetarja e Grupit Parlamentar të ORA, Teuta Sahatqija.

TEUTA SAHATQIJA – Ju faleminderit z. kryesues. Raporti i parë për mbikëqyrjen e implementimit të ligjeve i bërë nga Komisioni Parlamentar për Shëndetësi. Dhe sot shqyrtimi i raportit të Komisionit Parlamentar për Tregti dhe Industri, për Ligjin për mbrojtjen e konsumatorit, janë nisma të një praktike të re në Parlamentin e Kosovës. Kjo gjë është për t'u përshëndetur dhe inkurajuar. Do të ishte e mirëseardhur që edhe

komisionet e tjera funksionale të Kuvendit të vazhdojnë me këtë praktikë. Kuvendi si institucion legjislativ nuk duhet të merret vetëm me amendamentimin dhe aprovimin e ligjeve, por si detyrë shumë të rëndësishme e ka edhe mbikëqyrjen e implementimit të ligjeve të aprovuara. Mbikëqyrjen e nxjerrjes së akteve nënligjore, irregulloreve, dhe të veprimeve përcjellëse të cilat rrjedhin nga ligji. Ligji për mbrojtjen e konsumatorëve ka rëndësi të veçantë në krahasim me ligjet e tjera, sepse në mënyrë direkte ka të bëjë me qytetarin, me shëndetin e tij, me mbrojtjen e tij në punë, me interesat ekonomike të tij etj. Krijon një lidhje kthyese në mes qytetarit, inspektorit dhe institacioneve që ka rëndësi të veçantë. Vizitat, konsultimet e dëgjimet publike, kanë ndikuar në identifikimin e problemeve në të cilat has batimi i ligjit me problemet e konsumatorëve, si p.sh. problemet e identifikuara si bashkëpunim i pamjaftueshëm i autoriteteve qendrore me ato komunale, si bashkëpunim i pamjaftueshëm në mes të inspektorëve të fushave të ndryshme, zbrazëtitë juridike dhe puna me ligjet e vjetra, mos-kompletimi i akteve nënligjore, janë probleme të cilat sinjalizojnë nevojën që të ketë mbikëqyrje më të shpeshtë dhe më gjithëpërfshirëse. Interesimi nga ana e komisionit për përmirësimin e gjendjes i solli përmirësimin e gjendjes e të raporteve që në fund përfiton qytetari. Prandaj, ne si grup parlamentar i përkrahim rekomandimet dhe kërkojmë që komisioni të përkushtohet dhe ta vazhdojë këtë punë të cilën e ka bërë. Ju faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Ju faleminderit! z. Sahatqija, deputeti Ferid Agani në emër të Grupit për Integrime.

FERID AGANI – Ju faleminderit z. kryesues. Që në fillim të fjalës time e përgëzoj Komisionin Funksional për përgatitjen e këtij raporti, veçanërisht e përgëzoj për strukturën metodologjike të punës e cila ka mundësuar që zbatimi i këtij ligji të rëndësishëm në një mënyrë të shpaloset në detaje dhe me këtë të fitojmë informatë të rëndësishme në lidhje me atë se sa ministria e resorit është në gjendje, pra, që të implementojë, ta zbatojë ligjin dhe ligjshmérinë. Nga tërë rapporti për të mos u përsëritur fjalët e parafolësve është veçanërisht brengosëse indiferenca e Qeverisë dhe Ministrisë së resorit të tregtisë dhe industrisë përkitazi me nxjerrjen e programit për mbrojtjen e konsumatorëve që është dashur ta përcaktonte bazën politike për mbrojtjen e konsumatorëve gjatë pesë vjetëve, ndërsa dy vjet vetëm kanë kaluar nga momenti kur ligji ka hyrë në fuqi. Dhe njëkohësisht ky program do t'i përcaktonte edhe prioritetet në këtë lëmi. Pra është shumë e qartë se Ministria e Tregtisë dhe Industrisë nuk ka pa ur program të punës në këtë drejtim dhe prandaj edhe rezultatet në zbatimin e këtij ligji kanë qenë të mangëta, gjë që është evidente nga praktika dhe përditshmëria e jonë. Kjo neglizhencë e institacioneve qeveritare është e patolerueshme dhe në një mënyrë është shprehje e interesimit shumë të mangët të Qeverisë për interesat e qytetarëve.

Situata e fundit me mbrojtjen e dështuar të interesave të konsumatorëve nga ngritja e paarsyeshme e çmimit të tarifave të rrymës është edhe një provë konkrete për këtë. Pra, moszbatimi i një ligji shumë qartë reflektohet edhe në të gjitha sferat e tjera të jetës. Fakt tjetër brengosës është edhe mos-organizimi i sektorit joqeveritar në shoqatat e konsumatorëve apo ndoshta edhe moskoordinimi i duhur i tyre me ministrinë e resorit. Mendoj se pa një organizim të mirëfilltë të sektorit joqevertar në shoqatat e konsumatorëve ashtu siç e parashevë edhe ligji, nuk mund të presim një përmirësim të

situatës të një periudhe afatshkurtër. Së fundi, Grupi Parlamentar për Integrin i mbështet në tërësi rekomandimet e Komisionit Funksional të paraqitura në raport, ndonëse konsiderojmë se ndër këto rekomandime ka vend edhe rekomandimi për shqyrtimin e përgjegjësisë zyrtare përgjegjës në këtë ministri për mosnxjerrjen e akteve përkatëse nënligjore dhe të programit për të cilën i thashë disa fjalë. Ju faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Ju faleminderit z. Agani. Fjalën e ka deputetja Sala Berisha -Shala.

SALA BERISHA- SHALA – Ju faleminderit z. kryesues. Të nderuar kolegë deputetë.

Të flasësh them vetë më vete për një çështje që para se gjithash është rekomandim për Qeverinë përkatësisht Ministrinë e Tregtisë dhe Industrisë si sponzorues i këtij ligji e ata nuk janë këtu, mendoj se është injorim i vvetes si deputetë, e rrjedhimisht injorim edhe ndaj qytetarëve.

Të nderuar kolegë deputetë. Një ndër përparësitë e debatit rrreth kësaj pike të rendit të ditës është se opinioni do të njoftohet se Parlamenti, përveç që ka nxjerrë një ligj që mbron konsumatorët ai po mbikëqyr zbatimin e tij. Për të mos i përsëritur ato që thuhen në raport, unë do të jap një mendim, respektivisht një konstatim timin në lidhje me këtë raport. Nga e tërë ajo që thuhet në atë material në lidhje me shkeljet e Ligjit për mbrojtjen e konsumatorit, mendoj që është vetëm maja e Ajsbergut e shkeljeve defakto të të drejtave të konsumatorit. Keni parasysh vetëm çfarë shkeljesh po bëhen nga ana e KEK-ut me faturat paushall, me planin ABC tani edhe me vendimin e zyrës së energjisë të mbështetur nga Ministria e Enerjisë për rritjen e faturave, sistemin njëtarifor e tjera.

Andaj, mbikëqyrja e zbatimit të ligjeve është një hap i rëndësishëm nga ana e Parlamentit, është një nga mënyrat e qëlluara jo vetëm për ta vënë nën kontroll ekzekutivin, por edhe për të vërejtur mangësitë dhe vështirësitë gjatë zbatimit të ligjeve. Në këtë drejtim kontrolli nuk duhet kuptuar si tendencë për ta zënë ngushtë Qeverinë, por si detyrë dhe obligim moral e ligjor për të avancuar çështjet në të mirën e qytetarëve. Në fund i mbështesë rekomandimet e komisionit duke ia shtuar edhe kërkesën që Qeverisë respektivisht ministrit që involvohen në lidhje me zbatimi ne këtij ligji, ti caktohet në afat kohor në përbushjen e asaj që kanë dalë si rekomandim. Për ndryshe krejt kjo punë që është bërë do të mbetet në nivelin e llafeve, e kurrizi i konsumatorëve do të jetë pa ndryshime. Ju faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Ju faleminderit zonja deputete, fjalën e ka deputetja Zylfije Hundozi.

ZYLFIE HUNDOZI – Zotëri kryesues, kolegë deputetë. E përgëzoj Komisionin e Tregtisë dhe Industrisë për dhënien e një raporti mjaft të mirë nga i cili kuptohet se puna është bërë me një seriozitet të madh. Me këtë raport u njoftuam se sa po zbatohet ky ligj në jetën e përditshme që është me rëndësi për gjithë qytetarët e Kosovës. Ky ligj është nxjerrë që t'i mbrojë të drejtat dhe interesat e konsumatorit, e nga raporti kuptohet që efektiviteti i këtij ligji në përgjithësi është ende në shkallë të ulët. Më së paku janë të

mbrojtura interesat ekonomike të konsumatorit, sidomos në komunën e Prishtinës ku nga numri i përgjithshëm i inspektimeve në terren vetëm 120 lëndë janë **kompletuar** e në komunat e tjera më të vogla se ky numër është shumë fishë më i madh. Në disa dyqane të Prishtinës në artikujt e shitjes nuk ka fare çmime, kështu që para dreke shitësi i shet me çmim, me një çmim e ai pas dreke me çmim tjetër. gjë që e dëmton interesin ekonomik të konsumatorit.

Pra, shihet që nuk ekziston një gatishmëri për zbatimin e ligjeve e as vullneti për ndrimin e kualitetit të jetës, por vazhdon praktika e kaluar e zbatuar para 30 viteve me një inercion të vjetër, që po ngjet se është më lehtë se sa të bëhen ndryshime.

Kjo shihet edhe tek arsyetimi për shkyqjet kolektive të ujit nëpër banesa, me pretekst se ka vështirësi teknike, edhe pse kjo është kundër ligjit. Njehësorët e ujit mund të montohen për çdo banesë pasi që tanë ato janë prona private dhe financohen nga vetë pronarët, ndërsa montimin duhet ta bëjnë kompanitë për ujë dhe kanalizim. Montimi i njehsorëve të ujit me financim të kompanive tanimë është bërë në lagjet ku janë shtëpitë individuale. Problemet në sektorin e energjisë elektrike gjithashtu mund të rregullohen me mekanizma të njohura për zyrat e rregulatorit të energjisë si p.sh. të futen kartelat për përdorimin e rrymës sici janë për telefona mobil dhe internet. Por duhet pra të ekzistojë ai vullnet i mirë që të kryhet puna si edhe jo si gjer më tanë me pagesa paushall dhe shtrenjtime të paarsyeshme të energjisë elektrike.

Nga raporti gjithashtu kuptohet se është bërë një kampanjë e njofimit të konsumatorëve për ligjin për mbrojtjen e të drejtave të tyre, por fitohet përshtypja se nuk ekziston një lidhmëni në mes të veprimeve të ministrisë në lidhje me zbatimi e këtij ligji p.sh. nuk është hartuar programi për mbrojtjen e konsumatorëve dhe nuk ka shoqata për mbrojtjen e konsumatorëve. Kështu që ata nuk e dinë ku duhet të ankohen për parregullsitë që i hasim përditë dhe u mbetet inspektorëve në ndërgjegjen e tyre të veprojnë ashtu që deri diku t'i mbrojnë jo vetëm interesat ekonomike të konsumatorit, por edhe shëndetin e tij.

E përkrah miratimin e këtij raporti sot dhe i përkrah edhe të gjitha rekomandimet e Komisionit dhe shpresoj se Ministria e Tregtisë dhe Industrisë do të fillojë sa më shpejt me zbatimin e tyre. Ju faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Ju faleminderit zonja deputete. Fjalën e ka deputeti Hydajet Hyseni.

HYDAJET HYSENI – Ju faleminderit z. kryesues. Edhe unë e përgëzoj komisionin për raportin që ka paraqitur, edhe rekomandimet natyrisht, por kam përshtypjen se rekomandimeve u duhet shtuar edhe një rekomandim lidhur me obligimet që ka Qeveria dhe ministria përkatëse ndaj Kuvendit dhe raporteve të këtilla. Kam përshtypjen se Ministria po më duket e ka lexuar vetëm faqen e parë të raportit në të cilin thuhet: Raport për mbikëqyrjen e ligjit. Nuk mbikëqyret ligji, por në materialin që është bashkangjitur është thanë saktë, Raport për mbikëqyrjen e zbatimit të ligjit. Zbatimin e ligjit zonja dhe zotërinj e bën Qeveria, e bënë ministria, nuk e bëjmë ne, nuk e bëjnë madje as qytetarët që na ndjekin tash. Prandaj, unë mendoj që Qeveria duhet të jetë domosdo në Kuvend, ua

kujtoj përfaqësuesve të Qeverisë se me Rregulloren e punës së Qeverisë, Qeveria është e obliguar të marrë pjesë në nenin 63. **të saj** në punën e Kuvendit dhe të komisioneve për tu ofruar sqarimet e nevojshme. Madje në nenin 64 thuhet shprehimisht, për secilën seancë të Kuvendit Qeveria e emëron një ministër që të përfaqësoj punimet e Kuvendit si anëtar kujdestar i Qeverisë.

Ne këtu nuk kemi asnjë ministër. Për çështjet që i përkasin një ministrie, ministria është e obliguar edhe për nismat siç thuhet në rregulloren e Qeverisë që të jetë e pranishme, prandaj unë e konsideroj të pakuptimit debatin tonë pa praninë e Qeverisë. Për kë ne diskutojmë, për kë është bërë ky raport. Prandaj propozoj që, përvçe se t'i shtojmë raportit edhe një rekomandim për obligimin e Qeverisë për t'i raportuar Kuvendit dhe Komisionit përkatës për zbatimin e rekomandimeve të përfshira në këtë raport, që ne të mos e mbyllim debatin, por ta lëmë për një herë tjetër kur ta kemi të pranishëm këtu edhe përfaqësuesin e Qeverisë dhe të ministrisë përkatëse. Ju faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Ju faleminderit z. deputet, deputetja Fatmire Mulhaxha-Kollçaku.

FATMIRE MULHAXHA-KOLLÇAKU – Ju faleminderit zotëri kryesues. Edhe unë u bashkëngjitem deputetëve që e përgëzojnë Komisionin për këtë raport dhe po e shoh se shumë më lehtë është kur dikush e bën një punë i dyti aose po i treti, se që e bën i pari, sepse rrugëtimi për Komisionin për Shëndetësi, Punë dhe Mirëqenie, për të dërguar raport këtu, ka qenë shumë më i vështirë, se është kuptuar vështirë dhe siç tha zonja Sala shtrohet pyetja: Për kë i bëjmë ne këto raporte? Në qoftë se puna e Parlamentit dhe e deputetëve nuk është vetëm thjesht procedimi e amendamentimi i projektligjeve, por në anën tjetër edhe monitorim i punës së Qeverisë, njëherazi monitorimi i zbatimit të ligjeve. Atëherë shtrohet pyetja, në qoftë është praktikë e re po praktikë që zbatohet në të gjitha kuvendet demokratike, atëherë do të thotë si kusht për me futë në rend dite duhet të jetë prezenca e Qeverisë, e konkretisht e ministrisë përkatëse me të cilën ne komunikojmë këtu. E dyta, çështja që u tha edhe këtu që nevojitet të ceket afati kohor për përbushjen, për zbatimin, do të thotë është shumë e nevojshme që në një formë të limitohet dhe të përkufizohet për sa kohë ne presim që të fillojë zbatimi i këtyre rekomandimeve. Dhe ajo e fundit që desha ta cek dhe arsyaja kryesore pse e mora fjalën, është se sot ministri në një pyetje parlamentare ku e pat që të përgjigjet rreth zbatimit të rekomandimeve të bëra nga Komisioni për Shëndetësi Punë dhe Mirëqenie tha në pjesën e dytë të fjalimit që : Që ende në mënyrë zyrtare nuk e ka marrë këtë dokument, e shtrojë pyetjen për sekretarinë e Kuvendit:

A është proceduar në mënyrë si duhet ligjore ky dokument në Qeveri, konkretisht në Ministri, në qoftë se edhe në biseda me ministrin, e kam kuptuar që ai në mënyrë zyrtare nuk e ka marrë, shtrohet pyetja sa janë këto obliguese për Qeverinë, konkretisht për ministrin përkatëse nëse i dëgjon vetëm në seancë plenare, dhe nuk i merr në mënyrë zyrtare. Kjo është pyetje shumë konkrete për sekretarinë, a është dërguar, sepse ministri sot deklaroi që në mënyrë zyrtare nuk e ka marrë, të mos e ketë të njëjtin fat edhe ky raport. Prandaj, siç tha dikush, të mos debatojmë në mes veti, se këtu është një porosi e qartë për Qeverinë. Prandaj, pyetjes konkrete kisha dashur t'i përgjigjej Sekretaria, se

informataat janë që Ministria në mënyrë zyrtare nuk i ka marrë dhe këtë mënyrë mund të thirret edhe me atë se nuk është e detyruar t'i zbatojë ato rekomandime.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Ju faleminderit zonja deputete, nuk ka më diskutues të tjerë. Nga ajo që kam dëgjuar nga deputetët që përfaqësojnë grupe dhe nga deputetët që flasin në emrin e vet, unë dëgjova vetëm lavdërimë për këtë raport, prandaj mendoj që nuk është fare vështirë që tash ne bashkërisht ta qesim në votim formal këtë raport, bashkë me rekomandimet që i ka dhënë Komisioni, sa e kuptova unë me një shtesë që e përmendën dy tre deputetë dhe formulimi më konkret mu duk që është që obligohet ministria përkatëse që t'i zbatojë rekomandimet e komisionit. Nëse ju pajtoheni me këtë pikë shtesë që i bien e 11 ose e 12 më duket, unë e hedh në votim këtë raport me rekomandimet, ju lutem bëhuni gati të votojmë, votojmë tash.

Të pranishëm janë 74 deputetë, për rekomandimet dhe raportin kanë votuar 66, një është kundër, ju faleminderit.

Kalojmë në pikën e fundit të rendit të ditës.

9. Shqyrimi i Raportit të Komisionit Rregulator për Prokurim Publik

NË pajtim me dispozitat e Ligjit për prokurim publik, Komisioni Rregulator i prokurimit publik i emëruar nga Kuvendi ka përgatitur dhe Kuvendit ia ka prezantuar raportin vjetor të punës për vitin 2006. Ky raport është shqyrtuar nga Komisioni Parlamentar për Buxhet dhe Financa që e ka paraqitur rekomandimin e vet. Unë e ftoj për një fjalë prezantuese hyrëse të raportit Ilaz Dulin, kryesues i Komisionit Rregulator.

KRYETARI I KRPP ILAZ DULI – KOMISIONI RREGULATOR PËR PROKURIMIN PUBLIK

I nderuari zotëri kryesues i seancës, e nderuara Kryesi, të nderuar deputetë të Parlamentit të Kosovës.

Është ky vit i dytë me radhë që Komisioni Rregulator i Komisionit të prokurimit publik, përgatit raportin vjetor për punën njëvjeçare dhe me kohë ua dorëzon edhe Qeverisë të Kosovës edhe Kuvendit të Kosovës, në bazë të kërkesave që dalin nga ligji i prokurimit publik nr. 2003/17. Të njëjtin raport Komisioni Rregulator i Prokurimit Publik e ka publikuar edhe në faqen zyrtare të internetit që është duke u shfrytëzuar në Kosovë. Në këtë raport të punës janë përfshirë të gjitha aktivitetet e punës së Komisionit Rregulator të Prokurimit Publik që janë ndërmarrë nga 1 janari i vitit 2006 deri më 31 dhjetor të vitit 2006. Pasi që ky është viti i dytë i përgatitjes së raportit. Gjatë përgatitjes së këtij reporti është marrë përbazë edhe rapporti i vitit të kaluar, që do të thotë rapporti i vitit 2005 që ka qenë rapport i parë. Komentet dhe sugjerimet që janë dhënë në këtë raport nga Kuvendi i Kosovës para një viti me rastin e shqyrimit të tij dhe natyrisht të gjitha këto sugjerime kanë ndikuar që rapporti të jetë më i plotë më gjithëpërfshirës dhe më i avancuar në përgatitje. Natyrisht duke marrë parasysh se në fazat fillestare është duke u përgatitur një rapport i tillë, si model janë marrë edhe disa raporte të misioneve të ngjashme të

Evropës Qendore dhe Juglindore të cilat ose kanë hyrë shumë vonë në BE, ose aderojnë të anëtarësohen në bashkimin Evropian. Ky raport u paraqit dhe u shqyrtua më 20 mars të këtij viti nga Komisioni për Buxhet dhe Financa dhe pas një shqyrtimi nga ana e një komisioni, të gjithë anëtarët e Komisionit ishin unikë në konstatimin se është një raport mjaft cilësor dhe gjithëpërfshirës dhe se shënon hapa të rëndësishëm dhe përpala në krahasim me vitin paraprak.

Duke marrë parasysh se raportin me kohë e keni marrë të gjithë dhe keni pasur raste edhe ta përpunoni dhe ta lexoni, unë do të përpinqem në pikë shumë të shkurtra t'i paraqes disa nga aktivitetet më të rëndësishme të KRPP-së të cilat janë të përfshira në këtë raport.

Një aktivitet mjaft të ngjeshur Komisioni ka vazhduar edhe në bashkëpunim me institucionet e tjera ndërkombëtare të prokurimit, me qëllim që ta avancojmë sistemin e prokurimit publik në Kosovë. Natyrisht aktivitetet më të shpeshta është duke i vazhduar me institutin Sigma në Paris, i cili institut irregullisht përcjellë reformimin e sistemit publik edhe në vendet e regionit edhe në Kosovë, dhe me Sigmën është arritur pajtimi që gjatë këtij viti për herë të parë në Kosovë të organizohet një konferencë rajonale për Ballkanin Perëndimor në prokurimin publik. Natyrisht edhe në konferencat e tjera Komisioni Rregulator është anëtarësuar si në rrjetin e prokurimit publik të Evropës, ashtu edhe në Konferencën Ndërkombëtare të Prokurimit Publik ka bërë kërkesë për anëtarësim.

Me aprovimin e Ligjit për koncesione nga Kuvendi i Kosovës, Komisioni Rregulator i Prokurimit Publik është autorizuar që ta implementojë edhe këtë ligj, d.m.th Ligjin mbi procedurat e dhënieve së kontratës me koncesion. Nga prill, kur ky ligj ka hyrë në fuqi, Komisioni Rregulator i Prokurimit Publik ka pasur 6 raste të interpretimit të dispozitiveve të këtij ligji, ka shqyrtuar disa rrethana për dhënien e kontratave me koncesion, si edhe ka bërë shqyrtimi ne disa ankesave në këtë fushë.

Komisioni Rregulator i Prokurimit Publik gjatë auditimeve dhe shqytimeve të ankesave në të gjitha rastet kur ka gjetur fakte dhe shkeljen e ligjit ka marrë masat që parashihen me ligj dhe ka marrë disa masa të cilat ka kërkuar që menaxherët e prokurimit për mosbatim të Ligjit të largohen nga departamenti i prokurimit, natyrisht t'u anulohet certifikata. Disa raste i ka paraqitur në prokurim publik për proces të mëtutjeshëm, ndaj disa rasteve është marrë vërejtja e fundit si dhe ndaj një menaxherit është dhënë vërejtja serioze e parafundit për largim nga prokurimi publik.

Masa të ngjashme janë marrë edhe ndaj operatorëve joserioz të cilët marrin pjesë në procedurat e prokurimit, si me futjen në listën e zezë për një afat të caktuar me konfiskimin e garacionit bankar për aneks, si edhe me paraqitjen për kallëzim penal.

Ne punë mjaft të rëndësishme e Komisionit Rregulator gjatë vitit të kaluar ka qenë edhe angazhimi në amendamentimin e ligjit të prokurimit publik. Nga Parlamenti i Kosovës ky ligj është miratuar më 8 shkurt dhe është në zyrën e PSSP-së për shqyrtim dhe shpallje. Ky amendamentim i ka mundësua që ligji ekzistues të thjeshtësohet, të bëhet shkurtimi i procedurave të tenderimit, që do të ndikojnë në kryerjen më efikase të aktivitetit të

prokurimit, parashihet krijimi i një organi të ri i cili merret me shqyrtimin e ankesave dhe që quhet organi shqyrues i prokurimit si edhe parashihet që Kosova ta krijojë faqen zyrtare të prokurimit publik, identike me të gjitha shtetet e Bashkësisë Evropiane.

Duke marrë parasysh se prokurimi është një lëmi e re në Kosovë, ligji ekzistues kërkon të ketë një konkurrencë më të madhe në të gjitha aktivitetet e prokurimit dhe në të gjitha rastet kur në procedurat e prokurimit nuk paraqiten më shumë se tre ofertues të përgjegjshëm, atëherë autoriteti kontraktues ose duhet ta anulojë prokurimin përkatës ose duhet të kérkojë revokim të nenit përkatës nga Komisioni Rregullativ i Prokurimit Publik.

Gjatë këtij viti Komisioni ka lëshuar një numër vendimesh dhe nga 491 kërkesa për revokim 70 prej tyre janë vlerësuar të arsyeshme, dhe janë miratuar, kurse 30 prej tyre janë refuzuar; - 30% janë refuzuar si të paarsyeshme.

Në bazë të ligjit raporti duhet të përfshin pjesën kryesore që ka të bëjë me shqyrtimin e ankesave dhe për herë të parë gjatë këtij viti janë dhënë tabelat mjaft të detalizuara në raport mbi numrin e të gjitha ankesave që janë të pranuar në Komisionin Prokurimit Publik, mbi vendimet që janë marrë si dhe është dhënë një tabelë mjaft e detalizuar se cilat autoritete kontraktuese kanë pas ankesa më të shumta, cilat vendime janë marrë në ato ankesat, si dhe si është vendosur në ankesat e tillë.

Natyrisht është bërë edhe një krahasueshmëri mbi numrin e ankesave që janë paraqitur në vitin 2005 në krahasim me atë 2006. Është konstatim i përgjithshëm se numri i ankesave ka shënuar një rritje që është një besim në institucionet që merren me prokurimin publik në Kosovë dhe me shqyrtimin e ankesave.

Të gjitha ankesat Komisioni Rregullativ duhet t'i shqyrtojë brenda 30 ditëve dhe nga 423 anesa asnjë herë nuk ka dështuar ta kalojë afatin 30 ditor, mesatarja e shqyrtimit të ankesave është 16 ditë, dhe në gjitha vendimet e Komisionit Rregullativ pala e pakënaqur ka të drejtë t'i paraqesë gjykatës kompetente, nga të gjitha këto anesa vetëm një rast është paraqitur në gjykatën supreme dhe rasti është duke u shqyrtuar në Gjykatën Supreme.

Departamenti tjetër, departamenti i rrugollave, ka mbuluar kornizën e legjislacionit dytësor, ka nxjerrë katër formularë standardë dhe tetë manuale të prokurimit të cilat i ka publikuar në faqen zyrtare të internetit në Kosovë, dhe me këtë e ka rrumbullakua komplet legjislativen dytësore që e mbulon Ligjin e Prokurimit Publik.

Auditimet kanë qenë një aktivitet i Komisionit Rregullativ të Prokurimit Publik, me një staf mjaft të vogël ky departament ka kryer pesë auditime, 24 inspektime dhe 12 raste ka bërë interpretimi ne Ligjet të Prokurimit Publik.

Është një konstatim i përgjithshëm se në vitin 2006 është shënuar një rritje e zbatueshmërisë së Ligjit në krahasim me reportin e vitit të mëparshëm.

Një kompetencë mjaft e rëndësishme në fazat fillestare të prokurimit publik të Kosovës është edhe trajnimi zyrtar i prokurimit dhe departamenti i prokurimit në kuadër të Komisionit Rregulator të Prokurimit Publik ka bërë trajnimin e 360 zyrtarëve të prokurimit duke i përfshirë edhe pjesëtarët nga komunitetet e tjera. Këto trajnime, në bazë të ligjit, janë mbajtur brenda 10 ditësh, mirëpo duke marrë parasysh se grupet kanë qenë mjaft të mëdha, është dashur të bëhej ndarja në 7 grupe dhe brenda vitit ky departament ka mbajtur 70 ditë trajnime në lëmin e prokurimit publik. Në fund të raportit i cili është mjaft i detajuar dhe mjaft i përbledhur me shënimet e kërkua, janë dhënë edhe resurset materiale dhe humane të Komisionit Rregulator të Prokurimit Publik, natyrisht edhe komisioni rregulator i prokurimit publik, si një organ i ri, ka pasur vështirësitë e veta gjatë vitit 2006, por vështirësitë më të mëdha i ka pasur sepse çdo herë të gjithë ekspertët, pasi që përgatiten të trajnohen duke marrë parasysh bazën e ulët të të ardhurave personale lëvizin dhe shkojnë nëpër institucione të tjera ndërkombëtare dhe në kompanitë publike.

Si edhe dy rekomandimet e fundit janë dhënë edhe masat për përmirësimin efektivitetit në punë në komisionin rregulator të prokurimit publik, si edhe masat që bordi i Komisionit rregulator të prokurimit publik i sheh të arsyeshme për pavarësimin e sistemit të prokurimit publik.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Sipas rregullës fjalën do të duhej ta merrte përfaqësuesi i Komisionit për Buxhet dhe Financa, nëse dëshiron, unë mendoj që Safete Hadergjonaj është nënkyetare e Komisionit dhe ia jap fjalën Jakup Krasniqit në emër të Partisë Demokratike.

JAKUP KRASNIQI – I nderuar kryesues, të nderuar deputetë, Grupi Parlamentar i Partisë Demokratike të Kosovës vlerëson çdo raport të trupave të zgjedhur nga Kuvendi, përshëndesim edhe raportin e Komisionit Rregulator të Prokurimit Publik dhe dëshirojmë që kjo të bëhet praktikë e rregullt e të gjitha agjencive të pavarura që veprojnë në kuadër të ekzekutivit të Kosovës, përfshirë edhe ekzekutivin, pra të gjithë ata që e kanë marrë bekimin nga Kuvendi i Kosovës. Ne e kuptojmë mungesën e përvojës për të bërë një raport, për të qenë si i tillë nëse është në pyetje mosdija. Do të thotë nëse kjo mosdije nuk është e qëllimshme, ndoshta këtë më së miri e di hartuesi ose hartuesit e raportit. Dokumenti i ofruar si raport më shumë përfaqësuesit nëpër gjëra tepër të rëndësishme për qytetarët dhe legjislativin tonë. Ne si grup parlamentar jemi përpjekur t'i gjejmë dhe mirëkuptojmë qëllimin e këtij rapporti dhe punën që ka bërë KRPP-ja për ta mbrojtur ligjin e prokurimit publik, zbatimin e tij, mbrojtjen e buxhetit të konsoliduar të Kosovës nga keqpërdoruesit e parasë publike dhe interesin publik të tatimpaguesve të Kosovës. Raporti nuk na ka ofruar mundësi për të pasur një pasqyrë të qartë as për sa i përket shfrytëzimit të buxhetit të Komisionit Rregulator të Prokurimit Publik e le më të buxhetit të Kosovës. Nuk di nëse vetë si trup i pavarur ka qenë shembull i mirë i shfrytëzimit me nikoqirllëk i buxhetit të tij. Nga raporti nuk mund të formojmë një bindje të mirë, veçanërisht te shpenzimet financiare në zërat mallra dhe shërbime ku nuk jepen kurrrfarë detajesh, se për cilat mallra dhe shërbime janë harxhuar mjetet financiare. Në raportin e punës së Komisionit të Rregulatorit të Prokurimit Publik për vitin 2006

mungon plani buxhetor, i mungon raporti i ekzekutimit, pra raporti nuk ka prezantuar faturën financiare të kastës së punëve të kryera. Prezantimi i këtij raporti pa reportin e shpenzimeve për vitin 2006 e bënë punën KRPP-së jo transparente. Mostransparenca lë për të dyshuar shumë. Ky organ ka për obligim të ndihmojë në transparencën e shfrytëzimit të parasë publike nga të gjitha njësítë buxhetore që financohen nga buxheti i Kosovës. Në reportin e prezantuar faqe 9. 34 vërehet se KRPP-ja ka shqyrtuar 491 kërkesa të ndryshme për revokim të nenit 30.3 të Ligjit të prokurimit publik.

Që nënkupton 491 kërkesa për mosrespektim të procedurave të rregullta për zhvillimin e aktiviteteve të prokurimit publik nga 87 autoritete kontraktuese. Nga këto kërkesa 345 janë aprovuar, do të thotë rrëth 70% dhe vetëm 146 janë refuzuar. Ligji i prokurimit publik i Kosovës neni 30.3 thotë se njëse më pak se tre tenderë të përgjegjshëm janë pranuar autoriteti kontraktues e anulon aktivitetin e prokurimit, me ç'rast autoriteti kontraktues njëse dëshiron të prokurojë lëndët përkatëse duhet të fillojë një aktivitet të ri të prokurimit për lëndët e tilla.

Komisioni Rregullativ i Prokurimit Publik mund të lejojë anashkalimin e një kërkesë të tillë njëse (citim): "ka arsyë të forta për të besuar se anulimi i aktivitetit aktual të prokurimit dhe fillimi i një aktiviteti të ri të prokurimit nuk do të rezultojë në paraqitjen e një numri më të madh të tenderëve të përgjegjshëm. Cilat janë shkaqet, unë pyes kryesuesin. Cilat janë shkaqet që edhe prokurimet më të thjeshta të mos paraqiten mjaft tenderues të përgjegjshëm. A mban Komisioni Rregullativ i Prokurimit Publik një pjesë të përgjegjësisë se ka lejuar anashkalimin e kërkesave të nenit 30.3. për një numër kaq të madh të prokurimeve jashtë procedurave normale të prokurimit me vetëm një ose eventualisht dy ofertues.

Pyetja tjetër. A do të thotë kjo se hapje e derës nga Komisioni Rregullativ i Prokurimit Publik për keqmenaxhim të fondeve publike, të buxhetit të Kosovës. Është tepër e rëndësishme është dhe esenciale vlera e tërësishme 345 prokurimeve të kryera duke tejkaluar kërkesat e nenit 30.3 e më pak se tre tenderues. Pra para ca kohe kemi pasur në mjetet e informimit publik një shkrim për implikimet e një anëtarit të Bordit të Komisionit Rregullativ Prokurimit Publik me një aktivitet të prokurimit i cili ka rezultuar me dyshime në vlerë mbi 1 milion e 400 mijë euro. Për çka gjykata ka filluar hetimet ndaj një grupi të dyshuar. Njëri nga të dyshuarit është anëtar i KRPP-ës. Pra shefi i tina a ka, do të thotë ai është edhe një mënyrë edhe anëtar për shqyrtimin e ankesave, do të thotë anëtar që është kryesues për shqyrtimin e ankesave është gjetur në një vepër penale dhe është i akuzar, do të thotë është në cilësinë e akuzuesve dhe është anëtar i KRPP-ës.

Ju z. kryetar a keni marrë ndaj masë për të njoftuar Qeverinë apo parlamentin për këtë rast. Sa e nderon KRPP-ën mbajtja në gjun e tij një të dyshuar për keqpërdorimin e 1 milion e gjysmë euro. Flitet shumë se anëtarët e KRPP-ës janë të korruptuar, a jeni në dijeni dhe a keni marrë masa, ndonjë masë ndaj tyre.

Sa është numri i ankesave të shqyrtuara. A keni ndonjë ankesë për të cilën KRPP-ja është paditur në gjykatë për shkak të supozimit për vendim të padrejtë të panelit shqyrtues. Në vitin 2005 këto janë pyetje. Në vitin 2005 keni bërë tetë auditime, a keni pas mundësi të

bëni më shumë, pse në vitin 2006 keni bërë vetëm 5, pse keni zvogëluar auditimin, si ka funksionuar sektori i auditimit, pse nuk janë bërë auditimet në ministritë dhe në institucionet siç janë: Kuvendi, Presidenca dhe ministritë. Pyetjet e tillë mund të jenë të pafund. Unë po përfundoj për t'ua lënë të tjerëve të bëjnë pyetje që kanë të bëjnë me punët e pakryera të këtij organi tepër të rëndësishme për të mbrojt ligjin, për të mbrojt buxhetin dhe për t'i mbrojtur tatimpaguesit e Kosovës. Ju faleminderit.

KRYESUESI SABRI HAMITI – Faleminderit z. Krasniqi. Deputeti Behxhet Brajshori në emër të Grupit të Lidhjes Demokratike të Kosovës.

BEHXHET BRAJSHORI – Faleminderit z. kryesues, të nderuar kolegë deputetë. Grupi Parlamentar i Lidhjes Demokratike të Kosovës e ka analizuar me vëmendje raportin e Komisionit Rregullativ të Prokurimit Publik për punën e këtij komisioni për vitin 2006 dhe ka ardhur në përfundime se ky raport i cili është dhe në Kuvend dhe që sot po e analizojmë është mjaft përbajtësor, është cilësor dhe natyrisht është edhe mjaft gjithëpërfshirës.

Komisioni Rregullativ i Prokurimit Publik, ashtu siç dëgjuam edhe nga kryetari i Komisionit, ka pëershkuar në raport në mënyrë detale të gjitha aktivitetet të cilat i ka ndërmarrë Komisioni gjatë vitit 2006 duke filluar nga ajo që Komisioni Rregullativ i Prokurimit Publik bazon punë e vet në ligjshmërinë e punës së Komisionit Rregullativ dhe duke vazhduar me aktivitetet e brendshme të Komisionit Rregullativ të Prokurimit Publik.

Në tërësi mund të them se ky raport ka një avancim shumë të madh krahasuar me raportin e vitit 2005 të dhënët janë shumë të detale prej tyre, sepse i kemi në raportin bazë dhe besoj që deputetët i kanë analizuar. Por në bazë të asaj që thuhet këtu vërehet se Komisioni Rregullativ ka përcjellë në vazhdimësi punën e autoriteteve kontraktuese në fushën e prokurimit publik. Me fjalë të tjera ka bërë përpjekje që ta menaxhojë në formë më të mirë të mundshme paranë publike duke aluduar gjithmonë në nevojën edhe më të madhe të respektimit të ligjit. Në bazë të kësaj ne mund të shohim edhe numrin e ankesave, mund ta shohim edhe numrin e ankesave të aprovuara, numrin e ankesave të cilat nuk janë aprovuar dhe që janë kthyer qoftë në formën e rivlerësimit ose të hapave tjerë që parashihen në Ligjin mbi prokurimin publik. Por edhe te rastet të cilat natyrisht janë dërguar në Prokurinë Publike, kemi edhe raste të tillë që parashihen që janë ndërmarrë dhe janë në raportin e Komisionit Rregullativ të Prokurimit Publik. Janë bërë auditimet e caktuara, varësisht prej kapaciteteve, do të thosha, të vetë Komisionit Rregullativ të Prokurimit Publik sigurisht se do të ishte e nevojshme një

numër më i madh i auditimeve të agjencioneve shpenzuese, por janë edhe faktorët e tjera të cilët vërtet e përkufizojnë punën e Komisionit Rregullativ që ta rritë numrin e auditimeve ose të inspektimeve në autoritetet kontraktuese sa i përket respektimit të Ligjit mbi prokurimin publik.

Komisioni ka shqiptuar masa të caktuara, Komisioni po ashtu ka parapa edhe masa për përmirësimin e sistemit të prokurimit publik në Kosovë dhe një ndër to ne kemi kaluar para disa dite Ligjin për Prokurimin publik në Kosovë që është amendamentu dhe besoj që ai do të nënshkruhet shpejt me qëllim të përmirësimit të tërë fushës së prokurimit publik në Kosovë.

Grupi Parlamentar i Lidhjes Demokratike të Kosovës duke kërkuar angazhim gjithherë më të madh të Komisionit Rregullativ të Prokurimit Publik rritjen e transparencës së punës së Komisionit Rregullativ të Prokurimit Publik dhe të autoriteteve kontraktuese, natyrisht duke pas kërkeshën e racionalizimit gjithmonë të mjeteve që kanë të bëjnë në prokurimet.

Këtu në Kosovë, mbështet këtë raport dhe do të japë kontributin e vet me qëllim që, vërtet, në të ardhmen të kemi një finalizim gjithherë më të madh, të investimeve që kanë të bëjnë me shfrytëzimin e mjeteve të parave publike dhe të ngritjes së efikasitetit të shfrytëzimit të buxhetit të konsoliduar të Kosovës. Ju faleminderit shumë!

KRYESUESI SABRI HAMITI:

Ju faleminderit për deputetin Behxhet Brajshori, fjalën e merr deputeti Mazllom Kumnova, në emër të Aleancës për Ardhmërinë e Kosovës.

MAZLLOM KUMNOVA:

Zoti kryesues, edhe grupi i Aleancës për Ardhmërinë e Kosovës e ka shqyrtuar me kujdes këtë raport dhe me këtë rast ka dalë me këto konstatime:

E para, raporti është gjithëpërfshirës dhe i konceptuar mirë dhe përbajtjesor si informacion, kuptohet, duke respektuar më tepër sesa kërkeshat e ligjit me të dhëna plotësuese nga veprimtaria e këtij Komisioni, që nuk është praktikë në krahasim me raportet e komisioneve bordeve dhe agjencioneve të tjera.

E dyta, në bazë të këtij raportimi vërehet se në vitin 2006, ky komision ka qenë mjaft efikas dhe krahasuar me vitin 2005 ka shënuar një rritje jo vetëm në pranimin po edhe në shqyrtimin ankesave. Kur jemi te ky tregues te ankesat, mund të konstatojmë a ka një rritje të besueshmërisë në këtë Komision, apo shkelja e procedurave të prokurimit vjen në ngritje, të treguesit. Ne mendojmë se konstatimi i parë është më i qëndrueshëm, por si Kuvend ndoshta shqetësimet tona duhet orientuar se përsë autoritetet tona kanë dështuar aq shumë dhe nuk e kanë kryer punën në bazë të procedurave që aktualisht, ka një rritje enorme të ankesave dhe mungesë të një llogaridhënieje.

E treta, në raport janë dhënë edhe veprimtari tjera, të angazhimit të këtij Komisioni, si ajo për plotësimin ndryshimin dhe përmirësimin e Ligjit për prokurim.

Ngritja e kapaciteteve të prokurimit dhe angazhimet e tjera.

Si grup parlamentar mendojmë kështu, ndoshta dhe disa shpjegime plotësuese kanë qenë të nevojshme sidomos për zbatimin e Ligjit të koncesioneve, ashtu siç thuhet aty, një analizë më konkrete e dukurive korruptive, shkeljeve të procedurave ligjore, me një fjalë zërthim më i qartë i tyre, sidomos kur kemi të bëjmë me shfrytëzimet e buxhetit.

Për një efikasitet të këtij Komisioni si grup jemi të mendimit të shqyrtojmë shqetësimet e këtij komisioni për një mbështetje më të avancuar financiare dhe kushtet tjera për punë, sepse e dhëna se shumë ekspert të kësaj veprimtarie kanë braktisur këtë komision, nuk kontribuon drejt asaj, që të kemi një komision rregullativ të prokurimit publik, efikas dhe të suksesshëm.

Fatkeqësishët ikja nga komisionet, agjensionet, të ekspertëve tanimë është dukuri. Më e keqja është se këta zëvendësohen me militant të partive, është mendimi im personal. Po ashtu unë mendoj se nuk bën të jemi indiferentë ndaj kësaj dukurie edhe si Kuvendi, por të mundësojmë mbështetje financiare dhe kushte të tjera, të punës që ekspertët të rriten dhe të kapin profesionalizmin në këto komisione dhe agjensione.

Në fund si grup parlamentar, mbështesim këtë raport dhe i propozojmë këtij Kuvendi një përkujdesje më të madhe financiare dhe kushte të tjera, për vitin 2008, me rastin e përgatitjes së projekt-buxhetit. Ju faleminderit!

KRYESUESI SABRI HAMITI:

Zoti Kumnova ju faleminderit, deputeti Nazim Jashari në emër të grupit të ORA.

NAZIM JASHARI:

Të nderuar kolegë deputetë, sot kemi në shqyrtim raportin e Komisionit Rregullativ të Prokurimit Publik, njërit nga shumë agjensione rregullative në Kosovë, të cilat janë themeluar sipas legjisacionit burimor kosovar, për të rregulluar aspekte të ndryshme të funksionimit të administratës edhe të zbatimit të ligjit, në vendin tonë.

Fatkeqësishët, pavarësisht rëndësinë e madhe që kanë këto agjensione dhe pavarësisht një domosdoje, duke pasur parasysh legjisacionin modern, të emërimit të këtyre agjensioneve dhe mandatimit të tyre për të rregulluar çështje të vecanta, në jetën ekonomike të Kosovës, këto agjensione në Kosovë shpeshherë nuk po shfaqen si agjensione rregulalitive, po përkundrazi po shfaqen si agjensione çrrregullative dhe kur po e them këtë, dua të lidhem tek Agjioni Rregullativ i Telekomunikacionit që na shfaqet si agjension që krijon probleme në Kosovë, dua të dal te zyra e rregulatorit të energjisë elektrike që shfaqet si zyre çrrregulluese e energjisë e jo zyre rregulluese dhe nuk dua të them që KRPP-ja është në të njëjtin rang me këto dy të parat.

KRPP-ja është një zyrë a agjenci që ka prurë rregullim në Kosovë në masë të madhe, pra prej një kaosi ekonomik e ka sjellë një rend, do ta quaja të arsyeshëm në fushën e funksionimit të ligjit, mirëpo sa është imune KRPP-ja nga këto manifestime të këtyre agjensioneve të cilat po sjellin probleme në shoqërinë kosovare, kurse si i kemi rregulluar ne këto agjensione, sa kanë qenë këto agjensione, ta them, të vendosura mirë

në sistemin tonë ekonomik dhe politik, duke pasur parasysh gjithmonë aspektin e dhënies së përgjegjësisë dhe aspektin e kërkimit të përgjegjësisë nga zyrtarët, përfaqësuesit e tyre, është çështje në vete, porse ne duhet gjithsesi seriozisht të mendojmë se si këto problematika, pra çështja e agjensioneve rregullative të cilat në shoqëritë moderne trajtohen shtylla IV e pushtetit të nderuar kolegë deputet, pra nuk janë një diçka që mundemi fare lehtë t'i shuajmë, ato duhet gjithsesi të forcohen, gjithsesi të pavarësohen sepse nuk janë të tilla dhe duhet që ta kryejnë dhe ta ushtrojnë veprimtarinë e tyre, në mënyrën më të mirë të mundshme në të mirë të interesit të qytetarit të Kosovës.

KRPP-ja, e thashë edhe një herë, nuk është në grupin e atyre dy agjensioneve që po shkaktojnë telashe në Kosovë, është një agjension i cili ka prurë rend, mirëpo as ky agjension nuk është imun, në aspektin e ruajtjes së pavarësisë, nga ana e ndikimeve, qoftë nga qarqet politike, qoftë nga qarqet ekonomike. Në këtë aspekt, posaçërisht më duhet ta theksoj momentin e procesit të prokurimit të makinës zyrtare në Kuvendin e Kosovës, e cila duke pasur parasysh të gjitha procedurat dhe të gjitha ato të cilat Komisioni Hetues në Kuvend, i ka konstatuar shkeljet dhe shkarjet në zbatimin e ligjit, është dashur të evidentohen nga Komisioni Rregullativ i Prokurimit Publik edhe si të tilla është dashur të ndërhyhet me kohë që këto shkelje të mos e dëmtojnë buxhetin e Kosovës siç e kanë dëmtuar për 236.000 €.

Prandaj, mendoj se KRPP-ja, në këtë aspekt duhet të sigurohet që, gjithsesi ta ketë pavarësinë, nga ndikimet politike dhe nga momentet të cilat thjesht i pengojnë asaj në funksionimin ose në ushtrimin e detyrave të veta të cilat dalin nga Ligji për prokurimin publik. Sipas Ligjit për prokurimin publik, Komisioni Rregullativ i Prokurimit Publik ka detyrime të cilat neni 81.1 thotë fare qartë, është kompetente për zhvillimin e përgjithshëm dhe veprimin e sistemit të prokurimit publik në Kosovë, është përgjegjës për sigurimin që sistemi i tillë, të veprojë në mënyrë që të arrijë shfrytëzim sa më të lartë racional, efikas dhe transparent të fondeve dhe të burimeve publike dhe ta inkurajojë konkurrencën dhe të respektojë barazinë e pjesëmarrësve në procesin e prokurimit publik.

Neni 82 thotë se KRPP-ja është kompetente dhe ka autoritetin, është pra kompetente dhe ka autoritetin, pushtetin dhe përgjegjësinë që të zbatojë këtë ligj dhe rregullat e prokurimit publik. Pikërisht te kompetenca dua të ndalem, sepse me rastin e shqyrtimit të raportit në Komision, të nderuar kolegë deputetë, unë ua kam parashtruar një pyetje zyrtarëve nga KRPP-ja, një pyetje të thjeshtë, fare të thjeshtë, lidhur me aspektin e respektimit të Ligjit për prokurim publik, pra neni 36, i këtij ligji, i cili parasheh që tenderët, neni 36, i ligjit parasheh që hapja e tenderëve bëhet, pra në mënyrë publike dhe jo në mënyrë të fshehtë, larg nga sytë e opinionit publik, siç ka qenë rasti me hapjen e tenderit të telefonisë mobile nga ana e agjensionit regulativ të telekomunikacionit dhe përgjigjja që e kam marrë nga zyrtari i KRPP-së ka qenë se hapja e fshehtë ose jopublike e tenderit është plotësisht në normë, sipas Ligjit, sepse tha kjo nuk ka të bëjë me tenderim, por është licencim. Kjo ishte përgjigjja e zyrtarit.

Pra, meqenëse është licencim e shpalli KRPP-në si jokompetente për të kontrolluar, për ta rregulluar dhe për ta mbikëqyrur aspektin e zbatimit të Ligjit për prokurimin publik me rastin e dhënies së licencës së dytë të operatorit të telefonisë mobile. Mendoj se kjo sjellje

dhe ky pozicionim i zyrtarit të KRPP-së, ishte edhe zoti Duli aty në përbërje, flet se KRPP-ja nuk e pavarësinë, nuk e ka një pavarësi optimale për punë dhe përderisa nuk e ka pavarësi optimale për punë. Unë dyshoj shumë edhe në reportin që është sjellë këtu i cili është një raport shumë më i mirë se rapporti i agjensioneve të tjera, por sigurisht që lë shumë për të dëshiruar pikërisht në aspektin e konkretizimit të vërejtjeve, në aspektin e saktësimit, është pra i përgjysuem sa gjeneral.

Shpresoj shumë që ne si shoqëri do të krijojmë kuadër më të fuqishëm ligjor dhe përkrahës edhe në aspektin e hapësirës, siç kanë kërkuar këta, po edhe në aspektin e mbikëqyrjes dhe që të mos ketë mundësi që institucionet tona vazhdimisht të shpalen jokompetente sa herë që të shtrohet çështja e kërkimit të përgjegjësisë nga ana e atyre që janë të thirrur të kërkojnë përgjegjësi nga bartësit e institacioneve. Mendoj që ky rapport është më i mirë se rapporti i vitit 2005, larg më i mirë, por lë akoma shumë për të dëshiruar. Ju faleminderit!

KRYESUESI SABRI HAMITI:

Ju faleminderit, zoti Jashari, deputeti Ferid Agani e ka fjalën

FERID AGANI:

Ju faleminderit zoti kryesues,

Grupi Parlamentar për Integrim e vlerëson këtë rapport si një përpjekje serioze që, në mënyrë faktografike, të prezantohet puna njëvjeçare, e njërit prej organeve më të rëndësishme të pavarura, në lëmin e kontrollit të shpenzimeve të mjeteve publike.

Ne e vlerësojmë angazhimin e sektorëve të ndryshëm të këtij Komisioni që, në mënyrë evidente paraqet përparim në krahasim me punën që është bërë gjatë vitit 2005, është qartë se është bërë një angazhim gjithëpërfshirës, mirëpo ajo që e cilëson këtë rapport në mënyrë evidente është një qasje sipërfaqësore, siç thashë faktografike, më tepër statistikore e prezantimit të punës. Mendoj se rapportit i mungon një shqyrtim analistik i dukurive të zbuluara të keqpërdorimit të fondeve publike, gjatë procedurave të prokurimit, zbulimi i gjenezës së tyre, mekanizmave të krijimit dhe në këtë mënyrë me këtë në një mënyrë edhe Kuvendi edhe organet e tjera relevante, janë të privuara nga informata të cilat do të ndihmojshin në disenjimin e masave për parandalimin e këtyre keqpërdorimeve.

Me këtë rast më duhet ta theksoj edhe një fakt se Komisioni Hetimor për të gjeturat faktike, në reportin e auditorit të përgjithshëm, në rekomandimet e tij, në njëren prej pikave të miratuara nga ky Kuvend, e ka obliguar Komisionin Rregullativ të Prokurimit Publik që të reflektojë mbi përgjegjësinë administrative, brenda këtij organi, në rastin konkret të procedurave të prokurimit lidhur me Qendrën Administrative Protokollare të Kuvendit të Kosovës, në Gërmë. Mendoj se kjo përgjegjësi specifike ligjore ende qëndron mbi këtë Komision dhe deri në momentin e përbushjes së saj dhe të raportimit në Kuvend, përkthazi me këtë rekomandim, për Grupin Parlamentar për Integrim, shumë të dhëna në këtë rapport nuk do t'i kenë nivelin dhe masën e besueshmërisë, e cila është e domosdoshme në rastin e shqyrtimit të raporteve të këtilla. Ju faleminderit!

KRYESUESI SABRI HAMITI:

Ju faleminderit, zoti Agani, përfaqësues i Grupit për Integrime, fjalën e merr Bajrush Xhemajli, deputet

BAJRUSH XHEMAJLI:

Ju faleminderit zoti kryesues,

U tha shumëcka nga parafolësit për reportin dhe do të mundohem të mos i përsëris ata dhe lidhur me këtë raport dua t'i shtroj disa pyetje për kryetarin zotin Ilaz Duli dhe njëherit dua të them edhe disa konstatime të miat.

Në rend të parë, sa është numri i të punësuarve në KRPP, pasi është një punë shumë voluminoze.

Pastaj sa është numri i mundshëm i të punësuarve i paraparë me planin vjetor të buxhetit, për KRPP-në.

Pse nuk keni punësuar personelin e paraparë se sipas disa informacioneve ka ende vend, dhe kur ju i dini detyrat dhe kompetencat e KRPP-së, të parapara me ligj.

Nga rapporti i prezantuar, vërehet se anëtarët e bordit kanë marrë pjesë në disa konferanca të ndryshme jashtë vendit. Në çfarë mënyre përcaktoheni se cili nga anëtarët e bordit të marrë pjesë në këto konferenca. Kemi informacione si KRPP-ja, ka marrë pjesë në organizimin e zyrtarëve të autoriteteve kontraktuese, për të ndjekur një studim që nga disa quhen edhe studime të magjistraturës në Universitetin për Biznes dhe Teknologji (UBT), kjo madje ka qenë e konfirmuar edhe përmes shtypit, ku është treguar ftesa që u është dërguar zyrtarëve të prokurimit, nga ana e Departamentit për Trajnime të KRPP-së. Nga të dhënat që i kemi shihet se kryetari i KRPP-së, zoti Ilaz Duli dhe anëtarë i bordit të KRPP-së, Ramadan Gashi, kanë ndjekur ligjératat në këtë fakultet.

Madje kryetari i KRPP-së ka mbajtur ligjérata në cilësinë e mësimdhënësit, për çka është paguar, që paraqet konflikt drejtpërsëdrejti. Pra, është e çuditshme, studenti mban ligjérata dhe paguhet për to, kur edhe vetë është student i të njëjtë nivel. Po kështu, ju zoti kryetar, keni udhëhequr një udhëtim studiues që ka organizuar Universiteti UBT në Austri, kurse shpenzimet i keni mbuluar nga buxheti i KRPP-së. Ky është vetëm një nga udhëtimet që ju i keni mbuluar nga buxheti i këtij Komisioni, duke u thirrur në ftesën që gjoja ju e keni pasur nga prokurimi publik i Austrisë. Nëse keni pasur ftesa, a i keni njoftuar anëtarët e tjerë të bordit dhe a keni marrë vendim për këtë udhëtim në bordin e KRPP-së. Ju faleminderit!

KRYESUESI SABRI HAMITI:

Ju faleminderit zoti Xhemajli, me radhë është Safete Hadërgjonaj,

SAFETE HADËRGJONAJ:

Inderuari zoti kryesues, të nderuar kolegë deputetë

Komisioni Regullativ i Prokurimit Publik është përgjegjës për zhvillimin e përgjithshëm dhe për veprimin e sistemit të prokurimit publik në Kosovë, është përgjegjës që sistemi i tillë të veprojë në atë mënyrë që të arrihet shfrytëzimi sa më racional, efikas dhe transparent i fondeve dhe i burimeve publike.

Po çfarë po ndodh me sistemin e prokurimit në Kosovë?

Me sistemin e prokurimit po humbin me miliona euro të buxhetit ngase pushtetarët kanë uzurpuar dhe kanë monopolizuar tenderët. Me prokurimin publik po u vihet bërryli i fortë të tjerëve që nuk u shkojnë përshtati politikave dhe interesave të pushtetarëve pa marrë parasysh nëse i plotësojnë kushtet apo jo.

KRPP si institucion i pavarur është dashur që në këtë raport të paraqiste para Kuvendit çfarë ka bërë në respektimin e ligjit dhe në ndërprerjen e dukurive negative. Në këtë raport është dashur të paraqitej realiteti i punës së këtij organi të pavarur z. kryetar i bordit të këtij Komisioni dhe jo të bëhet një raport siç thoni ju duke u „konsultuar“ raportet e shteteve të tjera, sepse nuk ke qenë duke bërë raport për shtete të tjera, por raport për punën të cilin të obligon ligji ta paraqesish në Kuvnend.

Në këtë raport nuk vërehet se është bërë diçka sa u përket eficencës dhe efektivitetit në përdorimin e fondeve publike dhe në zvogëlimin e mundësive për mashtrim, korrupsion dhe keqpërdorim të fondeve publike dhe zvogëlimin e mundësive për mashtrim, korrucion dhe keqpërdorim të fondeve publike.

Thuhet se janë shënuar rezultate sa i përket kornizës ligjore dhe nënligjore dhe nuk thuhet se çfarë është bërë që kjo kornizë të jetë e njobur për njesit e prokurimit kur nga vizitat në teren vërehet se zyrtarët e prokurimit shumë pak janë të njoftuar me këtë kornizë nënligjore.

Thuhet, po ashtu, se janë shënuar ngecje sa i përket qasjes në informacione lidhur me tënderët publik dhe në ngritjen e vetëdijes dhe të njoburive në mesin e autoriteteve kontraktuese, të operatorëve ekonomikë, të institucioneve të prokurimit publik dhe publikut të gjerë. Kjo qenka pasojë e mungesës së ekspertëve ndërkombëtarë dhe e lëvizjes së shpeshtë të tyre. Kjo që thuhet eshtë e natyrshme, sepse, këtij koalicioni qeverisës dhe bordeve „të pavaruara“ që në fakt janë krejtësisht të varura, që i kanë zgjedhur vetë, u ka munguar transparenca që nga fillimi i punës së tyre, sidomos, sa i përket shfrytëzimit të fondeve publike.

Bordi i KRPP e di se prokurimi publik është element kyq, për qeverisje të mirë në çdo vend që synon të jetë demokratik. Publiku ka të drejtë të dijë se si po përdoren taksat që ata paguajnë, ata kanë të drejtë të janë në dijeni për procedurat e projekteve të mëdha dhe të tenderëve të mëdhenj, ku përdoren shuma të konsiderueshme të buxhetit, kurse KRPP-së i mungon transparenca ndaj kuvendit e të mos flasim për transparencë ndaj publikut të gjerë.

Nga rapporti shohim se Bordi i KRPP paska mbajtur 12 seanca vendimarrjeje në të cilat i ka marrë 33 vendim dhe paska mbajtur 31 takime joformale.

Me gjithë ato shkelje të mëdha që janë bërë në prokurimin publik që e dëshmojnë në vazhdimësi raportet e auditorit gjeneral, KRPP ka marrë vendim që 4 raste të përcillen në kallëzim penal pranë Prokurisë Publike, 4 menaxherëve ua ka anuluar kontratat, 8 menaxherëve u shqiptohet vërejtje serioze.

Në raport KRPP nuk thuhet asgjë se në sa raste janë bërë furnizime pa u zbatuar fare procedurat e prokurimit dhe tek pas furnizimit janë mbuluar procedurat me dokumente fiktive dhe çfarë masash janë ndërmarrë në këtë rast.

Te nderuar deputetë!

KRPP e ka për mision të vetin të motivojë konkurrencën dhe të respektojë barazinë e pjesmarrësve në procesin e prokurimit. Bazuar në realitetin që e kemi në institucionet tona, KRPP aspak nuk e ka kryer këtë mision të vetin, sepse në vend që ta motivonte, e ka ngulfatur dhe e ka deformuar konkurrencën dhe në vend që ta respektonte barazinë e pjesmarrësve në procesin e prokurimit, u ka dhënë hapësirë njëanshmërisë dhe tenderomanisë politike.

Në raport thuhet se:

Tre operatorëve ekonomikë u është ndaluar pjesëmarja në tenderim për një vit në të gjitha aktivitetet e prokurimit të financuara nga buxheti i Kosovës.

Dy operatorëve ekonomikë u është konfiskuar sigurimi i garacionit për ankesë.

Ndaj një opertori është paraqitur kallëzim penal në Prokurinë Publike. Konsideroj se është bërë një punë e mirë dhe në harmoni me ligjin.

Por në raport nuk thuhet asgjë se:

Ndaj sa operatorëve që kanë paraqitur dëshmi të rrejshme të zbuluar nga KRPP nuk janë ndërmarrë masa, por përkundrazi janë favorizuar në tenderët e tjera.

Ndaj sa operatorëve që kanë paraqitur garacion bankar të rrejshëm nuk janë marrë masa, por që janë favorizuar madje?

Sa kompani nuk janë futur në listën e zezë që kanë falsifikuar dokumentacionin dhe dëshmitë, për falsifikim të dokumentacionit?. Ju i dini dhe dispononi të dhëna, por përkundrazi janë stimuluar për të konkurruar në tenderë të tjera?

Në sa raste është miratuar vendimi i autoriteteve kontraktuese që ua kanë dhënë tenderin kompanive që nuk e kanë pasur asnjë lopatë për t'i filluar p.sh. një projekti ndërtimor, apo kompanive që dukshëm kanë qenë me çmim më të lartë se ato të cilat kanë pasuar më pastaj?

A ka pasur raste që nuk iu ka lejuar palëve të dorëzonin ankesën apo sigurimin e ankesës etj?

Unë kam këtu material të bollshëm që më shtyn t'i bëj këto pyetje, që në bazë të këtyre materialeve dyshohet se në KRPP kanë ndodhur veprimet e tillë.

Bordi i KRPP duhet ta njoftojë Kuvendin sa është dëmtuar Buxheti i Kosovës me këto veprime?.

Nga raporti shohim se janë shqyrtaar 243 ankesa që kanë të bëjnë me 220 lëndë prokurimi. Nga raporti e dimë se është shkelur neni 30 mbi procedurat e hapura, por nuk e dimë në sa raste është shkelur ky nen, pse është shkelur dhe çfarë masash janë marrë

për shkeljen e këtij nenit. E dimë se është shkelur nenit 44 rregullat për shkurtimin e afateve, por nuk e dimë në sa raste është shkelur, ashtu siç nuk e dimë as për nenet; 52, 54, 57, 58, 61, 95, dimë që është shkelur nenit 7 që ka të bëjë me planifikimin e aktiviteteve të prokurimit, nenit 8 që ka të bëjë me alokimin e mjeteve, nenit 39 dhe nenit 30.3.

Se çfarë është ndërmarr që të zvogëlohen shkeljet raporti na e le likëpyetje.

Sa këto shkelje janë administrative, e sa janë përfitime financiare prapë është një dilemë tjetër që na e le raporti.

Një pjesë të mirë të këtij raporti e parqet aktiviteti i Departamentit për Trajnimet. Shihet se janë shpenzuar mjete të shumta të donacioneve dhe të buxhetit për aftësimin e resurseve njerzore. KRPP duhet të pranoj deshtimin në menaxhimin me kuadrot në të cilat ka investuar. Si përfundim KRPP për çdo dështim apo moskryerje të puneve fajin e hedh te largimi i ekspertëve.

Nëse shikojmë raportin financier shohim se nuk ka ndonjë dallim në shpenzime krahasuar me institucionet e tjera qeveriatare. Shihet se me rivlerësim i janë shtuar mjete nga 311,040 euro në 331,016, pra 19.975, të paspenzuara kanë mbetur 11,445 €. Pjesa më e madhe e këtyre shpenzimeve kanë shkuar në udhëtime jashtë vendit 8,234 euro në shpenzime të telefonit 19,600 euro, në shpenzime për ushqim dhe pije 12,000 euro, kurse për blerjen e makinave 29,000 euro.

Kërkoj që këtij komisioni t'i bëhet një auditim i pavarur. Meqenëse Kuvendi nuk ka analizuar apo shqyrtuar asnjëherë ndonjë raport auditimi të kësaj njësie gjoja të pavarur. Për mua është shqetësuese pse nuk bëhen publike raportet e auditimit qoftë të institucioneve qeveritare qoftë të agjensioneve të pavarura.

Në faqen 20 të raportit bordi na e rikujton se ligji thotë kundër panelit shqyrtues parashtruesi i ankesës mund t'i ankohet gjykatës kompetente. kurse KRPP-ja vetë ka anuluar vendimin organit të saj paraardhës, ORPP-së. duke shkelur ligjin, madje duke bërë shkelje edhe më të madhe, duke u perpjekur ta fshehë shkeljen e bërë me të filluar punës. GP i PDK nuk e miraton këtë raport dhe njëkohësisht kërkon nga Kuvendi që të mos anashkalon shkejet e tillë dhe shkeljet që pasojnë nga ky bord të cilin e ka zgjedhë vetë Kuvenid, ju faleminderit!

KRYESUESI SABRI HAMITI:

Ju faleminderit, është çështje diskutuese Safete Hadërgjonaj, çfarë idesh ka, unë aty nuk kam të drejtë dhe nuk dua të përzihem. Por, megjithatë, si kryesues më duhet të intervenoj për saktësim.

Kjo është nënkyetare e Komisionit për Buxhet, Komisioni për Buxhet, Kuvendit i rekomandon që ky raport është raport mjaft përbajtësor, gjithëpërfshirës, kjo e kjo, ku zonja Safete është nënkyetare, po them që është nënkyetare, meqë kryetari nuk është këtu i pranishëm, prandaj edhe ju thirra më herët të flisni, tashti ju thotë që po flisni si

deputete, si individ që është e drejta e juaj dhe e përfunduat si rekomanduese e grupit, a rekomandoni ju, apo Krasniqi është problem,?

Bashkë, Ok.

Fjalën e ka deputeti, urdhëro Safete

SAFETE HADËRGJONAJ:

Ne kur marrim një vendim për të pranuar apo për të mos e pranuar mos pranuar një raport apo një ligj apo një diçka tjetër e diskutojmë në grupim parlamentar të Partisë Demokratike të Kosovës.

Sa i përket çështjes si është rekomanduar nga Komisioni për Buxhet dhe Financa, unë kam pasur reagimet e mia edhe ndaj informatës e cila ka dalë në faqen e Kuvendit, ngase shikuar në Komision ka pasur reagime të shumta dhe ka pasur pyetje të shumta, ka pasur çështje të shumta të cilat janë diskutuar në Komisionin për Buxhet dhe Financa. Megjithatë në Komision është përkrahur që raporti është më i përmirësuar në krasim me reportin tjetër të vitit 2005, mirëpo rapporti ka shumë mangësi, shumë vërejtje dhe shumë dobësi. Personalisht kam reaguar edhe në lidhje me reportin financiar i cili ka ardhur me reportin. Unë meqenëse kryetari i Bordit Rregullativ të Prokurimit Publik ia bëri arsyeshmërinë reportit, unë nuk e pashë të arsyeshme si Komision për Buxhet dhe Financa të bëjë arsyeshmëri ose mosarsyeshmëri këtij rapporti dhe desha të diskutoj si deputete e Grupit Parlamentar të PDK-së.

KRYESUESI SABRI HAMITI:

Kush ju nuk ju mohon, por jemi në një nivel të lartë institucional, në këtë rast e përfaqësoni se jeni njeri i dytë i komisionit që është i prekur direkt në këtë tematikë, prandaj ju drejtova, përndryshe as që do ta përmendja. Shkurt i bie ju distancoheni nga një rekomandim që nuk është më pëershkrim i çka keni biseduar ju, po është dokument zyrtar ku Komisioni i juaj e vlerëson kështu. Unë desha vetëm precizim para Kuvendi, kurse pikëpamjet tuaja mund t'i mbani, nuk është problem. Safetja hajt.

DEPUTETJA SAFETE HADRËGJONAJ:

Në Komisionin për buxhet dhe financa, votat merren me shumicë dhe ashtu siç vendosë shumica, del rekomandimi nga Komisioni për Buxhet dhe Financa, edhe pse ndoshta dikush nuk pajtohet.

KRYESUESI SABRI HAMITI:

Ju faleminderit, fjalën e ka deputeti Gani Koci,

GANI KOçi:

Ju faleminderit zoti kryesues,

Unë dua t'i mbështes mendimet dhe qëndrimet e Grupit Parlamentar të Partisë Demokratike të Kosovës edhe të z. Jakup Krasniqi dhe të zonjushës Savete Hadërgjonaj.

Dy fjalë deshta t'i them lidhur me reportin me rekomandimet e Komisionit.

Komisioni ka marrë vendim me shumicën e votave dhe ka pasur edhe një pakicë që nuk është pajtuar me reportin në fjalë. Që nuk janë përfshirë edhe do të duhej të përfshihej, ndoshta në report se kush është pajtua dhe kush nuk është pajtuar, pse, po është çështje tjetër. Raporti nuk thotë se është ky report i KRPP-së, se mos habitem me thënë kërpë, "serbisht i bie pak ndryshe", po ky report serbisht, unë nuk di anglisht veç serbishten e di pra, ky report është vlerësuar më i mirë se ai vitit të kaluar, ose për vitin e kaluar dhe jo si report më i mirë për këtë vit. Po të shikohet detajisht ky raport ka vetëm dy çështje. I gjithë ky autoritet, siç është organi, Komisioni i Rregulatorit të Prokurimit Publik është marrë vetëm me dy çështje nga sfera e përgjegjësive dhe e obligimeve që ia jep ligji.

Është marrë me shqyrtimin e kërkesave për revokimin e nenit 30 të ligjit, që ka mbi 400-e kërkesa dhe është marrë me shqyrtimin e ankesave të ofertuesve dhe po të shikohet drejt dhe mirë këtu në një faqe të këtij reporti thuhet se janë vërejtur shkelje nga operatorët, agjencionet ekonomike, shkelja e nenit 30. shkelësi më i madh i nenit 30 është vetë organi i Rregulatorit të Prokurimit Publik, sepse ai në 400 e sa raste ishin këtu, në 491 kërkesa, për shmangje nga neni 30, ky organ ka marrë vendim për 345 kërkesa të tillë. Do të thotë është shkelësi më i madh i nenit 30 dhe mirë që na e ka qitur këtë fakt këtu, mirë që e ka qitur, por nuk na i ka dhënë arsyet, pse është bërë kjo shmangje nga neni 30 dhe çka është shumë interesante, shumë karakteristike, autoritetet kontraktuese, që kanë kërkuar shmangje nga ky nen, janë autoritetet më të përfolura për korruptionin, sot në Kosovë. Do të thotë, këto kanë bërë përpjekje që t'i shmanget këtij neni, siç janë KEK-u, Aeroporti, Ministria e Arsimit, Bordi i Minierave dhe shumë agjenci të tillë kontraktuese, për të cilat përfilitet se janë të zhytura në korruption.

Këtë fakt ndoshta nuk e ka hetuar zoti kryesues i këtij organi irregullativ, se po ta kishte hetuar nuk do të kishte thënë në një faqe më vonë atje se janë shkelur nenet 30, 41, 44 dhe 45. Unë dua të përmend vetëm një fakt të veprimit jo të drejtë të këtij organi. Kolegu im Nazim lexoi nenin 81, të Ligjit mbi prokurimin publik, që jep autorizimet dhe përgjegjësi, unë do të lexoj vetëm nenin 83, lidhur me funksionet hetimore, që ka ky organ dhe cilat funksione, nuk i ka zbatuar dhe nuk i ka respektuar fare, sipas kompetencës që e ka pasur, ose ka zbatuar vetëm në disa raste, sa për të thënë se ka kryer një veprim.

KRPP-ja, po ashtu ka kompetencë, autoritet, pushtet dhe përgjegjësi, për t'i vëzhguar dhe kryer revizionet financiare, për një rast të veçantë, ose në baza të irregullta gjatë aktivitetit të prokurimit publik. Ka autoritet dhe funksion për të hetuar me veticinitivë, që nuk e ka bërë në asnjë rast, të gjitha këto raste janë kur i kanë thirrë autoritetet kontraktuese për t'i fshehur veprimet e tyre. Por me veticinitivë ka pak raste, që ka marrë tetimit të realizimit të procedurave të prokurimit.

Një çështje tjetër, çka është shumë e rëndësishme ë Kosovë sot, ideja e dhënies së të mirave publike me koncesion, është shumë e përhapur dhe procedurat kanë filluar në shumë çështje të caktuar, tash së fundi flitet për aeroportin. Ligji mbi procedurat e koncesionit, e autorizon organin e irregulatorit të prokurimit publik, në detaje ta implementoj këtë ligj. Unë dua t'ia bëj një pyetje kryesuesit këtu.

Sa po e respektojnë autoritetet kontraktuese këtë përgjegjësi të Komisionit të Organit Rregullativ të Prokurimit Publik?

Një çështje tjetër që e ngriti edhe z. Ferid Agani, për të cilën ndoshta u deshtë të bisedohej në Kuvend, u deshtë të merrej vendim para se ta diskutohej ky raport, është çështja e rekomandimit të raportit hetimor, që e ka aprovuar ky Kuvend, të rekomandimit 8.10, shqyrtimi i përgjegjësisë së KRPP-së, përkizazi me anulimin e vendimit të datës kaq, kaq. Unë kërkoj që, vërtet në kuadër të këtij debati dhe pas tij të formohet një komision që ta shqyrtojë përgjegjësinë e organit rregulator të prokurimit publik, edhe sa u përket këtij rekomandimi të raportit, po edhe veprimeve, për vitin 2006. Ju faleminderit!

KRYESUESI SABRI HAMITI:

Ju faleminderit z. Koci. Unë e ftoj kryesuesin e Komisionit Rregullativ, Ilaz Dulin që t'u përgjigjet pyetjeve të bëra. E kam një lutje që të japhish përgjigje, jo shpjegime që nuk kanë nevojë.

KRYETARI I KRPP-së, ILAZ DULI:

Besoj se u zhvillua një diskutim, sygjerime, komente mjaft të dobishme për raportin, u shtruan edhe pyetje, disa që kërkojnë edhe përgjigje konkrete, mirëpo të gjitha këto besoj se do të na ndihmojnë që në të ardhmen ta kemi një raport më të përsosur dhe ta përpunojmë më mirë.

Sa u përket pyetjeve, janë një numër i madh i pyetjeve, desha me shkua edhe në mënyrë më konkrete edhe si me një radhitje.

Lidhur me shpenzimet e mallrave dhe me shërbimet e KRPP-së, është një shumë prej 153.000 €, këto shpenzime janë për qira të cilën KRPP-ja paguan për çdo vit, u përmend nga zonjusha Hadërgjonaj 12.000 për ushqime, ato janë për ushqime të trajnimit të 360. zyrtarëve të prokurimit. Që është dashtë të paguhet edhe sala edhe sendviqi dhe askush në Kosovë me 12.000 € nuk mund t'i trajnojë 360 zyrtarë të prokurimit.

Janë sigurime për pastrim, mirëmbajtje etj. Është një shumë modeste e shpenzimeve që i ka bërë KRPP-ja, gjatë këtij viti.

Një çështje që u shtrua nga dy apo tre diskutues, revokimet e shumta të nenit 30.3, e thashë edhe më herët, ligjet e tjera të Evropës, nuk parashohin revokimin e nenit, mirëpo kur përdorin procedurat e hapura të prokurimit, marrë parasysh sa ofertues paraqitet, prokurimi realizohet. Duke marrë parasysh që prokurimi në Kosovë është një gjë e re re, është parë e arësyeshme që të ketë një konkurrencë më të mirë, që në të gjitha rastet kur nuk janë tre ofertues t'i jepet e drejta KRPP-së ta arsyetojë apo ta kthejë Në shtetet e tjera nuk ka revokim.

Natyra e këtyre prokurimeve është zakonisht e tillë, që pa marrë parasysh sa herë përsëritet prokurimi nuk ka mundësi të vijnë më shumë ofertues se sa që kanë qenë. Rastet që u paraqiten në gjykatë, janë paraqitur edhe në raport. Gjyykata po merret me to - nuk kemi informatë. Ndërsa, prej të gjitha rasteve që është pyetja, sa raste janë nga

palët e pakënaqura, që iu kanë drejtuar Gjykatës Supreme?, Thashë edhe më heret, vetëm një palë e pakënqaur në vendimin e KRPP-së, i është drejtuar Gjykatës Supreme, që ende nuk ka marrë vendim.

Njëra ndër pyetjet ishte: a ka pasur ndonjë rast që KRPP-ja ka refuzuar ndonjë ankesë të dorëzuar nga pala?. Asnjë rast, me përgjegjësi të plotë them që KRPP-ja nuk ka kundërshtuar pranimin e ankesave. Çdo herë ka qenë e hapur që këto ankesa të pranohen dhe të shqyrtohen, në mënyrën sa më të mirë të mundshme. Numri momental i të punësuarve në KRPP është 23. Në fund të qershorit të vitit 2006, kanë qenë 28, 5. e kanë lëshuar vetëm gjatë 6 muajve të vitit të kaluar.

Faqe 12, të raportit, është auditimi, që punon vetëm me 2 punëtorë ekspertë të prokurimit që ka shënuar rënien në krahasim me auditimet e vitit të kaluar. Mosplotësimi i vendeve të zbrazta ka mbetur i lidhur me aprovimin e Ligjit të prokurimit publik të Kosovës, sepse ligji është aprovuar në Kuvend, nënshkruhet nga PSSP-ja dhe tanë nëse nënshkruhet hyn në fuqi, KRPP-ja duhet të marrë staf që është i përgatitur, që ta bëjë edhe publikimin e shpalljeve edhe dhënien e statistikave edhe dhënien e informatave mbi prokurimin publik të Kosovës.

Pyetjet e tjera ishin se KRPP-ja, është angazhuar vetëm në dy çështje, në revokime dhe në ankesa. Mendoj që KRPP-ja i ka kryer, përpos revoklimeve dhe ankesave, edhe të gjitha trajnimet që kanë qenë mjaft të suksesshme, ka krye një numër- sa ka mundur- të auditimit dhe i ka kompletuar legjislacionin gjyqësor mbi prokurimin i cili është në fuqi. Ndërsa aktvititetet që i ka marrë me rastin e shkeljeve të masave, këto auditime dhe inspektime, KRPP-ja i ka marrë me veticinitativë, kurse jo me ndonjë kërkesë të institucionit apo të dikujt tjetër.

Edhe një pyetje që u përmend, sa KRPP-ja e ka konstatuar zbatimin e Ligjit të koncesioneve,

KRPP-ja nga prilli i vitit të kaluar ka filluar ta zbatojë edhe këtë ligj edhe të gjitha rastet që i janë drejtuar KRPP-së, i ka shqyrtuar konform me kërkesat që parashtron nga Ligji për prokurimin publik, u mundovaa të jem më konkret. Këto janë përgjigjet e mia, zoti kryesues.

KRYESUESI SABRI HAMITI:

Dëgjuam diskutesit, e lexuam reportin, do me thënë e keni lexuar, dëgjuam paraqitjen dhe përgjigjen e përfaqësuesit më mirë me thënë kryetarit të Komisionit. Mua, kolegë të nderuar nuk mbetet, pos t'ju thërras që të deklarohemi për këtë raport, mbas gjithë këtyre debateve, e thërras regjinë që të bëhet gati,

Deklarohemi tash:

Të pranishëm janë 78

Gjithë fjalët çka patë, kemi

Për....., 44,

Kundër,.....18,
Abstenim..... 3.

Ju faleminderit për punën. U pafshim në seancat e ardhshme.